

ANEXA 1 - EXPERIENȚA EUROPEANĂ ÎN IMPLEMENTAREA PROGRAMELOR DE COMPETITIVITATE

INTRODUCERE

Ca parte a procesului de evaluare intermediară a POS CCE, echipa de proiect a propus, în cadrul metodologiei, organizarea unui seminar focalizat pe prezentarea unor studii de caz comparative privind implementarea programelor de competitivitate din Uniunea Europeană. Seminarul s-a desfășurat în data de 14 aprilie și a beneficiat de participarea team-leader-ului proiectului de evaluare, dl. Jim Fitzpatrick, precum și a lui experților Janos Matolski și Martin Obuch.

Scopul seminarului era acela de a analiza progresul realizat de programele operaționale de competitivitate din alte state membre după prima jumătate a perioadei de implementare pentru a vedea în ce măsură dificultățile cu care s-au confruntat autoritățile de management sunt similare. În măsura în care acestea sunt asemănătoare, se poate considera că apariția lor este inerentă, și ce soluții au aplicat acestea, iar soluțiile găsite de aceștia pot fi luate ca puncte de reper pentru identificarea unor adaptate la specificul POS CCE.

Anexa de față este structurată în modul următorul: prima secțiune descrie metodologia care a stat la baza selectării statelor membre ce urmau a fi analizate. Următoarele trei secțiuni descriu specificul fiecărui program de competitivitate, prezentându-se totodată soluțiile identificate de pentru rezolvarea acestor problematici, și în final o matrice comparativă.

METODOLOGIE

Secțiunea prezintă a anexei prezintă criteriile utilizate pentru selectarea statelor membre, criteriile fiind detaliate mai jos. Conform Ofertei Tehnice, Consorțiul s-a angajat să elaboreze o serie de 3 studii de caz privind implementarea programelor de competitivitate în alte state membre ale UE, între care Irlanda și Ungaria, cel de-al treilea urmând a fi selectat.

Fig. 1.1 Criterii de selecție

Criterii de selecție	Observații
A. Relevanță pentru situația din România:	
A1. Un program de competitivitate derulat într-un stat membru nou	-aderat în 2004
A2. Un program aflat în stadiile inițiale de implementare, similare cu situația actuală din România	-s-a ales ca indicator momentul lansării primelor cereri de proiecte
A3. Progresul în implementarea fondurilor UE să fie apropiat de media înregistrată în țările central și est-europene	-pentru evaluarea progresului fondurilor UE s-a utilizat Raportul KPMG 2009 - EU Funds in Central and Eastern Europe 2007-2008
A4. Statul membru prezentat trebuie să aibă o situație economică apropiată de cea a României	- a fost selectat indicatorul PIB/locuitor
A5. Statul membru prezentat trebuie să aibă o dimensiune a populației apropiată de cea a României	
B. Accesibilitatea informațiilor	
B1. Accesul la date	- majoritatea documentelor programatice și a materialelor de sinteză și analiză cu privire la implementarea programelor se realizează în limba statului respectiv, accesul la date actualizate, oficiale și valide este dificil de realizat dar totodată esențial pentru o prezentare relevantă
B2. Disponibilitatea unui expert evaluator implicat în elaborarea sau evaluarea programului de competitivitate de a contribui la realizarea studiului de caz;	- această condiție a fost considerată esențială, întrucât astfel se pot obține informații nemijlocite cu privire la punctele tari și cele slabe ale sistemului, problemele întâmpinate și soluțiile alese pentru rezolvarea acestora.

În baza acestor criterii, s-a elaborat următorul tabel comparativ:

Fig. 1.2. Tabel comparativ

	Existența unui program de competitivitate	...aflat în etapa similară cu RO ... ¹	... cu progres similar .. ²	...într-un stat cu PIB/ locuitor apropiat de RO	...cu o populație similară ...	Acces la date	Disponib. expert	Total
Estonia	*	**	***	*	*	**	*	11*
Slovenia	*	*	*	*	*	*	*	7*
Lituania	*	**	*	**	*	*	*	10*
Letonia	*	***	**	*	*	*	*	10*
Slovacia	*	***	**	**	*	**	**	13*
Cehia	*	*	*	*	**	**	*	9*
Polonia	*	**	*	**	***	*	*	11*

După cum se poate observa, Slovenia, Lituania, Letonia și Cehia au reieșit ca fiind cele mai diferite de situația din România, conform criteriilor selectate. Totodată, Estonia și Polonia pot constitui exemple relevante pentru România dar pentru acestea accesul la date și implicarea unui expert în proiect sunt dificile. Prin urmare, cel de-al treilea stat membru selectat pentru elaborarea unui studiu de caz a fost **SLOVACIA**.

STUDIUL DE CAZ: UNGARIA

Aflată deja la cea de-a doua rundă de finanțare europeană, Ungaria reprezintă un studiu de caz interesant nu numai din perspectiva posibilității de a analiza experiența unui stat membru vecin, ci mai ales din cauza principalelor caracteristici ale programului ungar de competitivitate.

Cu o cheltuială publică prognozată a atinge 3.36 mld euro, din care 2.85 din FEDR, Programul Operațional pentru Dezvoltare Economică (PODE) are o serie de similarități cu POS CCE, similarități care au derivat din pe de o parte din finanțarea totală comparabilă precum și din caracteristica sa de program unic, centralizat, structurat pe axe prioritare similare contrapartidei actuale românești (cu excepția energiei, care a făcut obiectul unui alt PO). Diferența majoră a rezultat din faptul că, în urma evaluării intermediare, PO a suferit o serie de modificări majore în structura de implementare, schimbări care vor fi reflectate de studiul de caz și care vor fi prezentate în detaliu în paragrafele următoare.

O primă caracteristică a PO DE a fost aceea că finanțează strategiile naționale sectoriale sau tematice deja existente, precum Strategia pentru IMM-uri, Strategia Ungară pentru Logistică, cea pentru Știință - Tehnologie și Inovare sau Strategia pentru Broadband. Având ca potențiali beneficiari centrele de cercetare, universitățile, sectorul privat (IMM-urile, dar și companiile mari), dar și instituțiile financiare, PO DE a avut o serie de obiective stabilite și monitorizate la nivel național, dar care au acordat, prin implementare, o atenție deosebită micro-regiunilor mai puțin dezvoltate economic (33 din totalul de 174).

Din punct de vedere al structurării, alocarea pe AP, DMI și operațiuni este detaliată de tabelul 3. O primă observație este aceea că cele axe prioritare de implementare, dintre care una este rezervată asistenței tehnice, au o distribuție relativ uniformă a numărului de DMI-uri, cu AP 1,2 și 4 având fiecare câte 4 DMI-uri iar AP2 4 DMI-uri. Alocarea cea mai importantă a venit IMM-urilor cu 39% din fondurile prevăzute pentru 2007-2013, urmată de măsurile pentru CDI (29%) și instrumente financiare (22%), numai 7% din finanțare fiind orientată către îmbunătățirea mediului de afaceri.

¹ În baza calculelor prezentate în Studiul menționat, paragraf 1, pag.10

² În baza calculelor prezentate în Studiul menționat, tabel pag. 10

Fig. 1.3 Structura PO DE

AP		Nr. de măsuri (DMI)	Nr. de sub-măsuri (Operațiuni)	Alocare 2007-13 (€mn)* %	
AP1	CDI pentru competitivitate	3	8	991	29%
AP2	Dezvoltarea complexă a întreprinderilor (IMM-uri în mod special)	3	9	1,314	39%
AP3	Îmbunătățirea mediului de afaceri	4	5	226	7%
AP4	Instrumente financiare	3	6	727	22%
AP5	AT	1	1	106	3%
Total		14	29	3,363	100%
* contribuții UE + naționale					

Sursa: PODE, 2009

Din punct de vedere al sistemului de implementare, acesta este compus din Autoritatea de Management pentru Programul Operațional pentru Dezvoltare Economică care coordonează 2 OI-uri din mediul privat: Centrul Ungar pentru Dezvoltare Economică (MAG Plc) pentru AP 1, AP2, AP3 și Venture Finance Hungary Private Limited Company (MV Plc) pentru AP 4.

MAG Plc. A fost fondat de către Banca Ungră pentru Dezvoltare în Septembrie 2006, și acționează ca OI și pentru alte programe operaționale, precum PO Transport. Compania are 3 obiective majore, și anume asigurarea centralizării implementării AP 1,2,3 a PO DE, precum și AP 1 a Programului Operațional Central Ungar pentru perioada de programare 2007-2013, având responsabilități și în domeniul integrării sarcinilor PO DE în cadrul Planului Național de Dezvoltare, atribuție preluată de la organismele precedente. În ceea ce privește cel de-al doilea OI, MV Plc are în mod principal obiective de ordin financiar, oferind micro-credite, credite pentru IMM-uri, garanții și capital de risc.

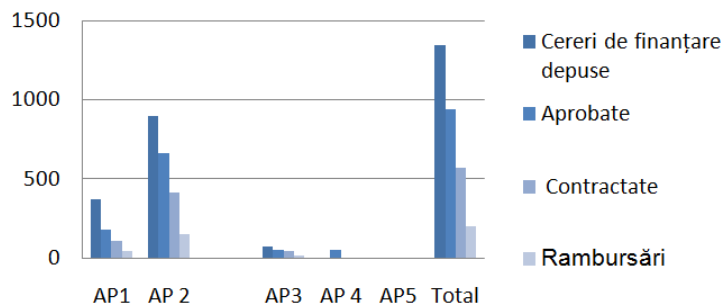
AM-ul este subordonată Agenției Naționale pentru Dezvoltare, o structură unică de management a fondurilor destinate încurajării mediului economic ungar. Dată fiind disjunția clară dintre natura AM-ului și cea a OI-urilor, s-a avut în vedere stabilirea foarte clară a responsabilităților fiecărei entități în vederea eficientizării procesului de implementare pe de o parte, precum și pentru evitarea apariției disfuncționalităților pe parcurs.

Astfel, Autoritatea de Management este responsabilă pentru etapele care presupun elaborarea politicilor în funcție de care se alocă fondurile, acoperind atât etapa de pre-lansare și informare, cât și aspectele metodologice (elaborarea procedurilor și criteriilor de aplicare și selecție). Etapele de implementare propriu-zisă revin în totalitate OI-urilor care acoperă stadiile de evaluare a solicitărilor din punct de vedere administrativ, tehnic și financiar, contractare, plată și monitorizare. Un instrument central de management a fost utilizarea sistemul IT de înregistrare și monitorizare a proiectelor, actualizat în timp real pentru a oferi o imagine cât mai completă a stadiului de implementare al PO DE.

Din punct de vedere al personalului, PO DE are per ansamblu un număr de 190 de posturi, din care 20 de persoane sunt alocate AM-ului, personalului celor 2 OI-uri totalizând 170 de persoane. Din punct de vedere al volumului de muncă, numărul de aplicații procesate per angajat se ridică la 50, în timp ce nivelul finanțării aprobate per angajat se cifrează la valoarea de 2.74 mil. Euro. Alegerea unor structuri private și nu publice a fost motivată în primul rând de nevoia de a atrage un personal bine pregătit, dar care să fie totodată și flexibil din punct de vedere al capacității de management. În acest scop, a fost deosebit de important ca aceste structuri să beneficieze de un sistem de evaluare al performanțelor și unul de management al capacității standard, precum și de un program de training intern, coaching și e-learning, precum și de preluarea de know-how din mediul academic, prin cooperare cu Universitatea Corvinus și Universitatea pentru Tehnologie și Economie din Budapesta. Toate aceste elemente au contribuit la scăderea fluctuației de personal la mai puțin de jumătate: de la 16% la 7 % între 2007 și 2009. În plus, la sfârșitul lunii septembrie 2009, din totalul solicitărilor depuse pe AP 1.2 și 3, doar 3% se mai flu în stadiul de evaluare, 72% fiind aprobate și 25 % respinse, rata de contractare fiind de 52%. Cu toate acestea, nivelul de rambursări efectuate până la sfârșitul anului 2009 a fost destul de mică per ansamblul programului operațional, de doar 6%.

Modul în care acest sistem a fost reflectat în absorbția fondurilor europene este detaliat în graficul de mai jos. Datele pentru o serie de componente, așa cum este TA nu sunt disponibile pentru descompunerea cheltuielilor pe categorii. Se poate observa faptul că cea mai mare contribuție, atât din punct de vedere al cererilor depuse cât și al numărului de proiecte aprobate, contractate și pentru care s-au realizat rambursări a fost realizată de către AP2, axa dedicată IMM-urilor.

Fig. 1.4 Progresul Financiar al PO DE, 2007- 2009, milioane €

Se poate observa faptul că cea mai mare contribuție, atât din punct de vedere al cererilor depuse cât și al numărului de proiecte aprobate, contractate și pentru care s-au realizat rambursări a fost realizată de către AP2, axa dedicată IMM-urilor. De aici rezultă și o serie de modificări care au fost aduse OP-ului pe parcursul anului 2009, ca răspuns la contextul economic modificat, care a afectat în mod deosebit această categorii de întreprinderi.

Astfel, au fost adoptate p serie de măsuri care să faciliteze accesul la finanțare al beneficiarilor și solicitanților. Acestea au vizat în primul rând crearea unor criterii de eligibilitate mai puțin restrictive, creșterea intensității finanțării și a valorii granturilor, relaxarea prognozelor de creștere pentru perioada următoare implementării. În plus, au fost realizate o serie de alocări în interiorul PO, dar și între acestea, ca urmare a elaborării în iunie 2009 a Noului Plan de Dezvoltare Ungar. Obiectivul realocărilor a fost acela de a redistribui resursele financiare din cadrul PO sau priorităților cu o capacitate de absorbție foarte mică sau mai mică decât cea prognozată inițial către operațiunile care aveau nevoie de suplimentarea acestora. Cea mai mare parte din resursele realocate a fost direcționată către dezvoltarea sectorului IMM-urilor.

STUDIU DE CAZ: IRLANDA

Prezentul studiu de caz se referă la experiența irlandeză în implementarea programelor operaționale pentru competitivitate; din motive de comparabilitate pentru stadiul actual de implementare al POS CCE, a fost selectată perioada 2000-06 a Programului Operațional pentru Sectorul productiv (POSP). Relevanța POSP decurge din faptul că Irlanda este considerată în general un implementator de succes al fondurilor structurale și de coeziune, succes la care programul de competitivitate are o contribuție semnificativă. De asemenea, ca și în cazul României, POSP este un program unic, la nivel național, AM-ul și organisme de implementare fiind localizate din punct de vedere ierarhic în mai multe ministere.

Din punct de vedere al mărimii programului operațional, cheltuielile publice totale prognozate s-au ridicat la suma de 5.8 mld. Euro, din care contribuția UE a însumat 333 mil euro. Dacă luăm în considerare și contribuția privată, valoarea totală a cheltuielilor ajunge la suma de 7.3 mld euro. După cum se poate observa, POSP s-a focalizat cu precădere asupra încurajării și susținerii activităților de cercetare-dezvoltare și industriei, aceste două axe prioritare având nu numi numărul cel mai mare de măsuri prevăzute (7 și respectiv 6 DMI-uri cărora le corespund 25 și, respectiv 16 operațiuni), dar implicit și cea mai mare parte din alocarea pentru perioada 2007-2013. Astfel, finanțarea alocată pentru cele două AP se ridică la peste 90% din total (47.6 pentru CDI și respectiv 42.8 pentru Industrie).

Fig. 1.5. Structura POSP

AP	Nr. de măsuri (DMI)	Nr. de sub-măsuri (Operațiuni)	Alocare 2007-13	
			(€mn)*	%
AP1- CDI	7	25	3,495.2	47.6
AP2- Industrie	6	16	3,144.0	42.8
AP3- Marketing	4	0	539.7	7.4
AP4- Pescuit maritim	3	0	159.9	2.2
AP5- AT	-	-	1.9	-
*inclusiv cheltuieli private				

Sursa: Evaluarea Intermediară POSP, 2003

Din punct de vedere al arhitecturii programului, Autoritatea de Management pentru POSP a fost reprezentată de către Departamentul (Ministerul) pentru Întreprinderi, Comerț și Muncă, departament care a avut și rol de implementator pentru primele trei axe prioritare. Pentru fiecare AP au existat unul sau două organisme intermediare. Astfel, pentru AP1, AM-ul a avut și rol de OI; pentru AP2 și AP3 au existat câte două OI-uri, AM-ul și Departamentul de Educație și Știință și, respectiv Departamentul pentru Sectorul Marin, acesta din urmă fiind și OI pentru AP4.

Irlanda a beneficiat de o structură de implementare a fondurilor descentralizată deja existentă, extensivă și foarte bine coordonată la nivel local, care valorifica obiectivele stabilite de planurile de dezvoltare sectoriale și tematice deja definite. O caracteristică specifică sistemului irlandez este existența unor Agenții de Implementare (AI), subordonate departamentelor de implementare. Legislația sectorială specifică fiecărui domeniu prevedea deja faptul că AI-urile au dreptul de acordare de granturi, fiind important de precizat și faptul că în acest domeniu nu este utilizată legislația aferentă achizițiilor, ceea ce a însemnat, implicit, simplificarea substanțială a procesului de acordare a finanțărilor.

Mai precis, pentru fiecare din axele prioritare, acestea au fost:

- AP1: Enterprise Ireland, IDA Ireland, Shannon Development, Údarás na Gaeltachta;
- AP2: Autoritatea pentru Învățământul Superior, Fundația pentru Știință Irlandeză, Enterprise Ireland;
- AP3: Fáilte Ireland, BIM (Autoritatea pentru pescării maritime);
- AP4: BIM (Autoritatea pentru pescării maritime).

Din punct de vedere al distribuției funcțiilor dintre aceste 3 tipuri de entități (AM, OI-uri și AI-uri), nivelul de bază, local a fost responsabil pentru stadiile care precedau contractarea. Astfel, Agențiile de Implementare se ocupau de etapa de pre-lansare și informare, precum și de dezvoltarea de proceduri și criterii de selecție și aplicare. De asemenea, tot AI-urile implementau aceste proceduri, AI-urile realizând și evaluarea propunerilor din punct de vedere al eligibilității, al respectării cerințelor administrative și financiare. Trebuie realizată mențiunea faptului că, în ceea ce privește selecția, erau utilizate în unele cazuri comisii de selecție, în timp ce pentru finanțări de o valoare mai mare era necesară și aprobarea din partea ministerului.

Etapile de contractare, rambursare și monitorizare reveneau organismelor intermediare, contribuția europeană fiind recuperată de la Autoritatea de Plată. Auditul a fost realizat de către auditorii din cadrul OI-ului, la care s-a adăugat personalul AM-ului în cazurile de reclamații primite din partea UE.

Din punct de vedere al resurselor umane, spre deosebire de o parte din programele omoloage din alte state membre, personalul POSP a fost reprezentat aproape în întregime de către funcționari publici încadrați în structurile de oferire de finanțare deja existente, gradul de externalizare la nivelul întregului program fiind unul redus.

În ceea ce privește modul în care arhitectura sistemului de finanțare aferent POSP s-a reflectat în progresul realizat de program la sfârșitul primilor 3 ani, evaluarea intermediară realizată la momentul respectiv a subliniat existența unor deficiențe atât din punct de vedere al absorbției fondurilor cât și din punct de vedere managerial și al factorilor externi cu impact asupra programului. Printre cele mai importante motive, s-au numărat stabilirea unor obiective de absorbție nerealiste, deteriorarea condițiilor de acces la finanțare pe fundalului contracției mediului economic. La acestea s-au adăugat întârzierile în primirea aprobării din partea UE privind ajutorul de stat, care a angrenat implicit și întârzieri în demararea activităților din POSP, întârzieri în lansarea apelurilor, precum și în aprobarea finanțării și realizarea rambursării.

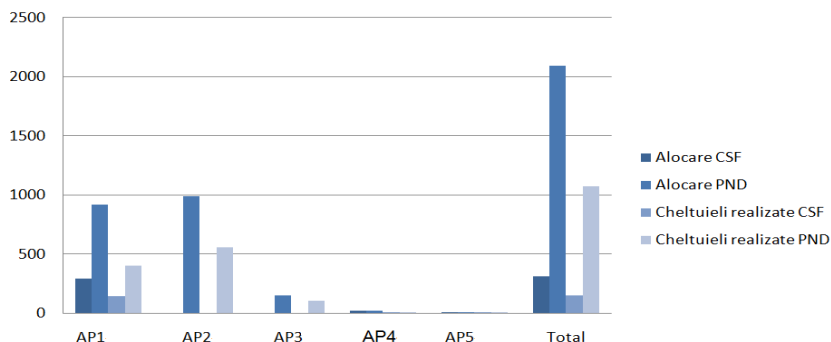
Un element important ce trebuie precizat este faptul că aceste întârzieri au avut loc în primii ani de implementare a POSP. Cu toate că Irlanda era un stat membru aflat la cea de-a treia rundă de finanțare europeană, POSP a trebuit să găsească soluții pentru remedierea acestor probleme apărute și ca urmare a modificării unor factori neprevăzuți precum scăderea economică și restricții aplicate tranzitului oamenilor și animalelor ca urmare a unei epidemii.

Rezultatele obținute la nivelul programului precum și distribuția acestora pe axe prioritare este redată în graficul de mai jos. Ceea ce trebuie menționat este faptul că monitorizarea financiară a fost focalizată aproape în totalitate pe cheltuielile realizate. La aceasta se adaugă faptul că, datorită descentralizării dar și a faptului că monitorizarea indicatorilor nu a reprezentat o prioritate la momentul implementării PO, calitatea datelor nu este întotdeauna una foarte ridicată.

Astfel, valoarea totală a cheltuielilor publice realizate a reprezentat la sfârșitul anului 2002 51% din obiectivul stabilit pentru perioada 2000-02, sau, echivalent cu aceasta, 18% din total PO. Comparativ, ratele istorice pentru programele de competitivitate precedente s-au ridicat la 40% pentru 1994-99, 49% pentru 1989-93 și 18% pentru întreaga perioadă 2000-06.

Se poate observa o variație mare între progresul realizat în cadrul diferitelor AP și operațiuni. Rezultatele înregistrate de către fiecare axă prioritară s-au încadrat între 16% și 72% din ținta stabilită pentru primii 3 ani de implementare POSP.

Fig. 1.6 Progresul financiar pentru POSP, 2000-02, mil euro

Ceea ce se poate observa este faptul că AP1 și 2 au înregistrat evoluția cea mai bună, dată fiind și mărimea lor relativă față de celelalte axe prioritare. Valoarea cea mai mare a cheltuielilor realizate dar și alocate provine din PND. De asemenea, fondurile de asistență tehnică au avut un grad de utilizare aproape neglijabil, dacă ne raportăm la valoarea întregului program operațional.

Exemplu Irlandei oferă o serie de concluzii importante pentru implementarea programelor pentru competitivitate derulate din fonduri europene. În centrul acestora se află delegarea puternică a implementării din partea ministerelor către agențiile de implementare. La succesul POSP a contribuit existența unui sistem profesionist de agenții pentru dezvoltare cu experiență, care a beneficiat de pe urma unei culturi de dezvoltare încetățenite, întărită de reglementări și proceduri clare.

De asemenea, trebuie menționate utilizarea oferirii de granturi în defavoarea legislației achizițiilor, a unei monitorizări încă din stadiul de eligibilitate (provenind din strategiile și politicile naționale). Nu în ultimul rând, POSP s-a confruntat cu provocarea interacționării dintre AM și OI-urile aflate pe aceeași poziție ierarhică al organigramei ministerului. Atingerea unor obiective ambițioase a fost dificil de realizat în cazul axelor prioritare bazate pe cerere, cu atât mai mult cu cât în etapele pre-rambursare nu s-a acordat atenție analizei activității desfășurate de proiectele beneficiarilor selectați.

STUDIU DE CAZ: SLOVACIA

Programul Operațional Sectorial Industrie și Servicii (POS IS) este implementat în contextul primei perioade complete de programare pentru Republica Slovacă, 2007-2013. Programul operațional este foarte similar cu cel implementat într-o mare parte a statelor membre, fiind de tip centralizat, și presupunând o implicare foarte redusă a regiunilor în implementare. Specificitatea lui constă în orientarea către conformitate, având totodată un caracter administrativ pronunțat.

Din punct de vedere al fundamentării prin politicile publice curente, PO CCE nu a beneficiat de existența unei strategii complexe la nivel național definite anterior care să servească drept bază pentru implementarea programului. Prin urmare a fost necesar să se definească Planul Național de Dezvoltare (PND) și, respectiv cadrul de sprijin comunitar (CSC). Scopul celui din urmă era acela de a conduce, prin obiectivele și măsurile enunțate la creșterea PIB-ului într-un mod sustenabil. Direcțiile de acțiune identificate de către PND/CSC au format baza pentru PO CCE, programul înglobând și obiective dintr-o serie extinsă de strategii și documente programatice slovace precum „Elaborarea politicii industriale UE în contextul Republicii Slovace”, „Programul național de dezvoltare turistică”, „Propunerea de politică energetică a Republicii Slovace”, „Strategia de sprijin pentru fluxurile de capital străin”, „Abordarea pe termen mediu a dezvoltării economice și sociale”, „Prioritățile pe termen mediu a politicii economice din Republica Slovacă”.

Alocarea bugetului total aferent programului este detaliată în tabelul de mai jos, pe cele 3 axe prioritare identificate de POS IS. După cum se poate vedea, finanțarea POS IS a fost concepută astfel încât să sprijine cu precădere competitivitatea, care a reprezentat mai mult de jumătate din fondurile alocate, urmată la o diferență de aproximativ 10 procente de turism, asistență tehnică având o contribuție minimală la total finanțării alocate.

Au fost adoptate două tipuri de proceduri pentru accesarea fondurilor: prima - prin lansarea de apeluri pentru mediul privat, iar cea de-a doua, prin proiecte naționale și individuale, care aveau drept scop oferirea de asistență administrației publice.

Fig. 1.7 Structura POS IS

Prioritate	Finanțare FEDR		Finanțare Națională		Finanțare Privată		Total	
	euro	% din AP	euro	% din AP	euro	% din AP	euro	% din POS IS
Competitivitate	77.344.264	47,29	50.089.618	30,62	36.127.507	22,09	163.561.389	56,21
Turism	65.344.171	56,30	31.725.653	27,34	18.984.501	16,36	116.054.325	39,88
AT	8.522.248	75,00	2.840.749	25,00	0	0,00	11.362.997	3,91
POS IS	151.210.683	51,97	84.656.020	29,09	55.112.008	18,94	290.978.711	100

În ceea ce privește specificul fiecărei AP, prima prioritate a programului – creșterea competitivității - urmărea să pună în valoare potențialul național de dezvoltare economică, prin sprijinirea întreprinderilor noi sau deja existente, dezvoltarea infrastructurii, inovarea precum și utilizarea energiilor regenerabile și a cooperării internaționale. În privința încurajării dezvoltării turismului, ponderea cea mai mare a avut-o construcția și renovarea infrastructurii, urmată de activități de sprijinire a companiilor din acest sector și de promovare. Gradul de finanțare din surse europene a variat între 35 și 75%, apelându-se de două ori la realocarea resurselor financiare, pentru suplimentarea fondurilor măsurilor dedicate mediului privat.

Arhitectura programului nominaliza drept autoritate de management Compartimentul pentru sprijinirea programelor din cadrul Ministerului Economiei, sprijinită de o serie de 4 organisme intermediare: NADSME, Agenția de Energie Slovacă(SEA), Agenția Slovacă pentru Comerț și Investiții (SARIO) și Agenția slovacă pentru turism (SACR). Aceste OI-uri care funcționau ca agenții subordonate Ministerului Economiei, care au implementat măsurile prevăzute în contracte pe baza delegării acestor sarcini din partea AM-ului.

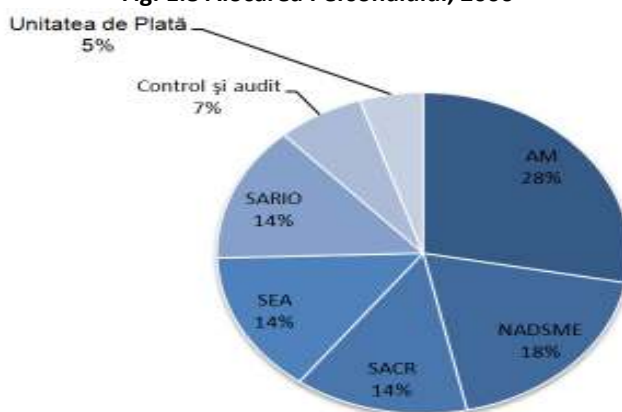
Așa cum a fost menționat și în partea de început a prezentării, alocarea funcțiilor precum și procedurile interne SOP IS se caracterizează printr-un grad ridicat de complexitate și printr-o relație strânsă între AM și rețeaua de OI-uri. În plus, programul a pus accent pe coordonarea și armonizarea în interiorul POS IS dar și cu alte programe operaționale, în special prin ședințe interministeriale și întâlniri de lucru.

Astfel:

- pregătirea lansării apelurilor: alocată către OI-uri, cu cooperarea AM-ului și a departamentelor specializate din cadrul ministerelor;
- informarea și publicitatea: urmau direcțiile de acțiune identificate de către Planul de acțiune pentru comunicare(CAP) în cooperare cu AM-ul. În scopul unei diseminări cât mai cuprinzătoare au fost create Centrele de informare pentru primul contact (CIPC) la nivelul regiunilor;
- depunerea solicitării: solicitantul putea depune proiectul său la OI-ul corespunzător domeniului de interes, acesta fiind însărcinat cu înregistrarea acestora;
- evaluarea și selecția: una dintre cele mai complicate și extinse perioade, ea presupunea realizarea unei prime evaluări la nivelul OI. În urma finalizării acestei evaluări cu un raport final, regulamentul POS IS prevedea că aceasta era responsabilă pentru verificarea procedurilor , iar în urma acceptului primit din partea ministrului, AM trebuia să nominalizeze un membru pentru etapa de monitorizare;
- rambursările se efectuau în baza unei verificări a documentației de către OI, care înaintează cererea împreună cu documentele suport către AM. Unitatea de plată face la rândul ei o verificare și un raport preliminar către Autoritatea de Plată din cadrul Ministerului Finanțelor, autoritate responsabilă pentru plățile către toate programele operațională. Plățile au fost realizate bilunar prin Trezoreria de Stat către Unitățile de Plată;
- monitorizarea: pe baza rapoartelor de progres, introduse și în sistemul informatic , se realizau rapoarte semestriale cu informații privind procesul realizat la nivel de program, AP, și măsuri;
- auditul: intern, realizat de către Ministerul Economiei și Ministerul Finanțelor și viza atât respectarea bugetului la toate nivelurile de management precum și privind adecvarea managementului și a mecanismelor de control. Rapoartele de audit subliniau atât deficiențele identificate, oferind totodată soluții pentru depășirea lor.

Structura personalului POS IS este prezentată în graficul de mai jos. După cum se poate observa, AM-ul are cea mai mare parte din personal (28%) în timp ce OI-urile au în cea mai mare parte un nivel similar de angajați, care variază între 14 și 18%.

Fig. 1.8 Alocarea Personalului, 2006

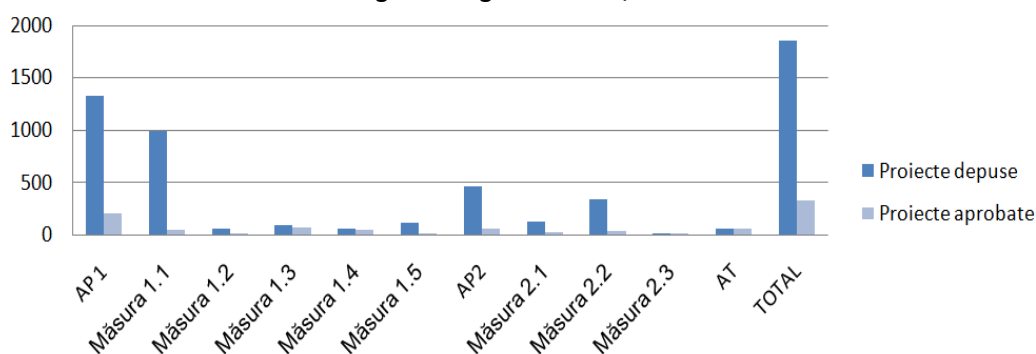

Întregul personal avea educație universitară, precum și cunoștințe de ordin juridic și a minim unei limbi străine de circulație internațională. În ceea ce privește încărcarea personalului, numărul de aplicații procesate per angajat este de 13.1, în timp ce numărul de proiecte implementate de persoană se ridică la 2,03 iar volumul resurselor este în jur de EUR 963,594.22. Rata de ocupare a fost pentru primii doi ai programului de peste 90 % (94,38% în 2004 și, respectiv, 90,3% în 2005), pentru ca mai apoi să scadă dramatic până la 77,18% în 2006.

Arhitectura sistemului de implementare a condus în mod inevitabil la creșterea nevoilor de personal. În ciuda unei remunerații preferențiale comparativ cu a altor funcționari publici, oportunitățile de pregătire erau limitate și se bazau în special pe transferul de cunoștințe de la angajații cu experiență. Prin urmare, pentru stabilizarea fluctuației de personal, s-a recurs, în urma negocierii cu UE la finanțarea fondului de salarii integral din axa de asistență tehnică, FEDR finanțând aproximativ 75% din acesta.

În ceea ce privește progresul programului, acesta este redat în graficul de mai jos.

Fig. 1.8 Progresul POS IS, 2006

După cum se poate observa, performanța cea mai bună a avut-o AP1. În ciuda diferenței destul de mici de finanțare dintre cele două axe, performanța AP2 a fost mai mică. În vederea îmbunătățirii performanțelor, AM-ul a adoptat următoarele măsuri:

- scurtarea timpilor de depunere și uniformizarea lor pentru toate organismele intermediare;
- în vederea evaluării utilizarea unui comitet de selecție, care să conțină cel puțin o persoană în exteriorul AM-ului și OI-ului, de preferință membru al societății civile sau autorităților locale;
- în cazul nedescoperirii de lipsuri în faza inițială de verificare a documentației, acest element nu mai putea fi invocat ca argument de respingere în fazele următoare;

- comitetul de evaluare nu avea dreptul de a modifica criteriile de evaluare a unui apel;
- proiectele cu scoruri mai mici nu puteau avea întâietate în fața celor cu scoruri superioare; grila de evaluare trebuia publicată odată cu rezultatele apelului;
- contractul de finanțare putea fi întrerupt în cazul în care procesul de selecție fusese viciat.

Experiența Sloveniei este utilă deoarece pune în evidență deficiențele care apar ca urmare a utilizării unui sistem complex din punct de vedere procedural, subliniind încă o dată nevoia de a păstra un echilibru între nivel de control și fluiditatea procedurilor precum și costurile de personal atașate acestora. Este de preferat ca toate structurile de management și implementare să existe deja în momentul începerii programului . În plus, programul trebuie să se concentreze nu atât pe numărul proiectelor selectate cât pe calitatea lor , iar monitorizarea trebuie înțeleasă ca instrument cheie de management strategic.

CONCLUZII

Anexa prezintă detaliază rezultatele unui seminar care și-a propus să ofere o perspectivă comparativă asupra programelor de competitivitate implementate sau în curs de implementare în alte state membre. Conform Ofertei Tehnice, două din aceste state au fost Ungaria și Irlanda, la care s-a adăugat studiul de caz dedicat Slovaciei, toate cele trei exemple selectate îndeplinind criteriile de relevanță și accesibilitate a informațiilor.

Studiile de caz au relevat faptul că problemele de implementare apar și în cazul statelor cu experiență în accesarea fondurilor structurale și de coeziune. La fel de important este și faptul că au pus în evidență o serie de bune practici pentru depășirea acestora, dintre care putem menționa:

- ✓ existența tuturor structurilor de management și implementare să existe deja în momentul începerii programului;
- ✓ selectarea și monitorizarea unui număr restrâns de indicatori cheie;
- ✓ realocări de fonduri între AP-uri, în funcție de popularitatea operațiunilor;
- ✓ delegarea funcțiilor către OI-uri;
- ✓ precizarea clară a procedurile și responsabilităților fiecărei entități din sistemul de implementare pentru evitarea suprapunerilor;
- ✓ focalizarea nu atât pe absorbție, cât mai ales pe calitatea proiectelor;
- ✓ extinderea rolului ofițerilor de monitorizare, și percepția acestora ca instrument cheie de management strategic;
- ✓ neaplicarea legislației privind achizițiile publice;
- ✓ un sistem IT bine pus la punct, care poate servi ca instrument pentru monitorizare și evaluare, și care poate oferi informații în timp real.

Fig. 1.9 Matrice comparativă privind experiența altor state membre UE în implementarea programelor de competitivitate

Caracteristici ale sistemului de implementare	Ungaria (2007-2013) 	Irlanda ² (2000-2006) 	Slovacia (2007-2013) 	România (2007-2013)
A. Sistemul per ansamblu				
<ul style="list-style-type: none"> • existența unor strategii naționale sectoriale relevante; • mărime PO; • natura/ situarea AM • natura/numărul de OI-uri; • baza legală a implementării PO; • legăturile dintre organisme, de ex. acorduri legale • organizații dedicate 	<ul style="list-style-type: none"> • strategia pentru IMM-uri, Strategia pentru Logistică, Strategia pentru Știință - Tehnologie și Inovare, Strategia pentru Broadband; • cheltuieli publice totale prognozate 3.36 mld. Euro; • AM pentru dezvoltare economică în cadrul Agenției Naționale pentru Dezvoltare; • 2 OI-uri, entități private; • baza legală: legislația CE și cea națională; • 1 OI fondat de Banca Ungară pentru Dezvoltare. 	<ul style="list-style-type: none"> • politici sectoriale/ tematice deja existente; • cheltuieli publice totale prognozate: 5.8 mld euro; • AM reprezentată de către Ministerul pentru Industree; • 5 OI-uri (inclusiv AM-ul care are și rol de OI), 9 Agenții de Implementare (AI); • legislația sectorială stabilește agențiile executive, care sunt împuternicite ca organisme de acordare a granturilor; • nu este aplicabilă legislația pentru achiziții publice; 	<ul style="list-style-type: none"> • strategii naționale realizate pentru a oferi cadrul general pentru implementarea PO: Planul Național de Dezvoltare (PND), respectiv Cadrul de Sprijin Comunitar (CSC); • cheltuieli publice totale prognozate: 2.35 mld. €; • AM reprezentat de Secția de Sprijin a Programelor din cadrul Ministerului Economiei; • 4 OI-uri pentru 3 AP. 	<ul style="list-style-type: none"> • POS CCE face parte dintr-o serie de 7 PO care se subscriu obiectivelor trasate de CNSR, precum și altor politici sectoriale; • mărimea PO: 456.8mld, €; • AM POS CCE, parte a MECMA; • 5 OI-uri, aflate în subordinea ministerelor specifice axelor pe care le coordonează.
B. Funcții Specifice				
<ul style="list-style-type: none"> • pre-lansare; • lansare; • informare; • verificare administrativă; • evaluare; • clarificări; • contractare; • monitorizare; • audit; • dificultăți; • schimbări în alocarea responsabilităților/ motive. 	<ul style="list-style-type: none"> • funcțiile de pre-lansare și Informare sunt acoperite de AM, toate celelalte sunt responsabilitatea OI-urilor; • structura curentă a rezolvat problemele anterioare de absorbție precum și punctele de sufocare (rezolvând problemele legate de lipsa de personal, sau de motivare a acestuia); • separare clară a responsabilităților AM și OI (crearea politicii și 	<ul style="list-style-type: none"> • AI-urile sunt responsabile de proces până la etapa de evaluare, după care OI-urile se ocupă de contractare, plată, monitorizare și audit; • auditul poate presupune implicarea personalului din Am, în cazul unor cereri UE. 	<ul style="list-style-type: none"> • pre-lansarea, lansarea și funcția de informare sunt realizate de către OI-uri în cooperare și cu acordul AM-ului și al ministerelor din care fac parte acestea; • OI-urile realizează verificarea administrativă și evaluarea, dublate de AM după aprobarea de către ministru și contractare, AM-ul retrimite proiectul către OI pentru monitorizare; 	<ul style="list-style-type: none"> • OI-urile sunt responsabile pentru Informare și publicitate, Pregătirea lansării cererilor de proiecte și selecția proiectelor; • Contractare; Monitorizarea; Management financiar și control; Nereguli. • auditul este asigurat Autoritatea de Audit (AA) din cadrul curții de Conturi, MECMA și de unitățile specifice din OI-uri;

Caracteristici ale sistemului de implementare	Ungaria (2007-2013) 	Irlanda² (2000-2006) 	Slovacia (2007-2013) 	România (2007-2013)
	implementare) în scopul de a oferi mai multă transparență și pentru a eficientiza activitatea OI-urilor).		<ul style="list-style-type: none"> • auditul este realizat de către Ministerul Economiei și cel al Finanțelor; 	<ul style="list-style-type: none"> • AM-ul are rol de coordonare, având întreaga responsabilitate pentru eficiența și acuratețea managementului și coordonează AP5 de AT.

C. Capacitate organizațională/ Eficiență

<ul style="list-style-type: none"> • numărul de personal implicat; • nivel de outsourcing; • nivel de pregătire; • număr de solicitări procesate; • buget administrat per angajat; 	<ul style="list-style-type: none"> • mărirea personalului: 190 angajați, 20 în cadrul AM ; • nivel ridicat de out-sourcing (implementarea este în mare măsură realizată de OI-uri private, pentru CD se utilizează evaluatori externi); • nivel de încărcare: 50 de solicitări per angajat; • buget administrat: 16,8 mn €. 	<ul style="list-style-type: none"> • AM-ul are și rol de OI; • AI-urile sunt foarte specializate și raportează către OI-uri. 	<ul style="list-style-type: none"> • personal format din 161 angajați, din care 45 revin AM-ului; • 13,1 solicitări procesate de persoană; • 2,03 solicitări implementate de persoană; • 4,7 mn € administrat per angajat; • nivel de pregătire: personal cu pregătire universitară, care cunoaște cel puțin o limbă străină și care are cunoștințe juridice . 	<ul style="list-style-type: none"> • 287 de angajați, din care 66 în cadrul AM; • nivel de outsourcing scăzut, cele mai multe procese sunt internalizate, cu excepția unor evaluări • personal cu pregătire medie și superioară (50%); • 13,9 mn € administrat per angajat .
---	--	--	---	--

D. Alte chestiuni legate de dezvoltarea resurselor umane

<ul style="list-style-type: none"> • fluctuația de personal • posturi neocupate • managementul personalului /monitorizarea performanțelor 	<ul style="list-style-type: none"> • fluctuația de personal din primul din OI-uri a scăzut de la 16% în 2007 la 7% în 2009; • personalul este evaluat printr-un sistem de evaluare a performanțelor , existând și un sistem de management al capacității standard. 		<ul style="list-style-type: none"> • rată de ocupare de peste 90% în 2004 și 2005, care a scăzut la peste 70% în anul 3 al programului. 	<ul style="list-style-type: none"> • 50 de posturi neocupate, 28 blocate; • fluctuația medie a personalului pentru 2009: 11,08%, cu un maxim de 24.4% pentru OI Societate Informațională.
--	--	--	--	---

Caracteristici ale sistemului de implementare	Ungaria (2007-2013) 	Irlanda ² (2000-2006) 	Slovacia (2007-2013) 	România (2007-2013)
---	--	--	---	--

E. Alte aspecte legate de management / implementare

<ul style="list-style-type: none"> • coordonare și mod de realizare a acesteia; • ierarhie • armonizarea procedurilor /criterii la nivelul PO • transparență • conformitatea cu regulamentele FEDR; mod de îndeplinire, zone problematice • puncte de sufocare specifice • dacă da, cum au fost soluționate? 	<ul style="list-style-type: none"> • separare clară a sarcinilor între AM și OI-uri; • activitatea MAG, cel mai extins OI, este condusă de către un ofițer executiv, sprijinit de un director profesional, directorul pentru corespondență guvernamentală și cu clienții, și un director financiar; • armonizarea este favorizată de faptul că angajații OI se ocupă și de alte programe de dezvoltare; • coordonare: MAG acoperă AP1,2,3 din PO Dezvoltare Economică, precum și procesul de integrare a PO în Planul de Dezvoltare Națională iar MV axa 4 ; 	<ul style="list-style-type: none"> • AM-ul are rol de coordonare, facilitare și rol de supraveghere • implementarea este în mare măsură delegată către agențiile executive, inclusiv aspectele legate de publicitate, procesare a solicitărilor, selecție, aprobare, și finanțare; • sistem bazat • împuterniciri de acordare de granturi deja existente la nivel administrației publice și a responsabilizării ministerelor /agențiilor; • ministerele sunt sprijinite de către agențiile executive care sunt OI-uri de facto ; • probleme care au apărut: întârzieri în aprobarea ajutorului de stat, în lansarea de apeluri, în evaluarea solicitărilor și aprobarea finanțării. 	<ul style="list-style-type: none"> • Sistemul de pregătire s-a bazat pe transferul individual de experiență și cunoaștere din partea personalului senior; • pentru stabilizarea fluctuațiilor de personal s-a recurs la un nivel ridicat de remunerare al personalului care se ocupă de implementarea PO; • întregul sistem de implementare a fost finanțat din Axa de Asistență Tehnică; • coordonarea a fost asigurată de ședințe interministeriale de coordonare, ședințe de lucru; • nevoie de armonizare scăzută derivând din modificările minore realizate pe parcursul perioadei de programare; • nivel scăzut de transparență rezultând din nespecificarea clară a categoriilor de informații publice. 	<ul style="list-style-type: none"> • - ședințe de lucru cu membrii diverselor tipuri de comitete de coordonare (comunicare, evaluare, etc.). • transparență asigurată de publicarea listelor de beneficiari, a noilor ghiduri și instrucțiuni, etc. • punct de sufocare: timpi mari de procesare, și evaluare datorită fie unui număr mare de solicitări pentru anumite operațiuni sau complexități proiectelor
---	--	---	--	--

F. Rezultatele Procesului de Aplicare (la sfârșitul anul 3 al PO)

<ul style="list-style-type: none"> • cheltuielile prognozate, aprobate ca procent din ținta generală și cea pe 3 ani, la nivel de PO; AP, DMI, nivel 	<ul style="list-style-type: none"> • 6% plăți granturi din totalul cheltuielilor planificate la sfârșitul celor 3 ani. 	<ul style="list-style-type: none"> • 2002: 51% din ținta pe 3 ani, 18% din ținta pe 7 ani; • progresul înregistrat pe AP: de la 16% la 72% din ținta pe 3 	<ul style="list-style-type: none"> • cheltuieli realizate: 83.37 % din resursele asumate; • 34,16% din resursele financiare cheltuite. 	<ul style="list-style-type: none"> • 88% din apeluri lansate în valoare de aproximativ 12 mil. euro.
---	---	---	--	---

Caracteristici ale sistemului de implementare	Ungaria (2007-2013) 	Irlanda ² (2000-2006) 	Slovacia (2007-2013) 	România (2007-2013)
operațional; • orice altă rată ADC disponibilă.		ani.		

G. Recomandări relevante pentru situația din România

<ul style="list-style-type: none"> • aspecte pozitive • aspecte de evitat • bune practici 	<ul style="list-style-type: none"> • un sistem IT bine pus la punct, utilizat intensiv pentru monitorizare, evaluare, transparență crescută; • eliminarea necesității garanțiilor cerute solicitanților; • realocări de fonduri între AP-uri, în funcție de reacția solicitanților . 	<ul style="list-style-type: none"> • cea mai mare parte a problemelor apărute au decurs din faptul că PO-ul a fost unul bazat pe cerere; • delegarea funcțiilor către OI-uri și AI-uri; • focalizarea pe absorbție; • selectarea unui număr restrâns de indicatori cheie; • extinderea rolului ofițerilor de monitorizare. 	<ul style="list-style-type: none"> • este nevoie ca toate structurile de management li implementare să existe deja în momentul începerii programului; • nevoia de a preciza clar procedurile pentru fiecare proces; • focalizare pe selectarea doar a proiectelor de calitate; • monitorizarea ca instrument cheie de management strategic. 	
--	---	---	---	--

Anexa 2- Analiza mediului extern

TABELUL 2.1: CREȘTEREA PIB ÎN TERMENI REALI ÎN ROMÂNIA, ÎNREGISTRATĂ ȘI ESTIMATĂ

	Creșterea medie anuală 2000-03 (%)	Creșterea medie anuală 2004-07 (%)	Creșterea medie anuală 2008-10 (%)	Creșterea medie anuală 2011-14 (%)
România	4.7	6.7	-0.5	5.8
EU 27	5.7	10.3	-0.1	3.1
Zona Euro	5.6	9.6	1.0	2.1

SURSA: DATE DERIVATE DIN IMF WORLD ECONOMIC OUTLOOK (OCTOMBRIE 2009)

TABELUL 2.2: CREȘTEREA PIB ÎN ROMÂNIA, PPC, ÎNREGISTRATĂ ȘI ESTIMATĂ

	Creșterea medie anuală 2000-03 (%)	Creșterea medie anuală 2004-07 (%)	Creșterea medie anuală 2008-10 (%)	Creșterea medie anuală 2011-14 (%)
România	6.8	9.9	1.2	7.6
EU 27	4.3	5.9	0.8	4.0
Zona Euro	4.0	5.5	0.6	3.6

SURSA: DATE DERIVATE DIN IMF WORLD ECONOMIC OUTLOOK (OCTOMBRIE 2009)

TABELUL 2.3: CREȘTEREA RATEI DE OCUPARE ÎN ROMÂNIA, ÎNREGISTRATĂ ȘI ESTIMATĂ

	2000 (000s)	2007 (000s)	2011 (000s)	Creșterea medie anuală 2000-07 (%)	Creșterea medie anuală 2008-11 (%)
România	10,652.8	9,353.3	9,214.6	-1.6	-0.4
EU 27	202,540.1	219,050.5	214,614.9	1.1	-0.5
Zona Euro	128,817.2	142,586.0	139,000.8	1.5	-0.6

SURSA: EUROSTAT, DG ECFIN

TABELUL 2.4: RATA SOMAJULUI ÎN ROMÂNIA, ÎNREGISTRATĂ ȘI ESTIMATĂ

	2000 (%)	2007 (%)	2011 (%)	Modificare 2000-07 (%)	Modificare 2007-11 (%)
România	7.3	6.4	8.5	-0.9	2.1
EU 27	8.7	7.1	10.2	-1.6	3.1
Zona Euro	8.5	7.5	10.9	-1.0	3.4

SURSA: EUROSTAT, DG ECFIN

TABELUL 2.5: CREȘTEREA EXPORTULUI ÎN ROMÂNIA; ÎNREGISTRATĂ ȘI ESTIMATĂ

	CAGR 2000-03 (%)	CAGR 2004-07 (%)	CAGR 2008-11 (%)
România	15.2	9.9	1.7
EU 27	5.0	7.0	-1.8
Zona Euro	4.9	6.8	-2.1

SURSA: EUROSTAT, DG ECFIN

TABELUL 2.6: RATA INFLAȚIEI REALĂ ȘI PREVIZIONATĂ (IPC)

	Modificare 2000-03 (%)	Modificare 2003-07 (%)	Modificare 2007-10 (%)	Modificare 2010-14 (%)
România	89.9	68.9	46.4	43.2
EU 27	7.7	9.3	5.7	5.9
Zona Euro	6.8	8.7	4.4	4.8

Notă: IPC = Indicele Prețurilor de Consum

SURSA: EUROSTAT, DG ECFIN

TABELUL 2.7: CREȘTEREA INFLAȚIEI ÎN ROMÂNIA, ÎNREGISTRATĂ(HICP)

	Modificare 2000-03 (%)	Modificare 2003-07 (%)	Modificare 2007-11 (%)
România	38.8	29.9	24.5
EU 27	5.7	8.6	8.1
Zona Euro	6.2	8.6	6.6

Notă: HICP-Indicele Armonizat Ai Prețurilor De Consum . Principala diferență dintre IAPC și IPC constă în faptul că IAPC exclude costurile locuințelor ocupate de proprietar

SURSA: EUROSTAT, DG ECFIN

TABELUL 2.8: CREȘTEREA COSTULUI REAL AL FORȚEI DE MUNCĂ ÎN ROMÂNIA, ÎNREGISTRATĂ ȘI ESTIMATĂ (%)

	2000	2002	2004	2006	2007	2008	2009	2010	2011
România	14.8	-19.0	-10.8	-5.1	1.5	-0.6	2.8	0.5	-0.7
EU 27	0.2	-0.4	-1.5	-1.3	-0.6	0.5	-0.8	-1.8	-1.0
Zona Euro	-0.2	-0.2	-1.1	-1.0	-0.8	1.1	2.0	-1.5	-1.0

SURSA: EUROSTAT

ANEXA 3 – REZULTATELE SONDAJULUI ON-LINE

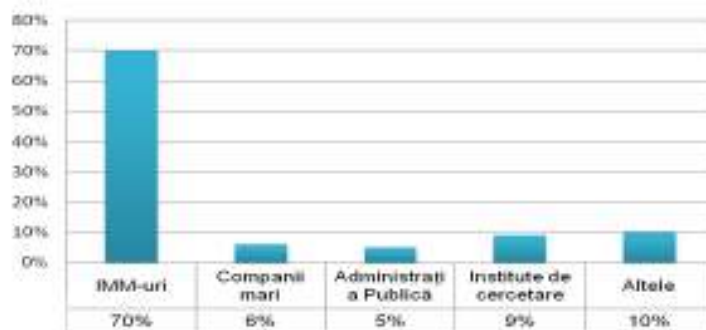
Consultarea aplicanților (sondaj online) a avut ca scop evidențierea perspectivei solicitanților și beneficiarilor cu privire la procesul de accesare a fondurilor prin POS CCE, de la pregătirea proiectului și până în implementare. Având în vedere faptul că în perioada de pregătire a sondajului nu s-a putut identifica o bază de date completă cu adresele de email ale tuturor solicitanților, s-a luat decizia transmiterii invitațiilor de participare către toți solicitanții cu date de contact înregistrate în SMIS (aproximativ 1700).

Chestionarul utilizat a fost prezentat în formă preliminară în Raportul Inițial Revizuit, fiind mai apoi refăcut, în baza observațiilor și sugestiilor AM POS CCE. Aplicarea sondajului a constat în achiziționarea unui domeniu dedicat www.sondajamposcce.ro, transmiterea invitațiilor între 8-9 martie și derularea efectivă, între 12 – 31 martie 2010. S-au primit aproximativ 200 răspunsuri, dintre care 183 valide, a căror interpretare se regăsește mai jos.

SECȚIUNEA 1. DETALII PRIVIND ORGANIZAȚIA

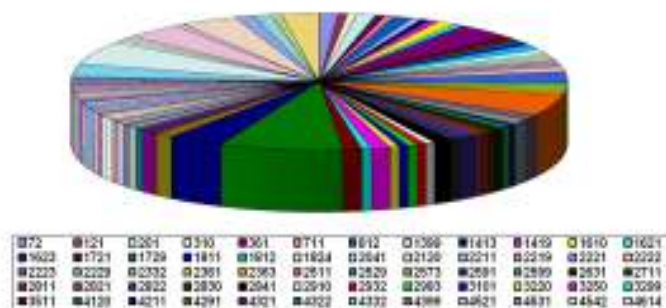
În ceea ce privește **tipologia beneficiarilor**, se remarcă un procent majoritar pentru IMM-uri (70%). Institutele de cercetare reprezintă 9% dintre beneficiari, în timp ce companiile mari constituie 6%. Instituțiile aparținând administrației publice și care se numără printre beneficiarii POS CCE reprezintă 5% din totalul aplicanților.

Fig. 3.1 Tipuri de beneficiari

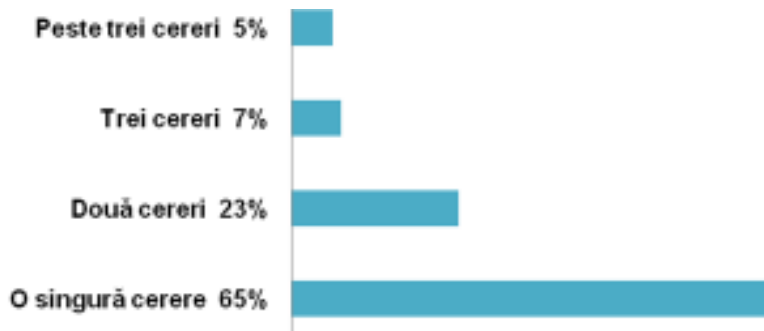
Distribuția respondenților în funcție de **sectoarele de activitate** este foarte eterogenă. Printre domeniile care se regăsesc mai des se numără: lucrări de construcții clădiri rezidențiale și nerezidențiale (CAEN 4120 - 8% din total), fabricarea de construcții metalice și părți componente ale structurilor metalice (CAEN 2511 – 5% din total), fabricarea altor elemente de dulgherie și tâmplărie, pentru construcții (CAEN 1623, 4% din total).

Fig. 3. 2 Repartiția aplicanților în funcție de coduri CAEN

În ceea ce privește **numărul proiectelor depuse**, majoritatea respondenților (65%) au depus o singură cerere de finanțare în cadrul POS CCE-ului în perioada 1 septembrie 2007 - 30 septembrie 2009, în timp ce 23% au depus două cereri, 7% au depus trei cereri și numai 5% au depășit numărul de trei cereri depuse.

Fig. 3.3 Distribuția aplicanților în funcție de numărul de cereri depuse

SECȚIUNEA 2. DETALII PRIVIND CEREREA DE FINANȚARE

Repartiția cererilor în funcție de axa prioritară este următoarea: Axa 1- 55%, Axa 2- 23%, Axa 3- 19%, Axa 4- 3%. În cadrul fiecărei axe, situația se prezintă în felul următor:

- Axa Prioritară 1, majoritatea cererilor de finanțare vizează domeniul de intervenție 1.1 (97,4%) și doar 2,6% sunt în domeniul de intervenție 1.3; 50% dintre cererile pentru Axa 1 vizează operațiunea Op.111a1, 39% operațiunea 0111a2 și 11% operațiunea 0111b;
- Axa prioritară 2, domeniul de intervenție 2.2 se regăsește în 45,7% dintre cererile de finanțare depuse, domeniul 2.1 în 31,5% dintre cereri, iar domeniul 2.3 în 22,8% dintre cereri; operațiunile sunt repartizate astfel: Op211 – 21%, Op221 – 20%, Op232 – 17%, 0224, Op212 și Op223 – 11%, Op233 – 6% și Op231 – 3%;
- Axa prioritară 3, domeniul 3.1. acoperă 58,6% dintre cererii, iar domeniul 3.2. 41,4%; operațiunea cel mai des întâlnită este Op311 (56%), urmată de Op321 (21%), Op324a (11%), celelalte operațiuni – Op322, Op323, Op324b – sunt fiecare incluse în 4% dintre cereri.
- Axa prioritară 4, domeniul 4.2 se regăsește în 83% dintre cererile depuse pentru această axă, iar domeniul 4.1 în 17% dintre cererii; 67% dintre cereri sunt pentru Op421, și 33% sunt pentru Op413.

SECȚIUNEA 3. DETALII PRIVIND INFORMAȚIILE DESPRE PROGRAM

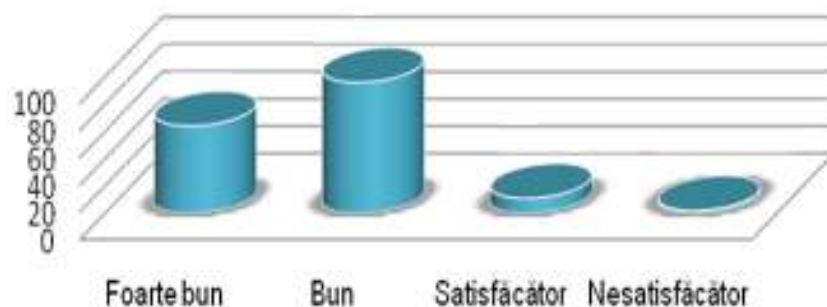
În ceea ce privește **sursele de informare**, cei mai mulți dintre aplicanți au preluat informațiile despre Program de pe site-ul AM POS CCE. Consultanții au fost indicați ca fiind de asemenea o sursă importantă de informații, ocupând locul 2. Alte surse menționate frecvent de beneficiari au fost: site-ul OI POS CCE, presa scrisă și evenimentul de comunicare organizat de OI. Cu o pondere mai mică, au fost precizate și alte surse: tv/radio, alte companii, eveniment de comunicare organizat de AM.

Părerile beneficiarilor despre informațiile cuprinse în **Ghidul solicitantului** au fost următoarele: 62% dintre ei au considerat că informațiile au fost complete, clare și structurate, în timp ce 21% le-au calificat ca fiind incomplete, 11% au spus că sunt neclare, iar 6% le-au considerat nestructurate.

Din punct de vedere al gradului de accesibilitate și al facilității înțelegerii, informațiile cu caracter general au fost percepute în mod diferit de către aplicanți. Astfel, 37% dintre ei le-au acordat calificativul „foarte bun”, 55% calificativul „bun”, în timp ce 6% le-au considerat doar la nivelul „satisfăcător”, iar 2% le-au atribuit nivelul „nesatisfăcător”.

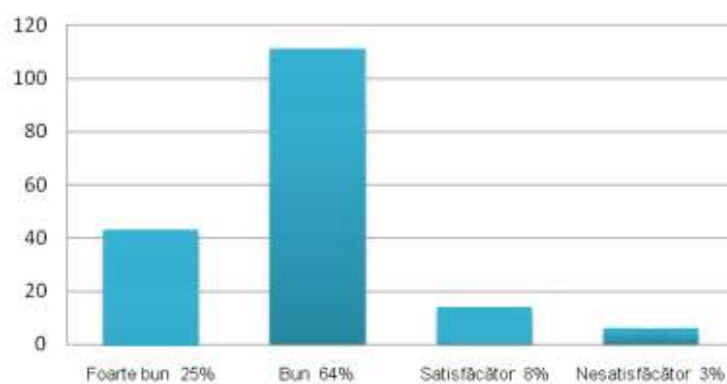
Informațiile privind criteriile de eligibilitate au primit calificativul „foarte bun” din partea a 37% dintre beneficiari, „bun” din partea a 56% dintre beneficiari, „satisfăcător” din partea a 6%, iar „nesatisfăcător” doar de la 1% dintre beneficiari.

Fig. 3.4 Explicații privind criteriile de eligibilitate

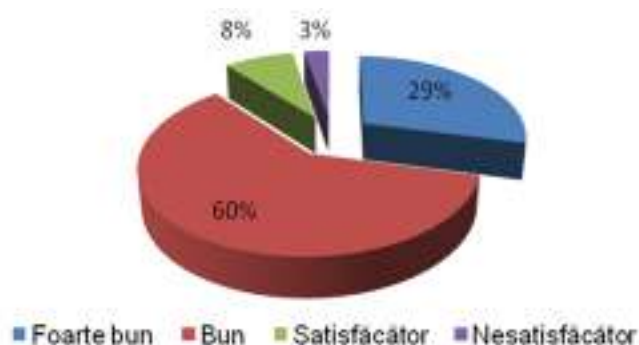
Explicațiile privind criteriile de evaluare și selecție au fost considerate foarte bune de 25% dintre aplicanții, bune de către 64%, satisfăcătoare de 8% și nesatisfăcătoare de 3%.

Fig. 3.5 Explicații privind criteriile de evaluare și selecție

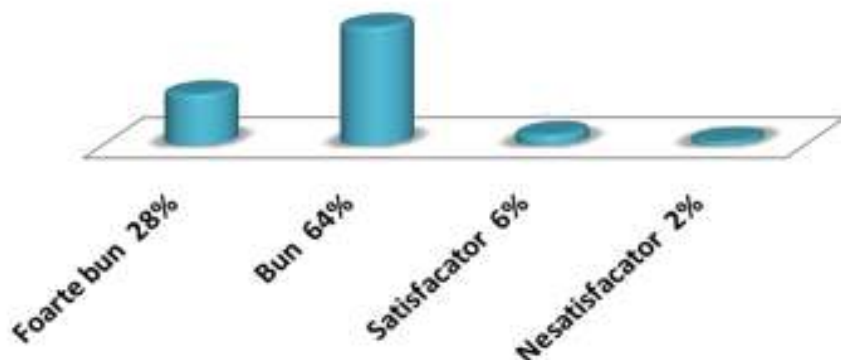
60% dintre aplicanți au considerat explicațiile privind completarea cererii de finanțare ca fiind bune, 29% ca foarte bune, 8% ca satisfăcătoare, în timp ce 3% dintre aplicanți au fost nemulțumiți și le-au caracterizat ca fiind nesatisfăcătoare.

Fig. 3.6 Explicații privind completarea cererii de finanțare

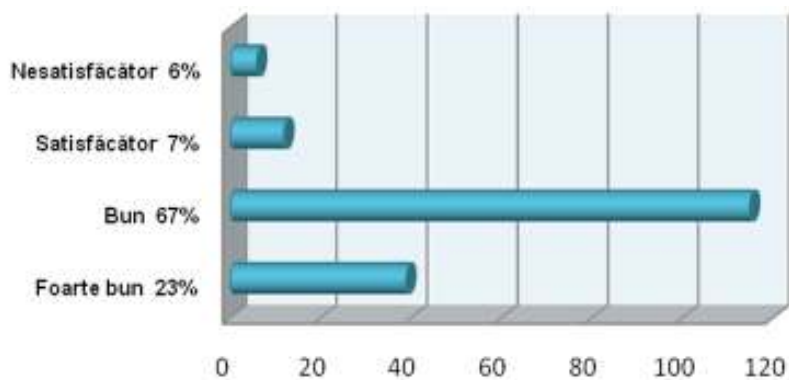
Explicațiile privind cheltuielile eligibile au primit următoarele calificative: „foarte bun” - 28% dintre beneficiari, „bun” – 64%, „satisfăcător” – 6% și „nesatisfăcător” – 2%.

Fig. 3.7 Explicații privind cheltuielile eligibile

Majoritatea aplicanților (67%) au acordat **gradului de accesibilitate al informațiilor cu privire la criteriile tehnico-financiare** calificativul „bun”; 23% i-au acordat calificativul „foarte bun”, în timp ce 7% l-au considerat doar „satisfăcător” și 3% „nesatisfăcător”.

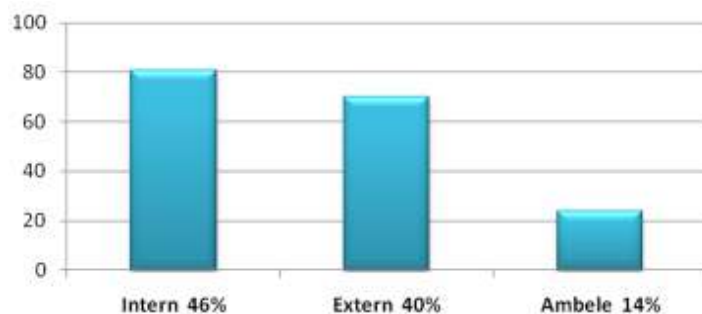
Fig. 3.8 Accesibilitatea informațiilor cu privire la criteriile tehnico – financiare

SECȚIUNEA 4. PREGĂTIREA ȘI DEPUNEREA DOCUMENTAȚIEI DE FINANȚARE

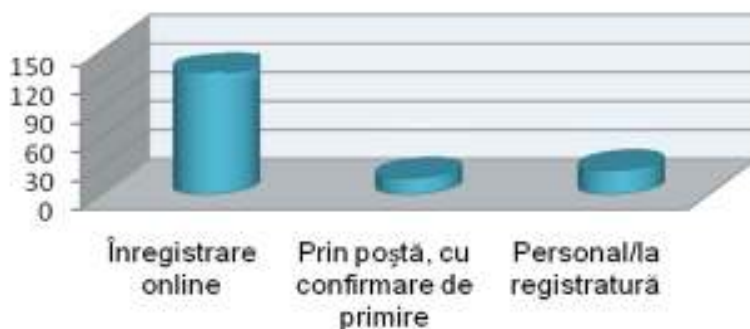
În privința **modului de întocmire a cererii de finanțare**, 46% dintre aplicanți au elaborat această cerere intern, în timp ce 40% au apelat la organisme externe. 14% au folosit atât mijloace interne cât și externe pentru redactarea acestei cereri.

Fig. 3. 9 – Modalitatea întocmirii cererii de finanțare

Majoritatea aplicanților, 75%, au considerat că **cea mai eficientă modalitate de depunere a cererilor de finanțare** prin înregistrarea online. 15% au declarat că cel mai eficient este ca cererea să fie depusă personal/la registratură, în timp ce 10% preferă să trimită cererea prin poștă, cu confirmare de primire.

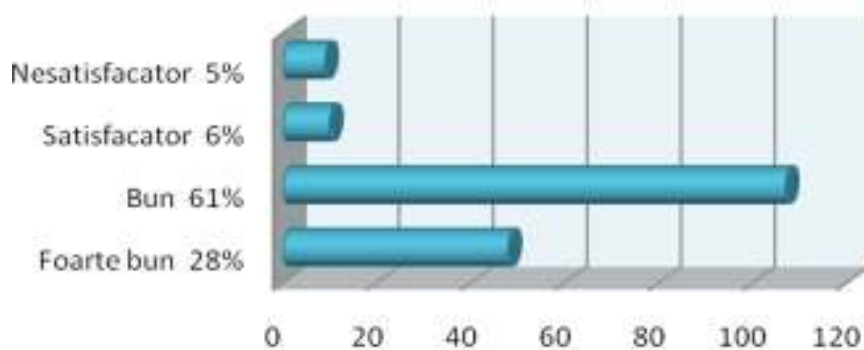
Fig. 3. 10 Modalitatea cea mai eficientă de depunere a cererii de finanțare

Din punct de vedere al **utilității informațiilor**, sursele de informare au primit următoarele calificative din parte aplicanților:

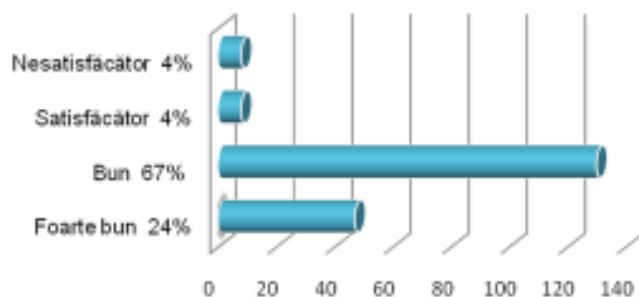
- Pagina web AM POS CCE: „foarte bun” din partea a 28% dintre aplicanți, „bun” - 61%, satisfăcător – 6%, nesatisfăcător – 5%;

Fig. 3.11 Pagina web AM POS CCE

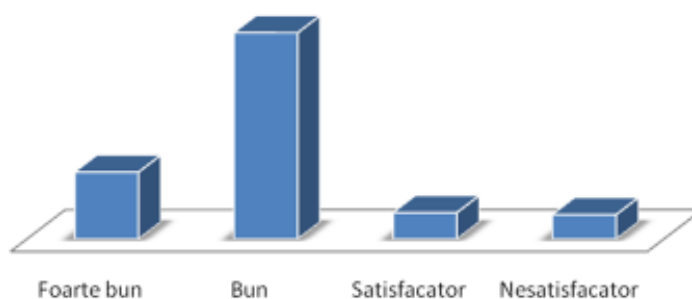
- Pagina web OI: „foarte bun” – 24%, „bun” - 68%, „satisfăcător” – 4%, „nesatisfăcător” – 4%;

Fig. 3. 12 Pagină web OI

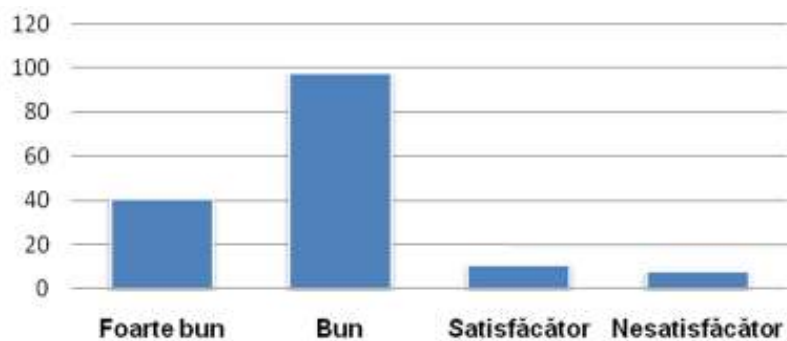
- Evenimentele de comunicare organizate de AM POS CCE: „foarte bun” – 21%, „bun” - 63%, „satisfăcător” – 8%, „nesatisfăcător” – 8%;

Fig. 3. 13 Evenimente de comunicare AM POS CCE

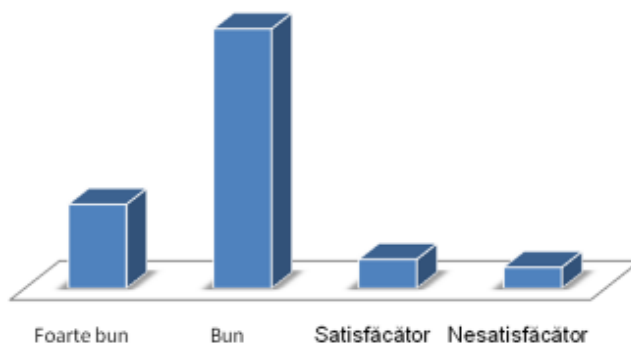
- Evenimentele de comunicare organizate de OI: „foarte bun” – 26%, „bun” - 62%, „satisfăcător” – 7%, „nesatisfăcător” – 5%;

Fig. 3.14 Evenimente de comunicare OI

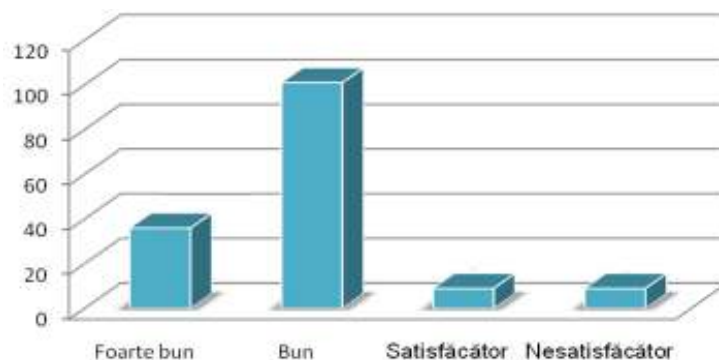
- Helpdesk AM: „foarte bun” – 21%, „bun” - 67%, „satisfăcător” – 7%, „nesatisfăcător” – 5%;

Fig. 3.15 Helpdesk AM POS CCE

- Helpdesk OI: „foarte bun” – 23%, „bun” - 65%, „satisfăcător” – 6%, „nesatisfăcător” – 6%;

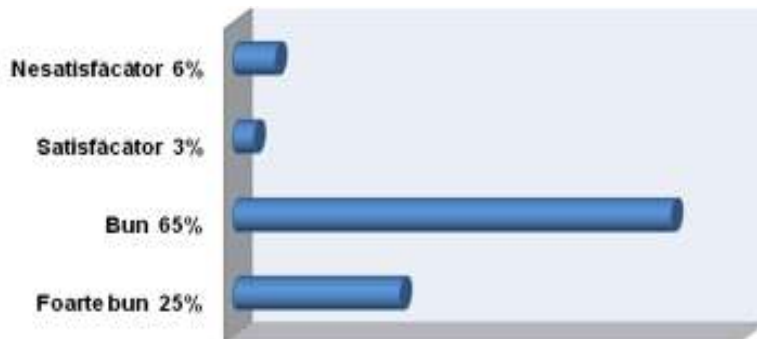
Fig. 3. 16 Helpdesk OI

Din punct de vedere al **calității și utilității informațiilor furnizate** de sursele la care au făcut apel, aplicanții au acordat următoarele calificative:

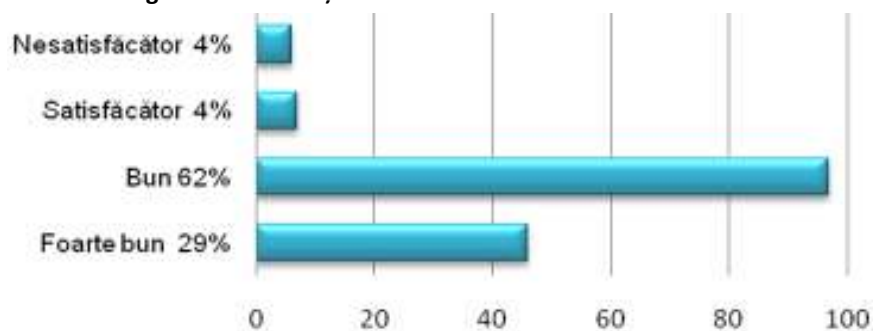
- Evenimentele de comunicare organizate de AM POS CCE: „foarte bun” – 25%, „bun” - 65%, „satisfăcător” – 3%, „nesatisfăcător” – 6%;

Fig. 3. 17 Calitate și utilitate evenimente de comunicare POS CCE

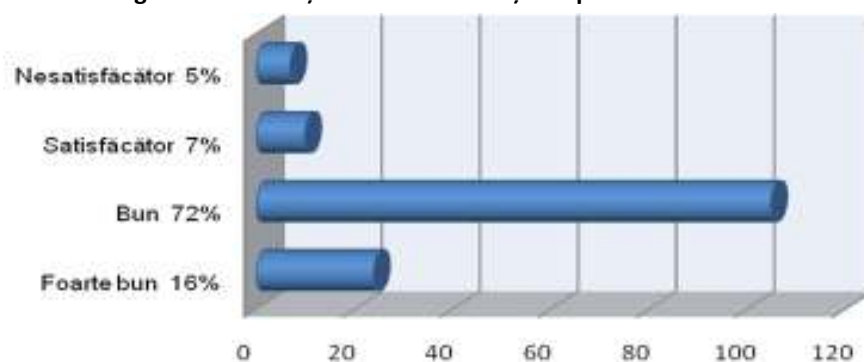
- Evenimentele de comunicare organizate de OI: „foarte bun” – 29%, „bun” - 62%, „satisfăcător” – 4%, „nesatisfăcător” – 4%;

Fig. 3. 18 Calitate și utilitate evenimente de comunicare OI

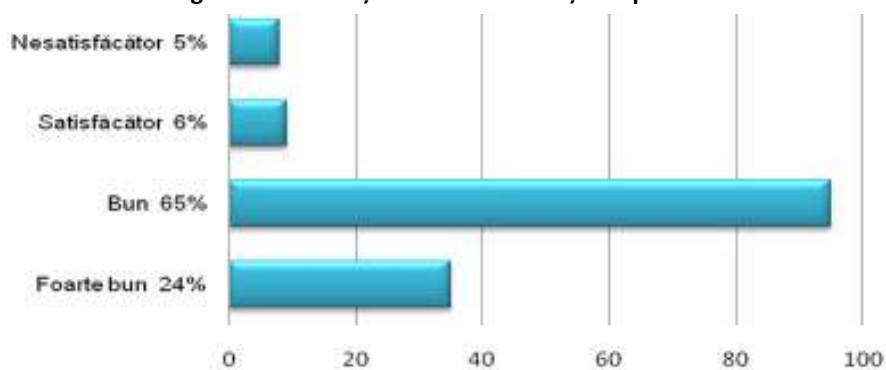
- Helpdesk AM: „foarte bun” – 16%, „bun” - 72%, „satisfăcător” – 7%, „nesatisfăcător” – 5%;

Fig.3. 19 Calitate și utilitate informații Helpdesk AM POS CCE

- Helpdesk OI: „foarte bun” – 24%, „bun” - 65%, „satisfăcător” – 6%, „nesatisfăcător” – 5%.

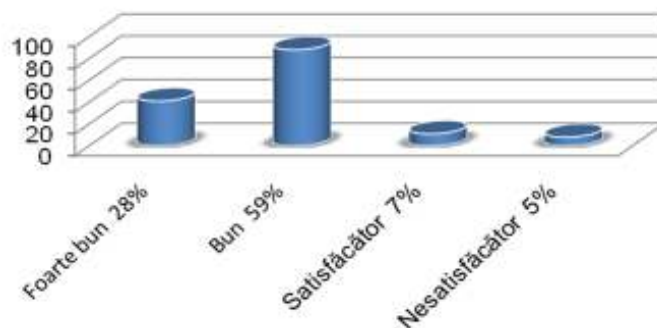
Fig. 3.20 Calitate și utilitate informații Helpdesk OI

Din punct de vedere al **solicitudinii furnizării informațiilor prin diferite surse**, aplicanții au acordat următoarele calificative:

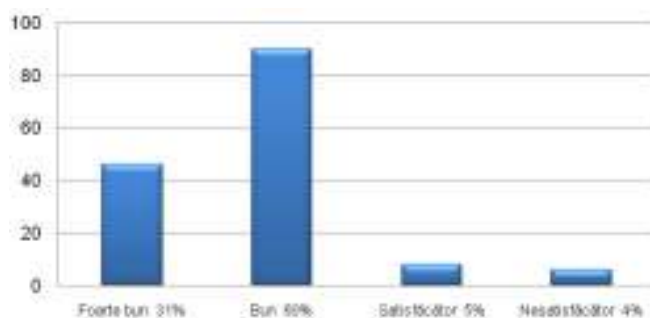
- Evenimentele de comunicare organizate de AM POS CCE: „foarte bun” – 28%, „bun” - 59%, „satisfăcător” – 7%, „nesatisfăcător” – 5%;

Fig. 3. 21 Solicitudine Evenimente de comunicare AM POS CCE

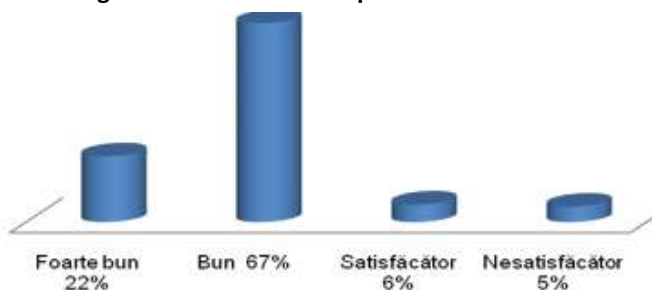
- Evenimentele de comunicare organizate de OI: „foarte bun” – 31%, „bun” - 60%, „satisfăcător” – 5%, „nesatisfăcător” – 4%;

Fig. 3. 22 Solicitudine Evenimente de comunicare OI

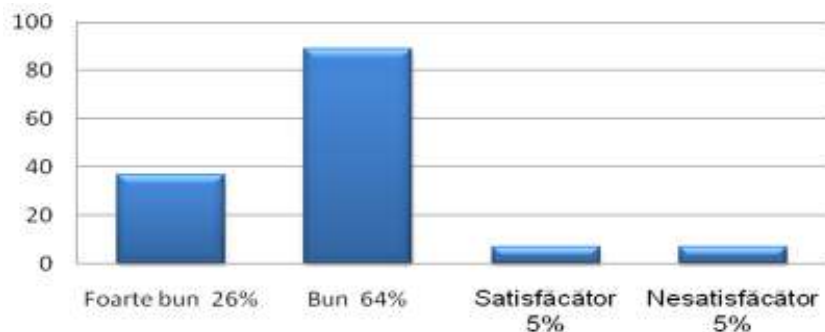
- Solicitudine Helpdesk AM: „foarte bun” – 22%, „bun” - 67%, „satisfăcător” – 6%, „nesatisfăcător” – 5%;

Fig. 3. 23 Solicitudine Helpdesk AM POS CCE

- Solicitudine Helpdesk OI: „foarte bun” – 26%, „bun” - 64%, „satisfăcător” – 5%, „nesatisfăcător” – 5%;

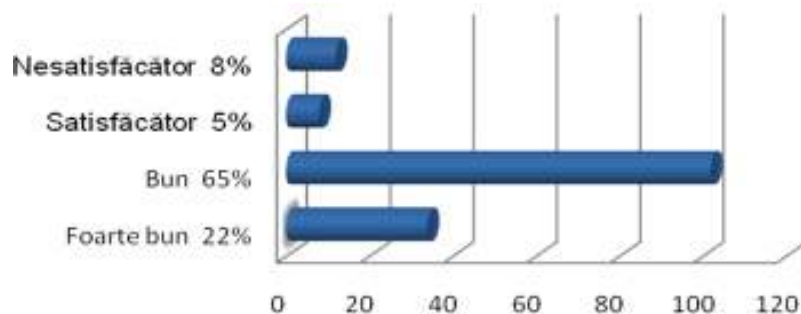
Fig. 3. 24 Solicitudine Helpdesk OI

Din punct de vedere al **rapiditatea furnizării informațiilor prin diferite surse**, aplicanții au acordat următoarele calificative:

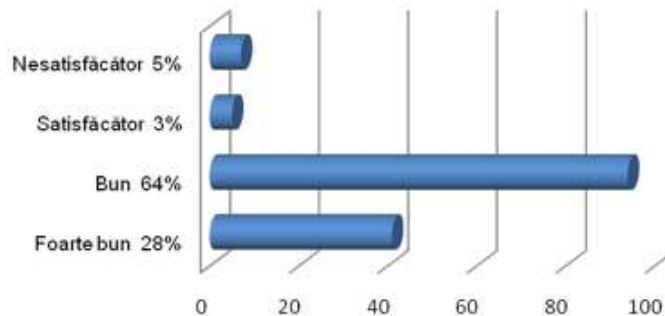
- Evenimentele de comunicare organizate de AM POS CCE: „foarte bun” – 22%, „bun” - 65%, „satisfăcător” – 5%, „nesatisfăcător” – 8%;

Fig. 3.25 Rapiditate furnizării informațiilor prin evenimente de comunicare AM POS CCE

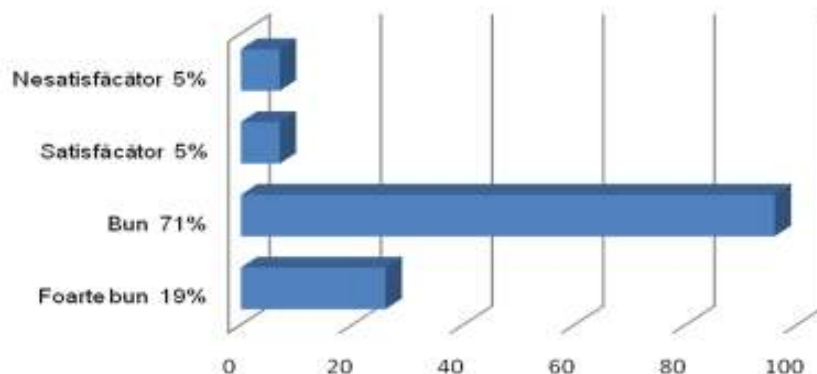
- Evenimentele de comunicare organizate de OI: „foarte bun” – 28%, „bun” - 64%, „satisfăcător” – 3%, „nesatisfăcător” – 5%;

Fig. 3. 26 Rapiditate furnizării informațiilor prin evenimente de comunicare OI

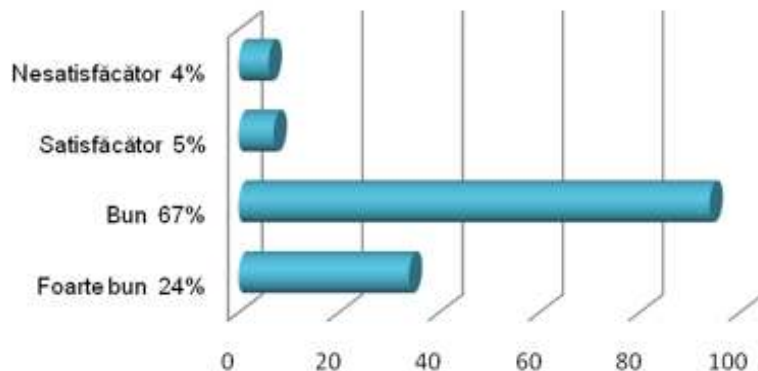
- Helpdesk AM: „foarte bun” – 19%, „bun” - 71%, „satisfăcător” – 5%, „nesatisfăcător” – 5%;

Fig. 3.27 Rapiditate furnizării informațiilor prin Helpdesk AM POS CCE

- Helpdesk OI: „foarte bun” – 24%, „bun” - 67%, „satisfăcător” – 5%, „nesatisfăcător” – 4%.

Fig. 3. 28 Rapiditate furnizării informațiilor prin Helpdesk OI

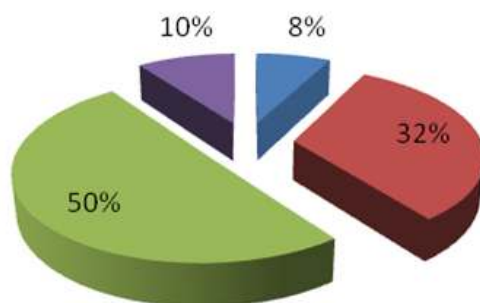

În ceea ce privește **dificultatea întocmirii cererii de finanțare și a documentelor însoțitoare ale acesteia**, aplicanții și-au exprimat următoarele păreri:

- 8% au considerat că formularul cererii de finanțare a fost foarte dificil, 32% l-au văzut ca dificil, 50% i-au atribuit o dificultate medie, în timp ce 10% au apreciat ușoară întocmirea lui;

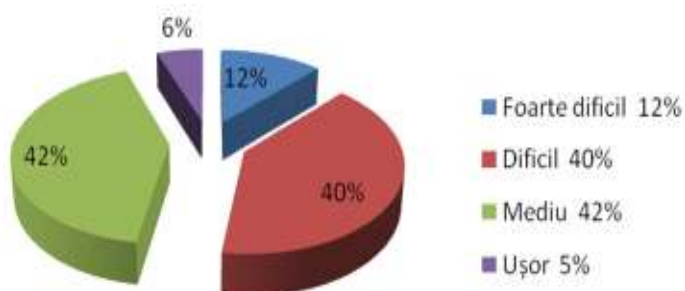
Fig. 3. 29 Grad dificultate - formularul cererii de finanțare

■ Foarte dificil 8% ■ Dificil 32% ■ Mediu 50% ■ Ușor 10%

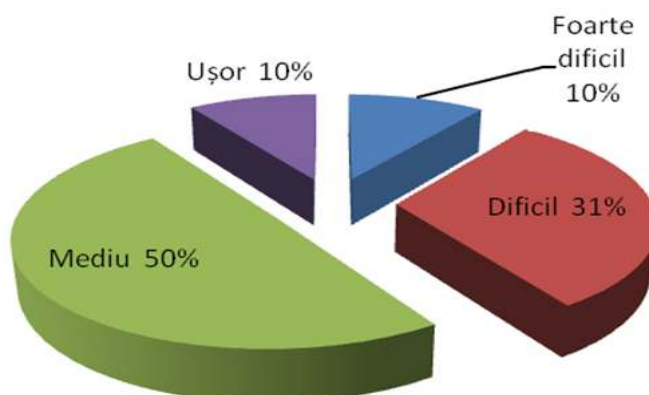
- 12% au considerat că planul de afaceri (studiul de fezabilitate) a fost foarte dificil, 40% l-au văzut ca dificil, 43% i-au atribuit o dificultate medie, în timp ce 5% au apreciat ușoară întocmirea lui;

Fig. 3. 30 Grad dificultate - Plan de afaceri/SF

- 10% au considerat că întocmirea documentelor tehnice (părți desenate și planșe asociate proiectării) a fost foarte dificilă, 31% au văzut-o ca dificilă, 49% i-au atribuit o dificultate medie, în timp ce 10% au apreciat-o ca fiind ușoară.

Fig. 3. 31 Grad dificultate- Documente tehnice

SECȚIUNEA 5. EVALUAREA CERERII DE FINANȚARE

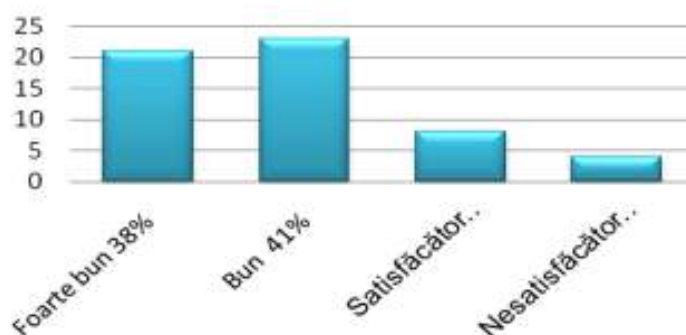
Rezultatul evaluării cererii de finanțare a fost pozitiv pentru 74% dintre aplicanți și negativ pentru 10% dintre ei. Un procent de 16 dintre aplicanți nu au fost încă informați cu privire la rezultatul evaluării până la data completării chestionarului. Cele 10% procente care indică rezultatele negative se împart astfel: 7% dintre cereri au fost respinse în urma verificării tehnice și financiare, 2% din motive de eligibilitate și 1% în urma verificării administrative.

În ceea ce privește **explicațiile privind punctajul acordat**, 60% dintre aplicanți au declarat că nu au primit explicații cu privire la punctajul acordat, în timp ce 40% au primit asemenea justificări. Aplicații din cea de-a doua categorie au apreciat explicațiile primite astfel:

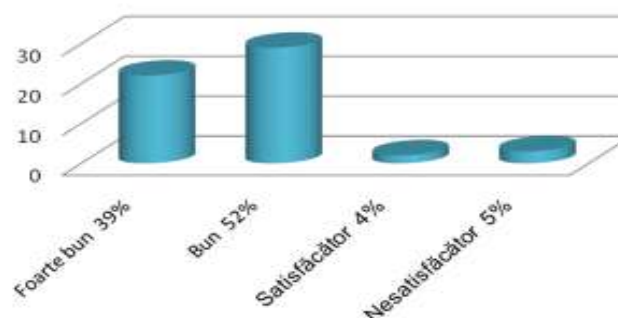
- **Claritatea justificării** a primit calificativul „foarte bun” din partea a 38% dintre aplicanți, „bun” – 41%, satisfăcător – 14%, nesatisfăcător – 7%;

Fig. 3.33 Claritatea justificării

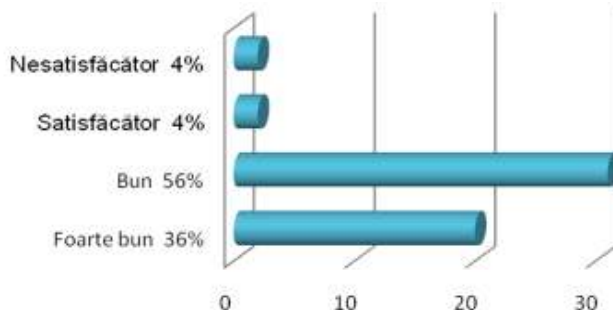
- **Utilitatea pentru aplicații viitoare** a primit calificativul „foarte bun” din partea a 39% dintre aplicanți, „bun” – 52%, satisfăcător – 4%, nesatisfăcător – 5%;

Grafic nr. 34 Utilitate pentru aplicații viitoare

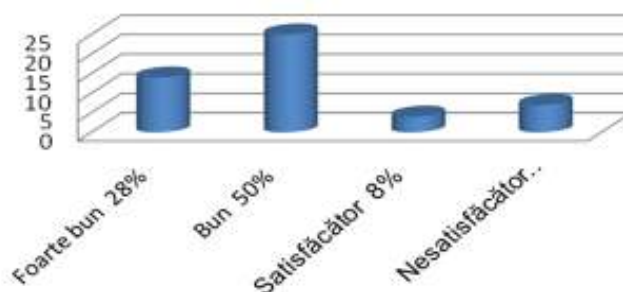
- **Utilitatea generală pentru organizație** a primit calificativul „foarte bun” din partea a 36% dintre aplicanți, „bun” – 56%, satisfăcător – 4%, nesatisfăcător – 4%;

Fig. 3.35 Utilitatea generală pentru organizația dumneavoastră

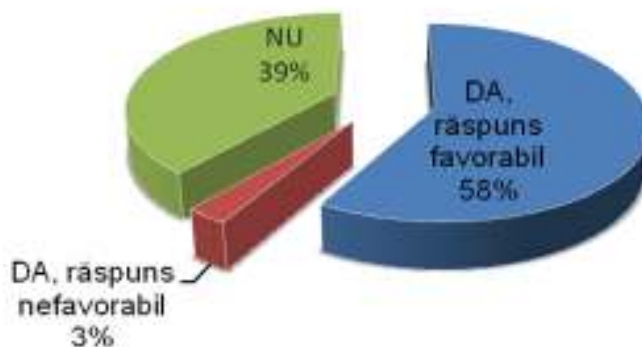
- **Informarea în timp rezonabil** a primit calificativul „foarte bun” din partea a 28% dintre aplicanți, „bun” – 50%, satisfăcător – 8%, nesatisfăcător – 14%.

Fig. 3. 36 Informarea în timp rezonabil

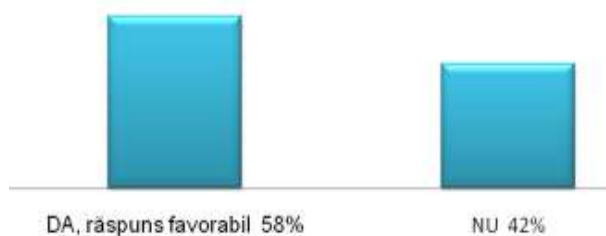
Atunci când aplicația a fost respinsă, în 39% dintre cazuri nu a fost depusă o **contestație administrativă**, în 58% dintre cazuri au fost depuse contestații administrative care au primit răspuns favorabil, iar în 3% din situații au fost depuse contestații administrative care au primit răspuns nefavorabil.

Fig.3.37 Dacă aplicația a fost respinsă, ați contestat decizia administrativă?

58% dintre aplicanții ale căror cereri au fost respinse au contestat legal decizia, toți au primit răspuns favorabil, iar 42% nu au depus o asemenea contestație.

Fig. 3.38 Contestații

În ceea ce privește contestațiile, 75% dintre aplicanți consideră că răspunsul primit nu a fost justificat, în timp ce ceilalți 25% au dat un răspuns afirmativ la această întrebare; 80% dintre aplicanți au considerat că răspunsul nu a fost complet, 82% au declarat că nu a fost fundamentat, iar 75% au considerat că nu a fost clar.

Fig. 3. 39 Răspunsuri la contestații

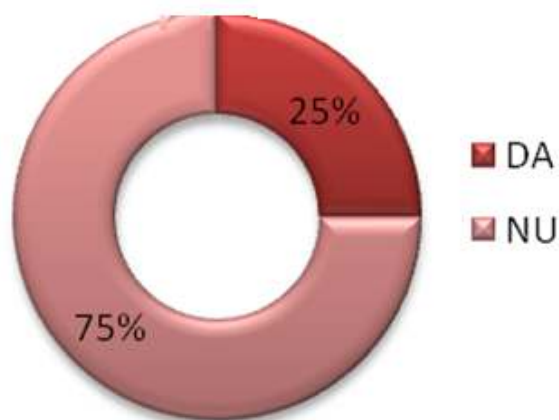

Fig. 3.40 Răspunsuri complete la contestații

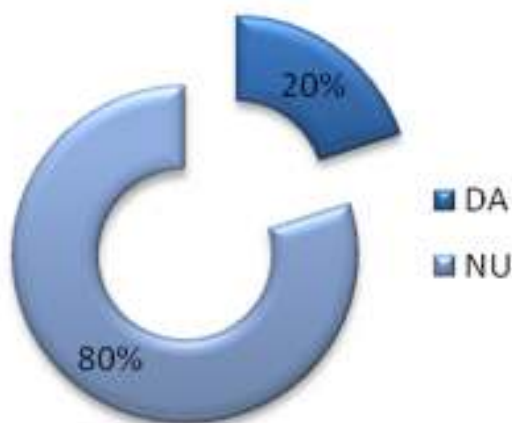
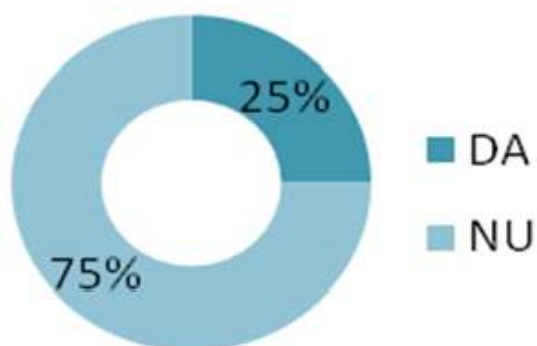

Fig. 3. 41 Răspunsuri fundamentate la contestații

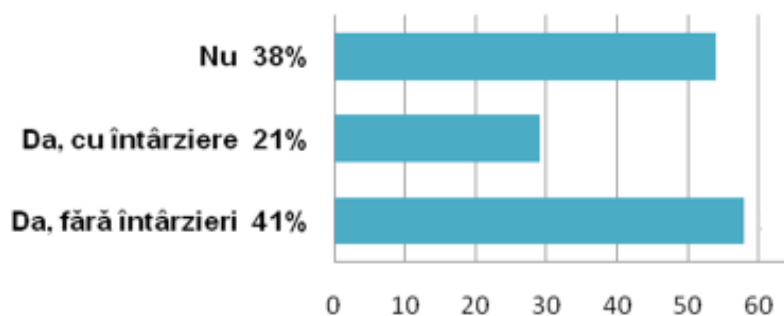

Fig.3. 42 Claritatea răspunsurilor la contestații

Dintre solicitanții ai căror cereri au fost acceptate, 38% nu au semnat contractul de finanțare până la data completării chestionarului, 41% l-au semnat deja fără întârzieri, iar 21% l-au semnat cu unele întârzieri.

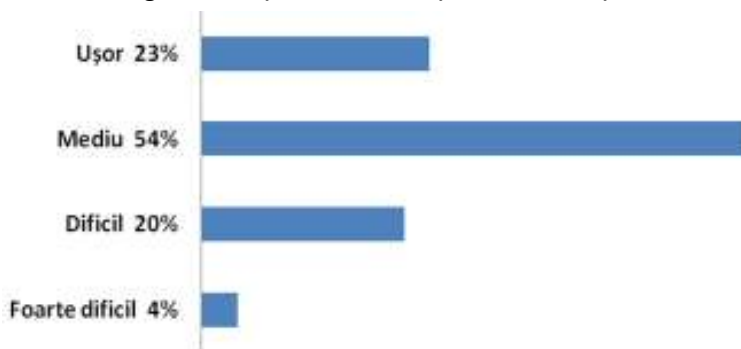
Fig. 3. 43 Semnarea contractului de finanțare

În general, indiferent de rezultatul cererilor, părerile aplicanților în legătură cu **eficacitatea procedurii solicitare** au fost următoarele:

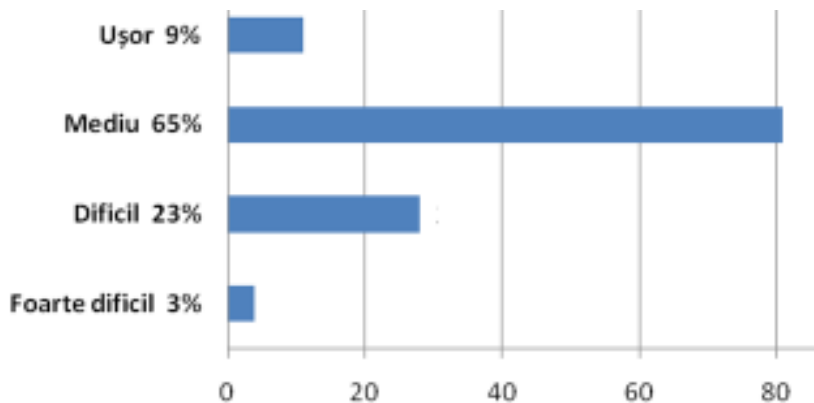
- **obținerea informațiilor în faza inițială** a fost considerată de 4% dintre aplicanți ca fiind foarte dificilă, în timp ce 20% au caracterizat-o ca fiind dificilă, 54% ca având o dificultate medie și 23% ca fiind ușoară;

Fig. 3.44. Obținerea informațiilor în faza inițială

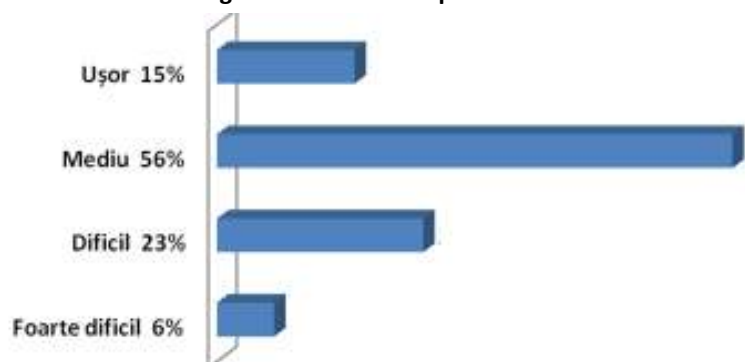
- **definirea ideii de proiect** a fost considerată de 3% dintre aplicanți ca fiind foarte dificilă, în timp ce 23% au caracterizat-o ca dificilă, 65% ca având o dificultate medie și 9% ca fiind ușoară;

Fig. 3. 45 Definirea ideii de proiect

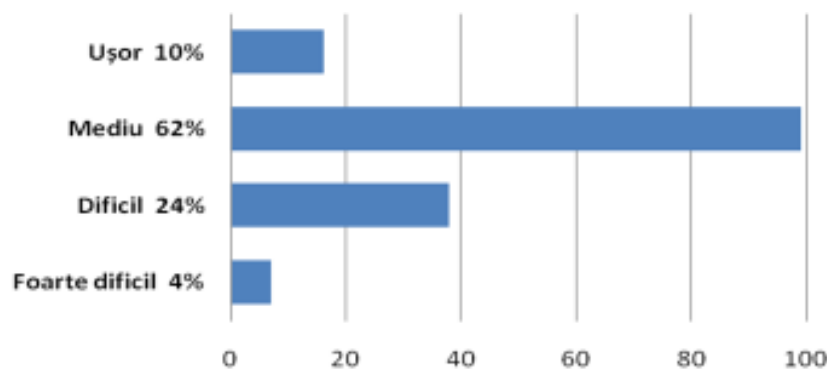
- **dezvoltarea proiectului** a fost considerată de 6% dintre aplicanți ca fiind foarte dificilă, în timp ce 23% au caracterizat-o ca fiind dificilă, 56% ca având o dificultate medie și 15% ca fiind ușoară;

Fig. 3.46 Dezvoltarea proiectului

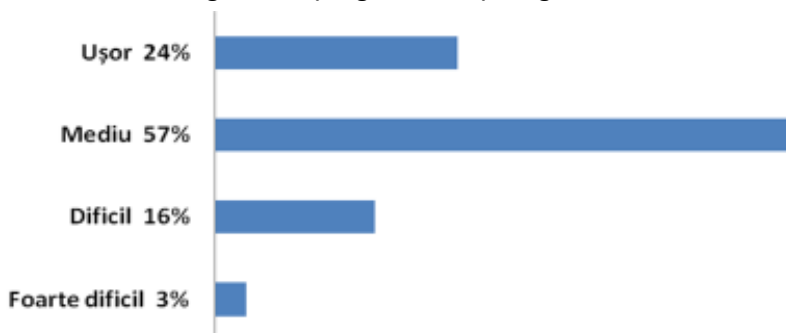
- **pregătirea resurselor pentru întocmirea cererii** a fost considerată de 4% dintre aplicanți ca fiind foarte dificilă, în timp ce 24% au caracterizat-o ca fiind dificilă, 62% ca având o dificultate medie și 10% ca fiind ușoară;

Fig. 3. 47 Pregătirea resurselor necesare elaborarii cererii

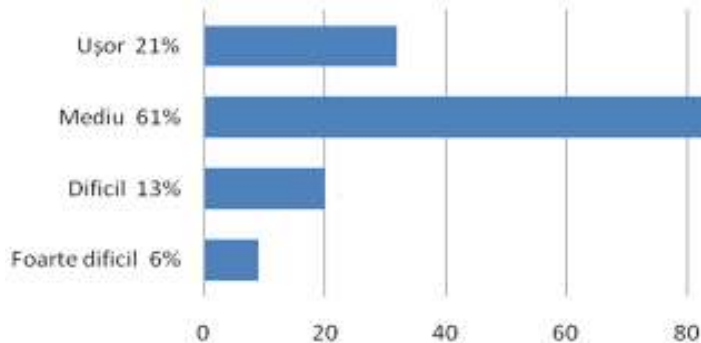
- **înțelegerea cerințelor generale** a fost considerată de 3% dintre aplicanți ca fiind foarte dificilă, în timp ce 16% au caracterizat-o ca fiind dificilă, 57% ca având o dificultate medie și 24% ca fiind ușoară;

Fig. 3. 48 Înțelegerea cerințelor generale

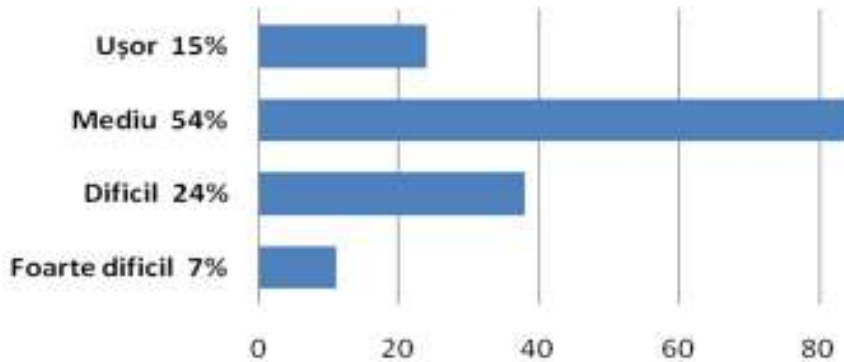
- **conformarea la cerințele administrative** a fost considerată de 6% dintre aplicanți ca fiind foarte dificilă, în timp ce 13% au caracterizat-o ca fiind dificilă, 60% ca având o dificultate medie și 21% ca fiind ușoară;

Fig. 3.49 Confirmarea privind cerințele administrative

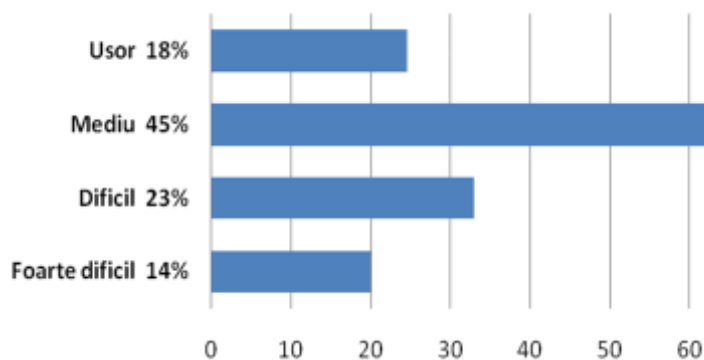
- **conformarea la cerințele tehnice și financiare** a fost considerată de 7% dintre aplicanți ca fiind foarte dificilă, în timp ce 24% au caracterizat-o ca fiind dificilă, 54% ca având o dificultate medie și 15% ca fiind ușoară;

Fig. 3. 50 Conformarea la cerințele tehnice și financiare

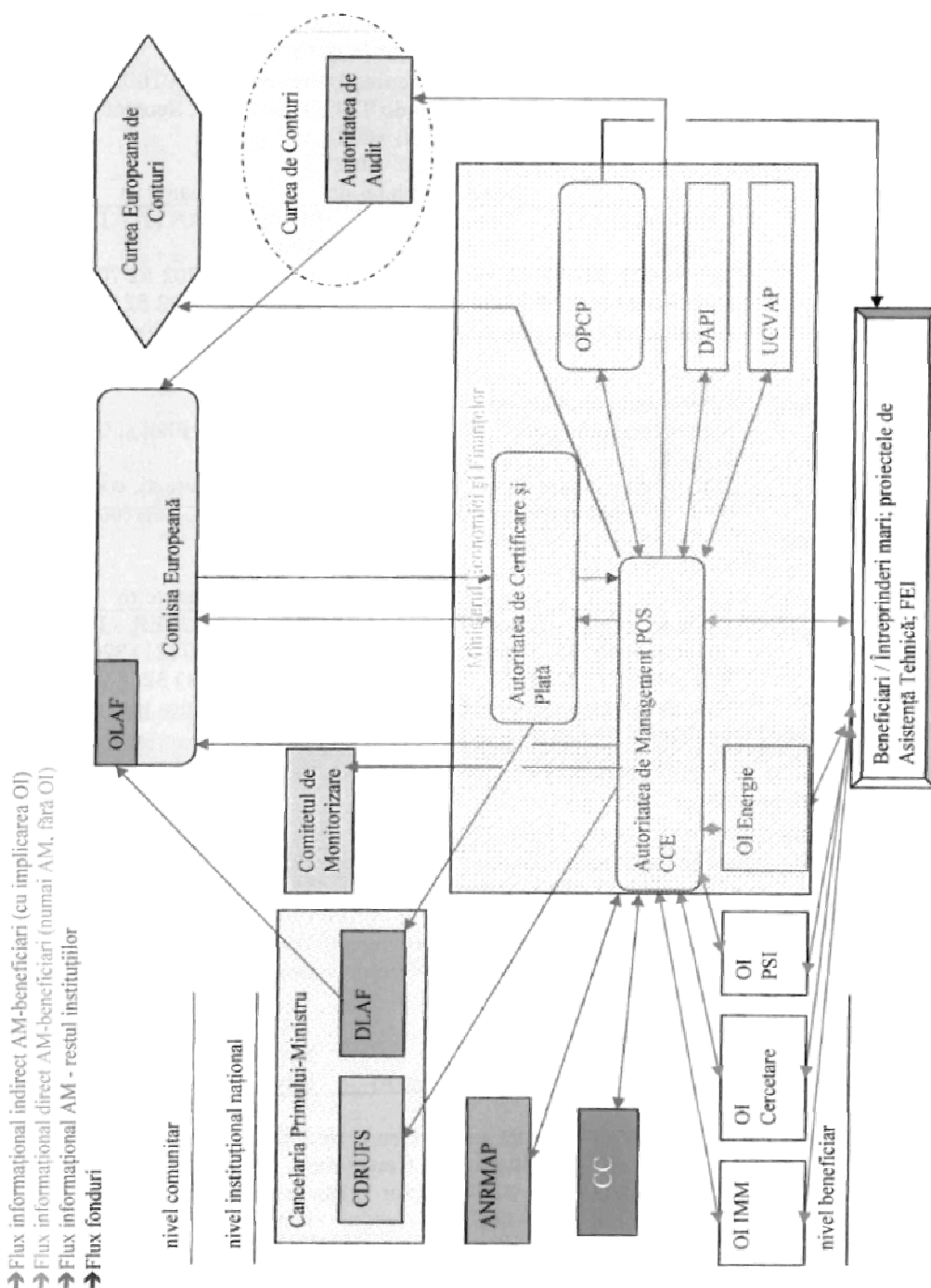

- **contractarea** a fost considerată de 14% dintre aplicanți ca fiind foarte dificilă, în timp ce 23% au caracterizat-o ca fiind dificilă, 45% ca având o dificultate medie și 18% ca fiind ușoară.

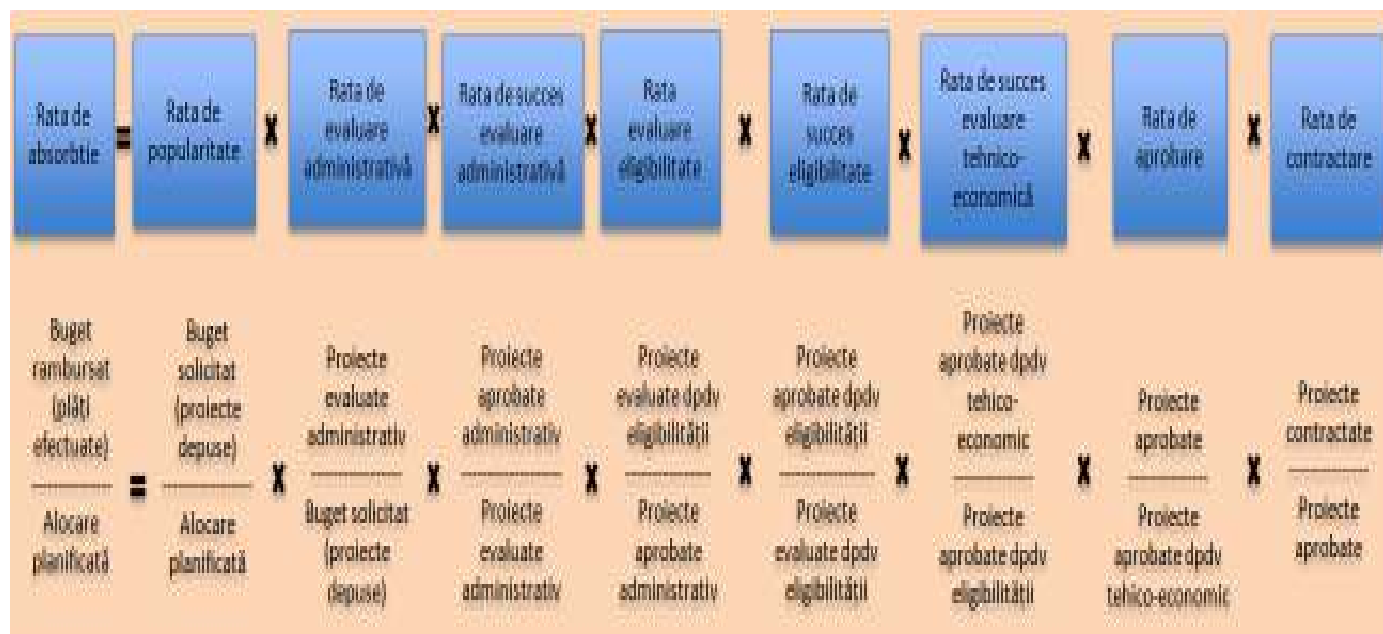
Fig. 3. 51 Contractare

ANEXA 4. RELAȚII FUNCȚIONALE LA NIVELUL PROGRAMULUI OPERAȚIONAL SECTORIAL CREȘTEREA COMPETITIVITĂȚII ECONOMICE

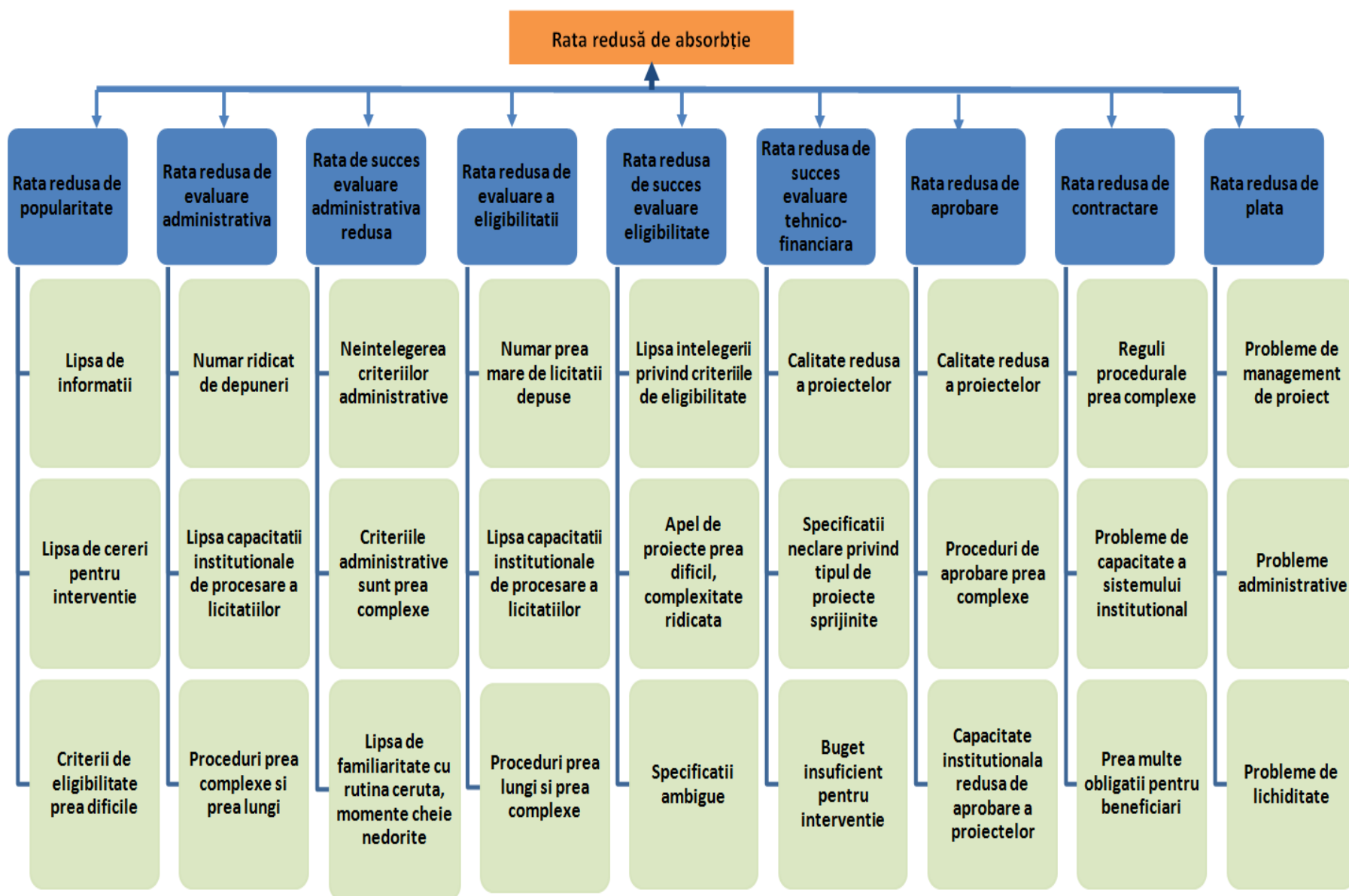
ANEXA 5. ANALIZA PRIN METODA DECOMPOZIȚIEI – METODA KPMG

Prin descompunerea ratei inițiale se pot obține următoarele rate parțiale:

- Rata de popularitate = Buget solicitat / buget planificat;
- Rata de adecvare a proiectelor = Bugetul evaluat din punct de vedere administrativ / Buget solicitat;
- Rata de prelucrare = Buget aprobat din punct de vedere administrativ / Buget evaluat din punct de vedere administrativ;
- Rata procesării privind eligibilitatea = Buget procesat din punct de vedere al eligibilității / Buget validat administrativ;
- Rata aprobării privind eligibilitatea = Buget aprobat din punct de vedere al eligibilității / Buget procesat din punct de vedere al eligibilității ;
- Rata proiectelor aprobate tehnic si financiar = Buget aprobat după evaluarea tehnică și financiară / Buget aprobat din punct de vedere al eligibilității;
- Rata proiectelor câștigătoare = Buget aprobat / Buget aprobat după evaluarea tehnică și financiară;
- Rata contractelor încheiate = Buget contractat / Buget aprobat;
- Rata de absorbție = Sume rambursate (plăți efectuate) / Alocare planificată

În funcție de rezultatele obținute în urma analizei, se pot evidenția o serie de concluzii și se pot decide acțiuni în consecință:

ANEXA 6. MATRICI SUMATIVE PENTRU AXELE PRIORITARE

6.1 AXA PRIORITARĂ 1

Întrebări de evaluare	Concluzii	Recomandări	Detalii și instrucțiuni pentru implementarea recomandărilor
A. Întrebări generale de evaluare (răspunsurile abordează aspectele globale din perspectiva fiecărei axe prioritare)			
A1. Care este progresul realizat în implementarea programului comparativ cu obiectivele /tintele finale stabilite inițial și care este rata de progres anuală previzionată?	<ul style="list-style-type: none"> Țintele stabilite pentru indicatorii AP1 Op 1.1.1b – Întreprinderi mari și Op 1.1.2 – Standardizare pot fi atinse 	-	-
A2. Este programul pe direcția cea bună în ceea ce privește realizarea indicatorilor și obiectivelor specifice ale POS CCE (perspectivele de realizare a acestora în scopul atingerii obiectivelor)?	<ul style="list-style-type: none"> Obiectivul <i>Consolidarea și dezvoltarea sectorului productiv românesc</i> este realizabil Constituirea unui mediu favorabil pentru dezvoltarea durabilă a întreprinderilor, este incertă Operațiunile DMI 1 evoluează în direcția atingerii obiectivelor propuse și a țintelor stabilite; pentru alte operațiuni - măsuri de accelerare și intensificare a activităților. 	-	<ul style="list-style-type: none"> redenumirea Indicatorilor „de evaluare” din tabelul activități /rezultate /indicatori /resurse (Cererea de finanțare) drept indicatori de realizare, eliminarea indicatorilor de realizare din secțiunea Indicatori menținerea în secțiunea indicatori de rezultat ai proiectului numai a indicatorilor care se regăsesc la nivel de program pentru operațiunea Standardizare, indicatorii de rezultat de la nivel de program trebuie translați în Cererea de finanțare (Indicatori de rezultat) indicatori corecți în Grilele de evaluare: „locuri de muncă nou create permanente”, („proiectul contribuie /are un aport esențial la) menținerea locurilor de muncă existente.” cuprinderea în programul de activități a activităților specifice privind recrutarea și angajarea personalului care va ocupa locurile de muncă permanente nou create până la sfârșitul perioadei de implementare procedură de act adițional care să modifice indicatorii de rezultat în concordanță cu indicatorii de program - pentru contractele în implementare care realizează indicatorilor asumați

Întrebări de evaluare	Concluzii	Recomandări	Detalii și instrucțiuni pentru implementarea recomandărilor
			<ul style="list-style-type: none"> • pentru contractele în implementare care nu realizează indicatorilor asumați datorită crizei economice - decizii de la caz la caz
A3. Care sunt factorii, externi și interni, care au influența în progresul implementării programului la nivelul fiecărui domeniu major de intervenție (cu menționarea specificităților pe fiecare regiune în parte) ?	<ul style="list-style-type: none"> • Principalii factori interni țin de procedurilor de selecție și management al sistemului. Principalii factori externi: accesul dificil la finanțare și criza economică 		<ul style="list-style-type: none"> • Recomandări întrebarea nr. 8/Pogres și nr. 3 /Management și Implementare • Măsuri contra blocajelor financiare: (1) eliminarea garanției bancare pentru obținerea prefinanțării de 35% din partea Statului; (2) crearea unui instrument de garantare 100% dedicat pentru creditele de tip punte • Devansarea evaluării JEREMIE în 2010 pentru eventuale adaptări ale schemelor de finanțare JEREMIE în funcție de situația economică generală, priorități de finanțare și Acordul de finanțare (prima dată a încetării comune). • Extinderea activității 1- Analiza situației existente din proiectul AT pentru Polii de competitivitate (de la 1 lună la minim 3 luni) • evaluare ad-hoc privind capacitatea OI IMM de îndeplinire a funcțiilor delegate privind Op. 1.3.1 și 1.3.3
A4. Este sistemul de management al POS CCE funcțional și eficient?	Sistemul de management al AP1 din cadrul POS CCE funcțional, dar cu eficiență redusă		Conf recomandări întrebări Management și Implementare
A5. Care sunt măsurile pe care trebuie să le ia AM și CM pentru îmbunătățirea absorbției fondurilor comunitare?	Scopul tuturor recomandărilor privind progresul și sistemul de management/implementare al AP 1: funcționarea mai bună a sistemului de selecție și management în ansamblu, pentru creșterea absorbției fondurilor		Prioritizare la nivel de program

Întrebări de evaluare	Concluzii	Recomandări	Detalii și instrucțiuni pentru implementarea recomandărilor
A6. În ce măsură dificultățile actuale ale situației financiare/economice globale pot afecta implementarea POS CCE și dacă, în acest context, concluziile evaluării ex-ante a POS CCE rămân valabile	Criza economică globală afectează implementarea AP 1 a POS CCE care are loc în contextul impactului acestei crize asupra economiei naționale, dar cuantificarea impactului nu se poate face numai pe baza datelor disponibile.		
B. Întrebări referitoare la progresul POS CCE			
B1. Este echilibrată distribuția cererilor de finanțare pe operațiuni și pe regiuni?	<ul style="list-style-type: none"> • Cererile de finanțare concentrate pe operațiunile pentru investiții productive (cea mai populară fiind Op 1.1.1a) • Dezechilibru regional în favoarea regiunilor, Centru, Nord Est și Nord Vest. 	Măsuri de stimulare a cererilor pentru operațiuni soft (eventual realocare) și echilibrare a distribuției pe regiuni	<ul style="list-style-type: none"> • efectuarea unei analize a solicitărilor de finanțare din primele 2 apeluri pentru laboratoare de etalonări și pentru restul de activități-Op Standardizare • parte din fondurile alocate Op consultanță (20 MEUR) realocate pentru investiții mari IMM sector productiv • revizuirea coeficienților regionali pentru operațiunile cu depunere continuă pentru o abordare consecventă pentru întregul sector IMM
B2. Au fost primite suficiente cereri de finanțare la apelurile lansate? Dacă nu, de ce?	<ul style="list-style-type: none"> • Cererile de finanțare primite insuficiente prin prisma nivelului de contractare a bugetelor alocate pentru apelurile lansate 	Măsuri pentru corelarea mai bună a volumului de cereri de finanțare depuse cu nivelul de contractare	<ul style="list-style-type: none"> • modificarea sistemului de înregistrare electronică în cazul IMM: (1) păstrarea actualului sistem cu reducerea la maximum 10 zile a duratei dintre înregistrarea cererii și programarea depunerii efective, programarea depunerii pentru o singură zi și mărirea plafonului de înregistrare la de 2,5 ori bugetul alocat pe apel sau (2) renunțarea la interfața sistemului cu solicitanții de finanțare și păstrarea doar a funcției de priorizare a cererilor • intervalul pentru deschiderea apelurilor cu depunere continuă de cel puțin 6 luni • renunțarea la sistemul de înregistrare electronică pentru apelurile cu depunere la termen • definirea activităților eligibile în consultare cu ASRO și RENAR la operațiunea Standardizare, pentru a permite finanțarea unui spectru cât mai cuprinzător și relevant de activități
B3. Care sunt principalele	<ul style="list-style-type: none"> • Principalele motive de respingere a 		

Întrebări de evaluare	Concluzii	Recomandări	Detalii și instrucțiuni pentru implementarea recomandărilor
motive pentru respingerea proiectelor?	cererilor de finanțare: neconformitatea administrativă și a eligibilității și calitatea tehnico-financiară scăzută a proiectelor		
B4. Ce factori au influențat calitatea proiectelor?	<ul style="list-style-type: none"> Lipsa de experiență a beneficiarilor și consultanților precum și de unele compromisuri în privința calității proiectelor, coerența, claritatea și gradul de detaliere al criteriilor de evaluare din documentația disponibilă. 		
B5. Au fost relevante și utile activitățile și documentația realizate de AM și OI-uri în ceea ce privește nevoile aplicanților pentru redactarea proiectelor?	<ul style="list-style-type: none"> Activitățile și documentația realizate de AM și OI-uri - relevante și utile pentru nevoile aplicanților, dar insuficiente. 	Măsurile de intensificare a activităților pregătitoare de informare și comunicare	<ul style="list-style-type: none"> acțiuni de consultare la nivel regional organizate de OI IMM anterior adoptării formei finale a ghidurilor pentru aplicanți, cu participarea persoanelor implicate în conceperea ghidurilor și /sau în evaluare și selecție. atelier de lucru la nivel regional cu potențiali beneficiari și firme de consultanță organizate de AM și OI IMM pentru a explica modalitățile de pregătire corectă a cererilor de finanțare
B6. A fost relevantă și suficientă documentația oferită în cadrul apelurilor de proiecte?	<ul style="list-style-type: none"> Documentația oferită în cadrul apelurilor de proiecte - relevantă și suficientă sub aspect cantitativ, dar perfectibilă din punct de vedere calitativ. 	Măsurile de actualizare promptă a versiunilor și instrucțiunilor aferente	<ul style="list-style-type: none"> datarea pe prima pagină a tuturor versiunilor ghidurilor postate pe site cu marcarea în text cu culori diferite. precizările, instrucțiunile, exemplele de prezentare sau calcul comunicate ulterior publicării ghidurilor postate pe site-uri în mod grupat, în imediata vecinătate a ghidurilor aferente apelurilor la care acestea fac referire. actualizarea permanentă pe internet a ghidurilor și anexelor, inclusiv a Contractului de finanțare
B7. Ce părți ale documentelor pot fi îmbunătățite și cum?	<ul style="list-style-type: none"> Explicarea criteriilor de evaluare tehnico-financiare, a grilelor de evaluare și a modului de realizare a analizei financiare și conținutul modelului de contract de finanțare 	Măsurile de îmbunătățire a ghidurilor și grilelor de evaluare	<ul style="list-style-type: none"> grilele de evaluare tehnico-financiară dezvoltate în colaborare cu evaluatorii, cu explicații suplimentare privind toate aspectele vizate pentru fiecare criteriu și logica punctării acestora de către evaluatori tratarea temelor orizontale dezvoltată prin trimiteri suplimentare la studii de caz, acte normative și alte materiale relevante, modul de

Întrebări de evaluare	Concluzii	Recomandări	Detalii și instrucțiuni pentru implementarea recomandărilor
	(Recomandări întrebarea 8/progres)		<p>punctare în cadrul evaluării tehnico-financiare detaliat prin enumerarea tuturor aspectelor avute în vedere de evaluatori, eventual prin oferirea de exemple.</p> <ul style="list-style-type: none"> • formate predefinite în Excel pentru realizarea analizei financiare în Ghidurile pentru solicitanți, • o grilă de costuri orientative pe categorii de solicitanți /sectoare industriale și număr de personal realizată în colaborare cu ASRO (a se vedea și recomandările pentru Întrebarea nr. 8/Progres)
B8. Este sistemul de selecție eficace?	<ul style="list-style-type: none"> • Sistemul de evaluare și selecție conceput pentru a asigura echitatea, transparența și rapiditatea selecției proiectelor în cadrul operațiunilor, dar perfectibil sub aspectul eficacității în general și în mod diferențiat pe diversele operațiuni. 	Măsuri pentru creșterea eficacității sistemului de selecție	<ul style="list-style-type: none"> • Grila de verificare a eligibilității pentru operațiunile de investiții restructurată, astfel: <ol style="list-style-type: none"> 1) limitarea criteriilor care tratează activitățile proiectului și apartenența pe coduri CAEN la Activitatea economică (codul/codurile CAEN) pentru care se solicită finanțare este eligibilă și se regăsește în Certificatul constatator; celelalte verificări privind convergența către codul principal, efectuate în faza de evaluare tehnico-financiară, iar criteriile corespunzătoare din grila de verificare a eligibilității trebuie eliminate. 2) eliminarea următoarelor criterii din grila de verificare administrativă și a eligibilității, adăugarea pentru criteriile orizontale a scorului minim 0 <p>Rezultatele clar definite și măsurabile/cuantificabile și indicatorii conform cu cei evidențiați în Cererea de finanțare – acest criteriu calitativ este inclus în grilele de evaluare tehnico-financiară Investiții sector productiv</p> <ul style="list-style-type: none"> • Proiectele eligibile legate exclusiv de activitatea de bază, verificabilă, a solicitantului, inclusiv activități noi aflate imediat în aval sau în amonte; criteriu verificat la nivel declarativ prin grila eligibilității și evaluat în detaliu în etapa de evaluare tehnico-financiară (scor minim 0). • RIR ar trebui să devină criteriu de eligibilitate • punctarea experienței firmei în sectorul de activitate și potențialul de creștere

Întrebări de evaluare	Concluzii	Recomandări	Detalii și instrucțiuni pentru implementarea recomandărilor
			<ul style="list-style-type: none"> • în absența prioritizării sectoriale (a se vedea Întrebarea I/Generale), punctarea conform apartenenței la sectorul industrial după valoarea adăugată • Criteriile II.1, II.2 și II.3 din grila Investiții Întreprinderi mari /apel 2010 ar trebui generalizate. • Criteriul „Crearea de locuri de muncă” notat în funcție de aportul de locuri de muncă permanente nou create pentru unitatea de finanțare nerambursabilă de referință. • scor minim 0 pentru criteriile orizontale <p><i>Standardizare, Internaționalizare și Consultanță</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • prioritate prin punctare în evaluarea tehnico-financiară sectorului productiv • precizările suplimentare privind codurile CAEN introduse în apelurile 2009 întărite prin referire la activitatea de bază • criterii de eligibilitate legate de indicatorii financiari ai solicitantului introduse pentru Standardizare și Internaționalizare (respectarea principiului proporționalității). • Criteriul „Relevanța proiectului pentru activitatea firmei” completat cu subcriterii suplimentare pentru punctul I.1 din grilă și scorul minim 0 pentru Standardizare și Internaționalizare • scorul minim 0 reintrodus pentru criteriul „Corelare între obiectivele proiectului, rezultate și buget”, pentru operațiunea Consultanță, • pentru operațiunea Consultanță: (1) dimensiunea grantului raportată exclusiv la capitalul propriu al solicitantului, (2) definirea noțiunii de start-up revăzută, (3) firmele de consultanță (CAEN 7022) excluse dintre beneficiarii eligibili, (4) includerea institutelor de cercetare sau de sondare a pieței ca prestatori eligibili de servicii de consultanță, (5) maturitatea proiectului notată în funcție de elementele pregătitoare existente și gradul de detaliere al serviciilor pentru care se solicită finanțarea, (6) aplicarea de coeficienți regionali pentru consecvență

Întrebări de evaluare	Concluzii	Recomandări	Detalii și instrucțiuni pentru implementarea recomandărilor
C. Întrebări referitoare la sistemul de management și implementare			
C1. Care sunt principalele probleme, constrângeri și punctele slabe ale sistemului?	<ul style="list-style-type: none"> • Probleme: volumul de muncă excesiv rezultat din numărul mare de cereri de finanțare depuse și ca urmare nerespectarea unor termene/activități procedurate, lipsa de motivare a personalului • Constrângeri: numărul insuficient de personal (30 persoane deficit estimat la nivelul OI IMM), logistica foarte deficitară, procedurile de bugetare a unor activități • Puncte slabe: comunicarea și conlucrarea interdepartamentală deficientă, comunicarea insuficientă cu beneficiarii pe parcursul implementării proiectelor, incapacitatea de a folosi AT pentru adresarea dificultăților întâmpinate. 		
C2. Toate instituțiile implicate în managementul POS CCE își îndeplinesc atribuțiile în conformitate cu Reglementările CE pentru FEDR?			Efectuarea vizite la fața locului în perioada dintre depunerea cererii de rambursare și efectuarea plății.
C3. Cum poate fi îmbunătățită calitatea și eficiența sistemul de management, având în vedere atât problemele și punctele slabe ale acestuia, cât și cele mai bune practici	<ul style="list-style-type: none"> • Găsirea și aplicarea de soluții adecvate problemelor, constrângerilor și punctelor sale slabe. 		<ul style="list-style-type: none"> • introducerea unui filtru (CAEN) de restrângere a sectoarelor industriale, pentru operațiunile de investiții, pentru un volum rezonabil al cererilor de finanțare și concentrarea resurselor. • implicarea OTIMM-urilor în activitatea de verificare administrativă și a eligibilității/monitorizare/vizite de precontractare în teren menționarea explicită în contractul de finanțare a obligațiilor OI

Întrebări de evaluare	Concluzii	Recomandări	Detalii și instrucțiuni pentru implementarea recomandărilor
identificate în celelalte țări ale UE?			<p>IMM de a acorda asistență tehnică beneficiarilor:</p> <ul style="list-style-type: none"> • furnizarea informațiilor sau clarificărilor pe care beneficiarul le consideră necesare răspuns în termen de maxim 10 zile lucrătoare la orice solicitare scrisă • menționarea interdicției de a ipoteca /gaja bunurile achiziționate în Contractul de finanțare • menționarea expresă în ghidul solicitantului a termenului la care se produce decăderea din drepturi a beneficiarilor selectați pentru finanțare • implementarea unui proiect de asistență tehnică care să furnizeze servicii de tip help desk pentru implemenarea proiectelor • servicii de consultanță (AT) destinate pregătirii și lansării de proiecte de asistență tehnică; • lansării apelurilor după contractarea AT pentru evaluatori independenți • generalizarea utilizării evaluatorilor independenți pentru etapa de evaluare tehnico-financiară • recrutarea de evaluatori independenți persoane fizice prin acord cadru

6.2 AXA PRIORITARĂ 2

Întrebări de evaluare	Constatări/ Concluzii	Recomandări	Detalii și instrucțiuni pentru implementarea recomandărilor
A. Întrebări de evaluare la nivel general (răspunsurile abordează aspectele globale din perspectiva fiecărei axe prioritare)			
A1. Care este progresul realizat în implementarea programului comparativ cu obiectivele /țintele finale stabilite inițial și care este rata de progres anuală previzionată ?	<ul style="list-style-type: none"> Progresul de până acum la nivelul Axei Prioritare 2 tinde să confirme estimările inițiale legate de faptul că investițiile private în CDI se manifestă cu o întârziere de 2-3 ani de la acordarea sprijinului public și că, după o perioadă mai lentă de început, sectorul privat va recupera decalajul în ceea ce privește cheltuielile cu cercetarea – dezvoltarea. Din păcate, ceea ce nu s-a putut prevedea în perioada de programare a fost, pe de o parte, lansarea cu o întârziere de un an a apelurilor de proiecte și, pe de altă parte, suprapunerea primilor doi ani de implementare cu o situație economico-financiară globală total defavorabilă investițiilor în CDI. 		
A2. Este programul pe direcția cea bună în ceea ce privește realizarea indicatorilor și obiectivelor specifice ale POS CCE (perspectivele de realizare a acestora în scopul atingerii obiectivelor POS) ?	<ul style="list-style-type: none"> Așadar, cel puțin din punct de vedere cantitativ, calculele inițiale conform cărora ”în 2010 cheltuielile private cu C-D vor avea o rată sporită de creștere și vor atinge 0,5% din PIB”, urmând să se dubleze până în 2015, au mai puține șanse de a se materializa în circumstanțele actuale. 		
A3. Care sunt factorii, externi și interni, care au influență în progresul	<ul style="list-style-type: none"> Reducerea finanțării acordate sectorului de cercetare-dezvoltare din România Atitudinea reținută a sistemului bancar vizavi de 		

Întrebări de evaluare	Constatări/ Concluzii	Recomandări	Detalii și instrucțiuni pentru implementarea recomandărilor
implementării programului la nivelul fiecărui domeniu major de intervenție (cu menționarea specificităților pe fiecare regiune în parte)?	<p>sprijinirea proiectelor europene este un alt factor extern care a afectat negativ progresul până la această dată. O situație specială este aceea a <i>start-up-urilor</i> și <i>spin-off-urilor</i> inovative, pentru care nu există nici un instrument de finanțare.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Întârzierile majore în procesarea în procent cererilor de rambursare, verificate în procent de 100% atât nivelul Organismului Intermediar, cât și de către Autoritatea de Management. • Procedurile de derulare a achizițiilor publice, considerate foarte birocratice și dificil de estimat ca durată, din cauza contestațiilor. 		
A4. Este sistemul de management al POS CCE funcțional și eficient?	<ul style="list-style-type: none"> • Sistemul de management este funcțional, activitatea OI – Cercetare putând fi considerată un exemplu de bună practică în gestionarea fondurilor europene. Experiența acumulată în programele naționale de cercetare, contractarea de servicii specializate și personalul bine pregătit sunt factorii care au contribuit la rezultatele bune obținute până în prezent. Cu toate acestea, din punct de vedere al eficienței, există aspecte ce pot fi îmbunătățite. 	<i>Recomandările privind îmbunătățirea sistemului de management se regăsesc în secțiunea de întrebări specifice</i>	
A.5. Care sunt măsurile pe care trebuie să le ia AM și CM pentru îmbunătățirea absorbției fondurilor comunitare?	<ul style="list-style-type: none"> • Aspectul cel mai îngrijorător în ceea ce privește creșterea nivelului absorbției este nivelul foarte scăzut al plăților către beneficiari și ritmul lent în care sunt procesate cererile de rambursare. • Un element ce riscă să pună în pericol implementarea proiectelor este accesul beneficiarilor la finanțare. 	<ul style="list-style-type: none"> • În perioada următoare principala preocupare pentru Organismul Intermediar și Autoritatea de Management cu privire la absorbția fondurilor trebuie să fie creșterea rapidității procesării cererilor de rambursare și efectuarea plăților. 	<ul style="list-style-type: none"> • Contractarea de servicii de asistență juridică, prin derularea unei proceduri de achiziție publică. Contractul poate lua forma unui acord cadru cu mai mulți furnizori, care ar avea ca sarcină centralizarea documentelor, întocmirea corectă a documentației de rambursare și verificarea primară, iar OI ar fi responsabil de verificarea finală și aprobare.

Întrebări de evaluare	Constatări/ Concluzii	Recomandări	Detalii și instrucțiuni pentru implementarea recomandărilor
A6. În ce măsură dificultățile actuale ale situației financiare/economice globale pot afecta implementarea POS CCE și dacă, în acest context, concluziile evaluării ex-ante a POS CCE rămân valabile?	<ul style="list-style-type: none"> AP2 este un exemplu elocvent în ceea ce privește schimbarea premiselor inițiale ale POS CCE, conform căreia se avea în vedere o creștere substanțială a bugetului național de cercetare-dezvoltare - care s-a materializat în 2007 și mai ales 2008 - după care a avut loc o reducere severă în 2009 și chiar 2010. În acest context, diminuarea considerabilă a resurselor publice naționale de stimulare a competitivității și pune în pericol asigurarea principiului complementarității între instrumentele structurale și fondurile naționale. Având în vedere restricțiile bugetare, beneficiarii din sistemul public de cercetare-dezvoltare întâmpină dificultăți majore în asigurarea cofinanțării în proiectele contractate și în îndeplinirea indicatorilor asumați. Alături de dificultățile resimțite de sistemul public, firmele s-au văzut nevoite să renunțe la investiții în cercetare-dezvoltare și să adopte strategii de supraviețuire, lucru vizibil în progresul mai lent al operațiunilor dedicate beneficiarilor privați. 	<ul style="list-style-type: none"> Problema accesului la finanțare a devenit acută și este nevoie de scheme inovative de sprijin – de ex: lansarea de vouchere pentru cercetare. În același timp, programul Jeremie ar trebui accelerat și pentru a își îndeplini rolul de corector al eșecului de piață în finanțarea start-up-urilor și firmelor de mici dimensiuni. Se recomandă crearea unui instrument special de garantare pentru <i>start-up-uri</i> și <i>spin-off-uri</i> inovative 	<ul style="list-style-type: none"> Oportunitatea și detaliile de implementare ale acestui instrument trebuie identificate și fundamentate printr-o analiză de impact. În linii mari, acesta ar da posibilitatea beneficiarului de a-și selecta furnizorul sau furnizorii prin achiziție publică (în locul parteneriatelor, de ex.), stimulând oferta de astfel de servicii. Plata furnizorilor ar urma să fie făcută o dată după confirmarea prestării serviciilor Instrumentul de garantare ar putea funcționa în mod similar cu celelalte scheme de garantare (de tip FNGCIMM) sau ar putea fi gestionat de către ANCS, ca parte a Programului Inovare. Detaliile privind mecanismul de funcționare ar urma să fie stabilite prin negociere, cu respectivele instituții Contractarea de servicii specializate pentru elaborarea, cât mai curând posibil, a unei analize comparative pentru evidențierea gradului de suprapunere între domeniile/sectoarele susținute prin proiectele AP2 și cele cu potențial competitiv demonstrat la nivel național. Contractarea de servicii specializate pentru elaborarea, cât mai curând posibil, a unei analize pentru evaluarea relațiilor existente în realitate între investițiile în infrastructura publică făcute din POSCCE și utilizarea acestei infrastructuri și servicii de către sectorul comercial

Întrebări de evaluare	Constatări/ Concluzii	Recomandări	Detalii și instrucțiuni pentru implementarea recomandărilor
	<ul style="list-style-type: none"> În aceste condiții, menținerea climatului economic "de criză" poate pune în pericol obiectivele asumate în ceea ce privește domeniul CDI în România; totodată, în plan operațional, implementarea multor proiecte poate fi compromisă, dacă nu se ajunge la un consens între toți actorii relevanți, pentru soluționarea problemelor privind accesul la finanțare. Măsurile privind diminuarea impactului negativ al crizei economice asupra implementării AP2 depășesc aria de competență a Organismului Intermediar Cercetare și necesită o acțiune concertată, la nivel de program operațional, prin implicarea tuturor actorilor relevanți. 	<ul style="list-style-type: none"> Trebuie luată în considerare (re)definirea sau extinderea sectoarelor și a temelor eligibile pentru finanțare în cadrul AP2, astfel încât să se asigure o concentrare a fondurilor în acele direcții sau către acele domenii cu potențial competitiv cert. Trebuie realizată o evaluare ad-hoc a relațiilor existente în realitate între investițiile în infrastructura publică făcute din POSCCE și utilizarea acestei infrastructuri și servicii de către sectorul comercial (exemplu – infrastructura de cercetare-dezvoltare pentru instituții publice de CDI și efectele de antrenare pe care le poate avea asupra sectorului privat). 	

B. Întrebări privind evaluarea progresului POS CCE

B1. Este echilibrată distribuția cererilor de finanțare pe operațiuni și pe regiuni?	Din punct de vedere al ratei popularității, există diferențe notabile: de ex. bugetul solicitat în cazul Op. 2.1.2 a depășit cu mult valoarea alocării pentru 2007-2013, în timp ce pentru Op. 2.1.1, cererea a fost de mai puțin de jumătate din alocare. În general se poate observa că valorile mai scăzute sunt asociate operațiunilor care au ca beneficiari potențiali firmele, așadar popularitatea scăzută poate fi o consecință a	<ul style="list-style-type: none"> Derularea de activități de informare și conștientizare asupra avantajelor proiectelor în parteneriat, în rândul firmelor; în termeni generali, este indicată contractarea unor servicii specializate de promovare, pentru derularea 	<ul style="list-style-type: none"> Contractarea de servicii specializate de promovare și publicitate, pentru elaborarea unui campanii dedicate beneficiarilor privați.
--	--	---	---

Întrebări de evaluare	Constatări/ Concluzii	Recomandări	Detalii și instrucțiuni pentru implementarea recomandărilor
	<p>crizei financiare, existând premisele pentru o revitalizare a situației în a doua parte a perioadei de implementare. Această explicație nu este însă suficientă pentru a justifica rata foarte mică de popularitate a Op. 2.1.1, în acest caz motivele fiind mai complexe, și ținând mai ales de lipsa unei culturi a parteneriatului între firmele și instituțiile de cercetare sau universitățile din România.</p> <p>Așa cum s-a observat din analiză, distribuția regională a proiectelor depuse este dezechilibrată, aproape jumătate fiind localizate în București, urmat la mare distanță de N-E și N-V. Explicația o constituie localizarea solicitanților în centre urbane cu tradiție în activitatea de CDI – București, Iași, Cluj – prin urmare, distribuția la nivel regional este firească și până la sfârșitul perioadei de implementare este puțin probabil ca aceasta să se modifice semnificativ. De altfel, distribuția regională în cadrul acestei axe este mai puțin relevantă, întrucât concentrarea se realizează natural și urmează „nucleele” din sistemul național de cercetare.</p>	<p>unor campanii direcționate către beneficiarii din mediul privat.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Aplicarea unor scheme de finanțare de tipul vaucherelor, care ar permite o mai mare flexibilitate pentru firme și ar încuraja investițiile în CDI, mai ales în cazul Op.2.1.1 • Evitarea oricăror întârzieri suplimentare și lansarea Op.2.2.2 conform calendarului stabilit sau luarea unei decizii cu privire la o eventuală realocare a fondurilor către alte operațiuni, în cazul în care Op. 2.2.2 nu mai este considerată oportună. 	<p><i>Detaliile de implementare se regăsesc la întrebarea 6.</i></p>
B.2. Au fost primite suficiente cereri de finanțare la apelurile lansate? Dacă nu, de ce?	<p>După aproximativ un an și 9 luni de la lansarea primului apel de proiecte (decembrie 2007 – septembrie 2009), a fost lansat mai bine de 80% din bugetul alocat pentru întreaga perioadă de programare. În urma celor 10 apeluri de proiecte derulate, a fost epuizat bugetul pe mai multe operațiuni.</p> <p>Din punct de vedere al tipurilor de solicitanți, până la data de 30.09.2009, institutele de cercetare și universitățile de stat au depus mai multe proiecte decât toate IMM-urile la un loc. Această situație a</p>	<p>Crearea unui instrument de garantare destinat firmelor de tip start-up sau spin-off care să le permită accesul la credite sau crearea unor instrumente de creditare speciale. Este evident că pentru realizarea acestuia este nevoie de implicare la un nivel decizional înalt, respectiv Guvernul României, prin Ministerul Finanțelor.</p>	<p><i>Detaliile de implementare se regăsesc la întrebarea 6.</i></p>

Întrebări de evaluare	Constatări/ Concluzii	Recomandări	Detalii și instrucțiuni pentru implementarea recomandărilor
	<p>fost determinată mai ales de condițiile economice dificile din 2008-2009, care au determinat firmele să adopte strategii de supraviețuire și să renunțe la investiții în cercetare – dezvoltare. Având în vedere faptul că la momentul respectiv apelurile care au ca beneficiari întreprinderile (Op. 2.3.1., Op.2.3.2 și Op.2.1.1. și Op.2.1.2) nu erau încheiate, până la finalul perioadei de programare echilibrul între tipurile de beneficiari este posibil să se schimbe. O categorie specială o constituie firmele de tip start-up sau spin-off, care nu pot avea acces la finanțare indiferent de condițiile pieței.</p>		
B3. Care sunt principalele motive pentru respingerea proiectelor?	<p>Având în vedere asemănarea cu documentațiile aferente competițiilor naționale, cerințele formale de conformitate administrativă și eligibilitate au fost în general bine înțelese de către aplicanții din sectorul public. Astfel, pentru unele operațiuni, toate proiectele au fost admise după verificarea administrativă de eligibilitate.</p> <p>În ceea ce privește evaluarea administrativă, se poate spune că motivele de respingere țin mai mult de neatenția beneficiarilor și mai puțin de neînțelegerea cerințelor privind completarea și prezentarea documentelor.</p> <p>Motivele de respingere în evaluarea eligibilității țin de neîndeplinirea obiectivelor operațiunii sau nerespectarea unor condiții obligatorii menționate în ghidul solicitantului;</p> <p>În etapa de evaluare tehnico-economică sunt respinse cele mai multe proiecte, în special din următoarele motive:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bugetele nerealiste sau necorelate cu 	<ul style="list-style-type: none"> • Revizuirea ghidului solicitantului 	<ul style="list-style-type: none"> • Clarificarea și completarea secțiunii referitoare la Obiectivele operațiunii din Ghidul Solicitantului, prin introducerea unor detalii suplimentare asupra acestora; • Introducerea unor explicații suplimentare în secțiunea Obiectivul proiectului din Cererea de finanțare, de tipul "vă rugăm corelați cu Obiectivele Operațiunii, secțiunea ... din Ghidul Solicitantului" • Introducerea unor explicații suplimentare în secțiunile Cererii de finanțare, de tipul "Vă rugăm corelați cu secțiunea" sau "Obiectivele prezentate trebuie să fie specifice, măsurabile, abordabile, realiste, încadrate în timp și să se refere strict la proiectul avut în vedere" • <i>Alte sugestii concrete se regăsesc în capitolul "Pregătirea apelurilor de propuneri de proiecte"</i> • Achiziționarea de servicii specializate de
		<ul style="list-style-type: none"> • Derularea periodică a unor 	

Întrebări de evaluare	Constatări/ Concluzii	Recomandări	Detalii și instrucțiuni pentru implementarea recomandărilor
	obțină un punctaj cât mai ridicat în evaluare, iar pe de altă parte, lipsa de experiență în gestionarea proiectelor finanțate din fonduri europene, cu cerințe și rigori mult mai ridicate decât cele din cadrul programelor naționale. Timpul foarte lung de contractare (5-6 luni) dar numeroasele ajustări pe parcursul implementării (în general realizate prin notificări) demonstrează că beneficiarii nu sunt încă familiarizați cu implementarea și nu reușesc să anticipeze probleme de tipul întârzierilor în derularea achizițiilor publice, complexitatea procedurilor administrative etc.	finanțate prin Axa Prioritară 2	întârzieri.
B5. Au fost relevante și utile activitățile și documentația realizate de AM și OI-uri în ceea ce privește nevoile aplicanților pentru redactarea proiectelor?	Având în vedere popularitatea unor operațiuni dar și calitatea în general ridicată a cererilor de finanțare depuse, se poate aprecia faptul că aplicanții au avut la dispoziție informațiile necesare și au înțeles cerințele administrative, de eligibilitate și de evaluare tehnico-economică, putând să elaboreze proiecte viabile. Totodată, numeroasele evenimente derulate de către Organismul Intermediar pentru informarea potențialilor beneficiari au fost deosebit de utile pentru redactarea corectă a proiectelor.		
B6. A fost relevantă și suficientă documentația oferită în cadrul apelurilor de proiecte?	Activitatea OI – Cercetare în vederea informării și sprijinirii solicitanților a fost deosebit de intensă, în special în ceea ce privește derularea de evenimente de informare, la nivel regional/local. Acestea au fost bine apreciate de către participanți, datorită posibilității de a obține răspunsuri directe la întrebări punctuale Documentația oferită în cadrul apelurilor de proiecte conține informațiile necesare întocmirii unor cereri de finanțare corecte și complete din punct de vedere		

Întrebări de evaluare	Constatări/ Concluzii	Recomandări	Detalii și instrucțiuni pentru implementarea recomandărilor
	formal, iar rezultatele din cadrul unor apeluri de proiecte cu rata de evaluare pozitivă de 100% permit aprecierea că documentele furnizate sunt relevante și suficiente.		
B7. Ce părți ale documentelor pot fi îmbunătățite și cum?	Deși documentația existentă permite întocmirea unor cereri de finanțare corecte, există unele aspecte care pot fi îmbunătățite.	<ul style="list-style-type: none"> • Revizuirea Ghidului Solicitantului 	<ul style="list-style-type: none"> • Limitarea numărului de indicatori suplimentari ce pot fi completați de către solicitanți, atenționarea mai clară a implicațiilor asumării indicatorilor, introducerea unor clarificări suplimentare cu privire la scopul urmărit prin solicitarea indicatorilor, pentru a evita introducerea, de către solicitanți, a unor indicatori nerelevanți sau dificil de cuantificat; • Introducerea unor limitări în ceea ce privește dimensiunile secțiunilor din cererea de finanțare. • Alte recomandări punctuale cu privire la conținutul documentelor se regăsesc în secțiunea Pregătirea apelurilor de propuneri de proiecte • <i>Alte sugestii concrete se regăsesc în capitolul "Pregătirea apelurilor de propuneri de proiecte"</i>
B8. Este sistemul de selecție eficient?	Per ansamblu, sistemul de selecție a proiectelor și-a demonstrat eficacitatea și funcționalitatea. Principalele probleme întâmpinate sunt legate de volumul mare de cereri de finanțare ce trebuie procesate din punct de vedere al conformității administrative și al eligibilității într-un timp scurt, de un număr redus de persoane. Chiar dacă numărul documentelor solicitate a fost redus, în cazul apelurilor cu termen limită de depunere, se produc întârzieri.	<ul style="list-style-type: none"> • Lansarea apelurilor și stabilirea termenelor limită astfel încât să nu se producă suprapuneri; • Evaluarea oportunității lansării de apeluri cu depunere continuă, atât ca mecanism de evitare a supraîncărcării personalului Serviciului Implementare, cât și pentru a elimina presiunea asupra 	<ul style="list-style-type: none"> • Analizarea apelurilor de proiecte aflate în contractare și, în baza experienței acumulate, elaborarea unui plan realist al lansărilor de apeluri, corelat cu derularea procedurilor de achiziții publice pentru servicii suport; evitarea suprapunerilor; publicarea și mai ales <u>respectarea calendarului</u>; • Realizarea unei estimări cu privire la numărul de proiecte ce urmează a se depune în cadrul următoarelor apeluri și evaluarea oportunității

Întrebări de evaluare	Constatări/ Concluzii	Recomandări	Detalii și instrucțiuni pentru implementarea recomandărilor
		beneficiarilor	de a opta pentru depunerea continuă, în cazul operațiunilor mai puțin populare
C. Întrebări legate de calitatea și eficiența structurilor de management și implementare			
C1. Care sunt principalele probleme, constrângeri și punctele slabe ale sistemului?	<p>Modul de funcționare și activitatea derulată de OI-Cercetare pot fi considerate exemple de bună practică, nu numai la nivelul POS CCE, ci și pentru celelalte programe operaționale. Există totuși o serie de aspecte care afectează în mod negativ progresul AP2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • O problemă majoră este reprezentată de capacitatea instituțională insuficientă pentru a acoperi nevoile actuale, atât din punct de vedere al resurselor umane, cât și materiale; aceasta conduce la întârzieri în procesarea cererilor de finanțare și rambursare, afectând derularea proiectelor și activitatea beneficiarilor. • Un punct slab al sistemului de implementare al AP2 este faptul că, prezent, nu există încă acumulare de expertiză la nivel instituțional, activitatea depinzând, de multe ori, de unii angajați „resursă”, singurii care cunosc anumite aspecte ale activității. <p>Ținând seama că „vârfurile” de activitate coincid cu etapele de evaluare și selecție a proiectelor și de verificare a cererilor de rambursare, nu suntem în favoarea mării permanente a numărului de personal, decât cu unele excepții notabile, cum este Serviciul Monitorizare. Celelalte procese pot fi acoperite prin contractarea de servicii specializate de sprijin (juridic, economic, tehnic etc.) pentru</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Crearea premiselor pentru dezvoltarea unei memorii instituționale și transferului de expertiză la nivelul personalului OI • Îmbunătățirea continuă a nivelului de expertiză a personalului prin derularea unor sesiuni de formare specializate, pe teme legate de managementul financiar și control • Contractarea de servicii specializate de sprijin în implementare • Asigurarea transferului de expertiză în cadrul OI • Îmbunătățirea sistemului de monitorizare și raportare, în special prin menținerea unor evidențe corecte și consecvente 	<ul style="list-style-type: none"> • Centralizarea și transmiterea consecventă a cât mai multor informații – cantitative și calitative – cu privire la toate aspectele activității derulate. De exemplu, elaborarea Rapoartelor Consolidate de evaluare poate fi îmbunătățită prin includerea unor informații suplimentare de tip calitativ, cum ar fi: principalele probleme întâmpinate de beneficiari/evaluatori, greșeli frecvente sau documente incorect prezentate, cele mai frecvente solicitări de clarificări etc. De asemenea, procesele derulate trebuie să aibă trasabilitate în cadrul instituției, pentru a se permite o monitorizare precisă a activității și evidenția mult mai ușor eventualele puncte slabe. De ex., nu se cunoaște cu precizie timpul necesar procesării fiecărei cereri de evaluare, în fiecare dintre etape, ci doar generic, la nivelul apelului, și astfel este dificilă identificarea unor soluții cu adevărat eficiente • Contractarea de servicii de sprijin pentru implementare (expertiză juridică, financiară, tehnică etc.)

Întrebări de evaluare	Constatări/ Concluzii	Recomandări	Detalii și instrucțiuni pentru implementarea recomandărilor
	Îndeplinirea sarcinilor administrative consumatoare de timp.		
C2. Toate instituțiile implicate în managementul POS CCE își îndeplinesc atribuțiile în conformitate cu Reglementările CE pentru FEDR?	Da, nu au fost identificate deficiențe în acest sens		
C3. Cum poate fi îmbunătățită calitatea și eficiența sistemul de management, având în vedere atât problemele și punctele slabe ale acestuia, cât și cele mai bune practici identificate în celelalte țări ale UE?	Contractarea proiectelor durează mult, în jur de 5 – 6 luni.	<ul style="list-style-type: none"> Utilizarea asistenței tehnice pentru furnizarea de sprijin în etapa de contractare 	<ul style="list-style-type: none"> Contractarea unor servicii de sprijin pentru derularea unor activități precum: <ul style="list-style-type: none"> Centralizarea și verificarea documentelor solicitate prin Scrisoarea de Acceptare; Pregătirea contractelor de finanțare și anexelor pentru fiecare proiect selectat, inclusiv prin contactarea beneficiarilor; Verificarea contractelor de finanțare retransmise de beneficiari; Transmiterea corespondenței (scrisori de notificare / respingere) Analiza procesului de contractare: întocmirea unor rapoarte, studii calitative etc.; În conformitate cu prevederile legale, OI - Cercetare ar avea în continuare responsabilitatea verificării documentației și încheierii contractelor.
		<ul style="list-style-type: none"> Definirea clară a procedurilor de „corelare” a cererii de finanțare în timpul contractării 	<ul style="list-style-type: none"> Elaborarea unei analize cu privire la principalele elemente ale cererii de finanțare care suferă modificări în etapa de contractare; centralizarea acestora și identificarea unor

Întrebări de evaluare	Constatări/ Concluzii	Recomandări	Detalii și instrucțiuni pentru implementarea recomandărilor
			parametri clari pentru ajustarea acestora, împreună cu Serviciul Monitorizare; elaborarea unei proceduri și implementarea acesteia
	Implementarea proiectelor este un proces mai dificil și mai complex decât s-a anticipat inițial.	<ul style="list-style-type: none"> • Elaborarea unor materiale suport pentru beneficiari (completarea și îmbunătățirea instrucțiunilor existente), derularea unor sesiuni de instruire obligatorii cu beneficiarii după semnarea cererilor de finanțare • Contractarea unor servicii de sprijin pentru contractare • Instituirea unui mecanism de evaluare inițială a nivelului de risc asociat fiecărui contract, 	<ul style="list-style-type: none"> • Evaluarea riscului se poate face în funcție de o serie de criterii, cum ar fi de ex.: tipul beneficiarului, valoarea finanțării acordate, dimensiunea proiectului în raport de activitatea beneficiarului, numărul de proiecte pe care beneficiarul le are în implementare etc. În funcție de nivelul inițial de risc se pot stabili un număr mai mare sau mai mic de vizite de monitorizare sau un număr mai mare sau mai mic de documente cerute pe parcursul implementării proiectului.
	Pe măsura avansării procesului de implementare a proiectelor, este evidentă o creștere a complexității sarcinilor legate de monitorizare și, implicit, nevoia unei expertize specializate, pe domenii specifice.	<ul style="list-style-type: none"> • Îmbunătățirea capacității instituționale și instruirea personalului • Contractarea unor experți din diferite domenii, pentru monitorizare. 	<ul style="list-style-type: none"> • Contractarea de servicii specializate de instruire, pe teme legate de: proprietate intelectuală, achiziții publice, control financiar, alte domenii asociate activității de monitorizare a proiectelor, egalitate de șanse și dezvoltare durabilă. • Contractarea de servicii specializate de sprijin pentru implementare – expertiză specifică în domeniile proiectelor monitorizate • Corelarea derulării achizițiilor cu procesul de implementare a proiectelor.

6.3 AXA PRIORITARĂ 3

Întrebări de evaluare	Constatări/ Concluzii	Recomandări	Detalii și instrucțiuni pentru implementarea recomandărilor
A. Întrebări de evaluare la nivel general			
A1. Care este progresul realizat în implementarea programului comparativ cu obiectivele/ țintele finale stabilite inițial și care este rata de progres anuală previzionată?	<ul style="list-style-type: none"> • Intervențiile la nivelul AP3 au rămas în urmă, atât în ceea ce privește finanțările nerambursabile aprobate față de alocarea inițială (21%), cât și gradul de absorbție (0%) • Absorbție scăzută datorată întârzierilor în procesul de evaluare • Operațiunile 3.1.2 și 3.1.3 nu au fost aprobate și lansate 	<ul style="list-style-type: none"> • Reducerea duratei de evaluare a proiectelor (1) • Organizarea unor sesiuni de instruire a beneficiarilor dedicate exclusiv întocmirii cererilor de rambursare în vederea accelerării procesului de efectuare a plăților (2) • Reconsiderarea operațiunilor dedicate sectorului privat, pe baza unei analize preliminare aprofundate a nevoilor și priorităților la nivelul grupului țintă, ca urmare a schimbărilor macroeconomice provocate de criza financiară (3). • Colectarea de date privind beneficiarii finali în cazul instituțiilor publice dispersate, de exemplu: școli, spitale (4) • Înființarea unui mecanism funcțional de garantare integrală a creditelor acordate pentru asigurarea contribuției proprii și a fluxului de numerar aferent implementării proiectelor ce aparțin beneficiarilor privați (5) • Finalizarea conceptuală și lansarea operațiunilor 3.1.2 și 3.1.3, avându-se în vedere consecvența între intervențiile privind conexiunile broadband din cadrul POS CCE și contextul strategiei de 	<ul style="list-style-type: none"> • Stabilirea unei perioade maxime pentru desfășurarea evaluării (3-4 luni de la momentul închiderii apelului de proiecte) (1); • Elaborarea unui studiu din AT pentru reevaluarea necesităților la nivelul sectorului privat. Pe baza studiului se pot avea în vedere următoarele opțiuni (3): <ul style="list-style-type: none"> a. extinderea activităților eligibile la nivelul operațiunilor (prin eliminarea, restricțiilor privind numărul maxim de echipamente ce pot fi achiziționate în cadrul proiectelor ori finanțarea serviciilor de consultanță pentru pregătirea cererii de finanțare ce se adresează intervenției 3.1.1); b. prelungirea duratei apelurilor de proiecte (minim 4 luni) pentru a permite elaborarea și depunerea de către sectorul privat (IMM) a unui număr suficient de mare de proiecte de o calitate satisfăcătoare; c. realocarea de fonduri spre alte operațiuni din cadrul AP3 care s-au dovedit a avea o popularitate ridicată (bugetul inițial fiind integral utilizat), în cazul în care analiza aprofundată a nevoilor existente la nivelul sectorului privat fundamentează luarea unei astfel de decizii (investițiile mediului privat în sectorul TIC nu mai constituie o prioritate

Întrebări de evaluare	Constatări/ Concluzii	Recomandări	Detalii și instrucțiuni pentru implementarea recomandărilor
		broadband la nivel național (6)	<p>în cazul adâncirii crizei financiare).</p> <ul style="list-style-type: none"> În SMIS ar trebui să fie incluse informații suplimentare privind fiecare operațiune care presupune proiecte în care beneficiarul final, practic, acționează ca o organizație intermediară. Cu toate acestea, având în vedere deficitul de personal, precum și multitudinea de locații ce trebuie înregistrate în SMIS, introducerea în sistem a informațiilor privind „beneficiarii finali” și „locația proiectului” se va putea realiza numai în urma dezvoltării interoperabilității SMIS, astfel încât să se permită preluarea/ importul de date din alte baze de date/ documente, fără a fi necesară introducerea „manuală” a acestora. (4). Uniformizarea modului de determinare a ratei de penetrare a BB (100 locuitori vs. gospodării) și a vitezei de transfer (1Mbps/4Mbps vs. 2Mbps) (6)
A2. Este programul pe direcția cea bună în ceea ce privește realizarea indicatorilor și obiectivelor specifice ale POS CCE (perspectivele de realizare a acestora în scopul atingerii obiectivelor POS)?	<ul style="list-style-type: none"> Sunt disponibili doar indicatori fizici ai proiectelor depuse și contractate. Acești indicatori fizici arată un progres solid în implementarea programului. 	<ul style="list-style-type: none"> Activitatea de colectare, procesare și raportare a indicatorilor de monitorizare trebuie demarată (1). Îmbunătățirea/actualizarea sistemului de indicatori stabiliți la nivelul AP3 (2). 	<ul style="list-style-type: none"> Introducerea datelor în SMIS, pentru a permite compararea progresului fizic cu cel valoric (1) Clarificarea contribuției pe care o deține POS CCE (prin intermediul AP3) la realizarea obiectivului general privind creșterea ratei de penetrare broadband de la 5% în 2005 la 40% în 2015 (2); Introducerea în cadrul fiecărui proiect care conține o componentă de broadband indicatori obligatorii cu privire la numărul de linii de acces la broadband nou înființate și populația țintă, deservită prin proiect (2).

Întrebări de evaluare	Constatări/ Concluzii	Recomandări	Detalii și instrucțiuni pentru implementarea recomandărilor
A3. Care sunt factorii, externi și interni, care au influențat în progresul implementării programului la nivelul fiecărui domeniu major de intervenție (cu menționarea specificităților pe fiecare regiune în parte)?	<ul style="list-style-type: none"> Finanțările nerambursabile aprobate în cazul operațiunilor care vizează sectorul public arată o concentrare în zona București (distribuția regională a granturilor) și în cazul Administrației Publice (ca tip de beneficiar). (N.B.: în unele cazuri acești beneficiari nu reprezintă beneficiarii finali reali) În privința operațiunilor din sectorul privat (3.1.1, 3.3.1 și 3.3.2) principalul factor extern de influență îl reprezintă accesul limitat la finanțare din cauza dificultăților în ceea ce privește asigurarea contribuției proprii. În ceea ce privește potențialii beneficiari din sectorul privat, durata relativ îndelungată a proceselor de selecție (o perioadă mai mare de un an până la momentul contractării), dificultatea obținerii de pre-finanțare și povara administrativă par să afecteze negativ progresul. Concentrarea alocărilor finanțărilor nerambursabile se regăsește în zona București, ca urmare a operațiunilor care vizează sectorul public central. În ceea ce privește operațiunile care se adresează sectorului privat, distribuția regională a finanțărilor nerambursabile este mai echilibrată. 	<ul style="list-style-type: none"> Lansarea echilibrată a apelurilor de propuneri de proiecte, pe toată durata anului (1); Restrângerea numărului de acte adiționale la ghidurile solicitantului (corrigenda) (2). Diminuarea deficitului de personal OIPSI (3) Înființarea unui mecanism funcțional de garantare integrală a creditelor acordate pentru asigurarea contribuției proprii și a fluxului de numerar aferent implementării proiectelor ce aparțin beneficiarilor privați (4) Încurajarea beneficiarilor din sectorul public și angajații acestora implicați în managementul proiectelor finanțate din fonduri structurale pentru a conștientiza importanța acestora în dezvoltarea lor instituțională, asumându-și proprietatea deplină asupra implementării proiectelor și putând astfel solicita plata în cel mai scurt timp posibil (5). 	<ul style="list-style-type: none"> Control mai riguros al ghidurilor solicitantului înainte de lansarea acestora (2). Creșterea calității resurselor umane disponibile și prin organizarea și încurajarea participării acestora la programe de instruire, organizarea de sesiuni având ca obiectiv schimbul de experiență sau organizarea de vizite de studiu la organisme similare din alte state membre (3). Suplimentarea pe termen scurt a personalului OIPSI prin contractarea din AT de experți independenți pentru a sprijini personalul existent în gestionarea activităților necesare (evaluare, management și implementare de fonduri) (3). Elaborarea unor materiale informative care să prezinte „proiecte de succes” destinate exclusiv acestui sector, punându-se accent pe beneficiile obținute în urma unei implementări rapide și eficiente a proiectelor (5).
A4. Este sistemul de management al POS CCE	<ul style="list-style-type: none"> În general, sistemul de management al AP3 funcționează corespunzător. 	<ul style="list-style-type: none"> Diminuarea deficitului de personal OIPSI (1) 	<ul style="list-style-type: none"> Creșterea calității resurselor umane disponibile și prin organizarea și încurajarea participării

Întrebări de evaluare	Constatări/ Concluzii	Recomandări	Detalii și instrucțiuni pentru implementarea recomandărilor
funcțional și eficient?	<ul style="list-style-type: none"> Au fost identificate anumite probleme în ceea ce privește numărul de personal activ față de cel al personalului angajat Nu există un mecanism de măsurare sistematică a resurselor umane (de ex. om-zile) și nu sunt prevăzute cheltuieli aferente per post sau per cerere de finanțare Lansările mai multor apeluri de proiecte în același timp a plasat o povară semnificativă asupra sistemului instituțional. 	<ul style="list-style-type: none"> Programarea apelurilor de proiecte ar trebui să fie realizată în conformitate cu planificarea capacității OIPSI în ceea ce privește resursele umane (2) Elaborarea unui sistem motivațional, prin recompensarea angajaților OIPSI care au obținut rezultate deosebite, astfel încât să fie determinată creșterea performanțelor profesionale individuale (3) 	<p>acestora la programe de instruire, organizarea de sesiuni având ca obiectiv schimbul de experiență sau organizarea de vizite de studiu la organisme similare din alte state membre (1).</p> <ul style="list-style-type: none"> Susținerea pe termen scurt a activității OIPSI prin contractarea din AT de experți independenți pentru a sprijini personalul existent în gestionarea activităților necesare (evaluare, management și implementare de fonduri) (1). Introducerea unor indicatori de performanță la nivelul fiecărui departament din cadrul OIPSI (ex.: numărul de contracte gestionate de către personalul implicat în implementare, numărul de cereri de rambursare procesate, numărul de proiecte evaluate din punct de vedere administrativ și al eligibilității, durata fiecărei etape în vederea eficientizării proceselor etc.), monitorizarea trimestrială a acestor indicatori de performanță și recompensarea angajaților prin facilitarea participării acestora la vizite de studiu în vederea instruirii și oferirea posibilității de a-și desfășura activitatea pe o perioadă determinată (de exemplu o lună) în cadrul entităților similare din alte state membre în vederea perfecționării acestora și facilitării schimbului de bune practici. (3)
A5. Care sunt măsurile pe care trebuie să le ia AM și CM pentru îmbunătățirea absorbției fondurilor	<ul style="list-style-type: none"> Absorbția relativ scăzută a AP3 este în mod clar o problemă legată de durata îndelungată a procesului de evaluare. 	<ul style="list-style-type: none"> Intensificarea procesării cererilor de rambursare și efectuarea propriu-zisă a plăților, în vederea creșterii absorbției și pentru a reduce riscurile legate de 	<ul style="list-style-type: none"> Eliminarea redundanțelor din sistem în ceea ce privește verificarea cererilor de rambursare (100% verificări ale AM) (1); Intensificarea dialogului cu factorii de decizie

Întrebări de evaluare	Constatări/ Concluzii	Recomandări	Detalii și instrucțiuni pentru implementarea recomandărilor
comunitare?		<p>regula N+3 / N+2 (1).</p> <ul style="list-style-type: none"> Rezolvarea problemelor orizontale la nivelul programului (de exemplu, îmbunătățirea accesului la finanțare, instituirea unui mecanism de garantare a creditelor sau simplificarea legislației privind achizițiile publice). (2) 	<p>pe problemele cheie identificate (ARB, Eximbank, CEC Bank, FNGCIMM, ANRMAP, CNSC etc.) (2)</p>
<p>A6. În ce măsură dificultățile actuale ale situației financiare/economice globale pot afecta implementarea POS CCE și dacă, în acest context, concluziile evaluării ex-ante a POS CCE rămân valabile?</p>	<ul style="list-style-type: none"> Actuala criză financiară a avut deja un impact grav asupra apelurilor de propuneri de proiecte îndreptate spre IMM-uri În imposibilitatea de a strânge fonduri pentru dezvoltarea lor, aceste operațiuni sunt supuse unui risc considerabil în ceea ce privește absorbția Odată cu ameliorarea situației economice, se preconizează că cererea IMM-urilor pentru aceste tipuri de operațiuni va crește. 	<ul style="list-style-type: none"> Înființarea unui mecanism funcțional de garantare integrală a creditelor acordate pentru asigurarea contribuției proprii și a fluxului de numerar aferent implementării proiectelor ce aparțin beneficiarilor privați (1) Reconsiderarea operațiunilor dedicate sectorului privat, pe baza unei analize preliminare aprofundate a nevoilor și priorităților la nivelul grupului țintă, ca urmare a schimbărilor macroeconomice provocate de criza financiară (2). 	<ul style="list-style-type: none"> Elaborarea unui studiu din AT pentru reevaluarea necesităților la nivelul sectorului privat. Pe baza studiului se pot avea în vedere următoarele opțiuni (2): <ul style="list-style-type: none"> a. extinderea activităților eligibile la nivelul operațiunilor (prin eliminarea, restricțiilor privind numărul maxim de echipamente ce pot fi achiziționate în cadrul proiectelor ori finanțarea serviciilor de consultanță pentru pregătirea cererii de finanțare ce se adresează intervenției 3.1.1); b. prelungirea duratei apelurilor de proiecte (minim 4 luni) pentru a permite elaborarea și depunerea de către sectorul privat (IMM) a unui număr suficient de mare de proiecte de o calitate satisfăcătoare; c. realocarea de fonduri spre alte operațiuni din cadrul AP3 care s-au dovedit a avea o popularitate ridicată (bugetul inițial fiind integral utilizat), în cazul în care analiza aprofundată a nevoilor existente la nivelul sectorului privat fundamentează luarea unei astfel de decizii (investițiile mediului privat în sectorul TIC nu mai constituie o prioritate în cazul adâncirii crizei financiare).

Întrebări de evaluare	Constatări/ Concluzii	Recomandări	Detalii și instrucțiuni pentru implementarea recomandărilor
B. întrebări privind evaluarea progresului			
B1. Este echilibrată distribuția cererilor de finanțare pe operațiuni și pe regiuni?	<ul style="list-style-type: none"> Concentrare a alocărilor finanțării nerambursabile în București, ca rezultat al operațiunilor axate pe sectorul public – autoritățile centrale. În ceea ce privește operațiunile care se adresează sectorului privat (3.1.1, 3.3.1 și 3.3.2), distribuția regională a finanțărilor nerambursabile este destul de echilibrată. 	<ul style="list-style-type: none"> Colectarea de date privind beneficiarii finali în cazul instituțiilor publice dispersate, de exemplu: școli, spitale (1) 	<ul style="list-style-type: none"> În SMIS ar trebui să fie incluse informații suplimentare privind fiecare operațiune care presupune proiecte în care beneficiarul final, practic, acționează ca o organizație intermediară. Cu toate acestea, având în vedere deficitul de personal, precum și multitudinea de locații ce trebuie înregistrate în SMIS, introducerea în sistem a informațiilor privind „beneficiarii finali” și „locația proiectului” se va putea realiza numai în urma dezvoltării interoperabilității SMIS, astfel încât să se permită preluarea/ importul de date din alte baze de date/ documente, fără a fi necesară introducerea „manuală” a acestora (1).
B2. Au fost primite suficiente cereri de finanțare la apelurile lansate? Dacă nu, de ce?	<ul style="list-style-type: none"> Actuala criză financiară a avut deja un impact grav asupra apelurilor de proiecte destinate IMM-urilor. Având în vedere incapacitatea IMM-urilor de a atrage fonduri din surse private pentru a-și asigura propria contribuție, operațiunile respective prezintă riscuri în ceea ce privește absorbția Odată cu încetinirea declinului economic, este de așteptat ca cererea pentru fonduri în cadrul acestora să crească. În privința operațiunilor din sectorul privat (3.1.1, 3.3.1 și 3.3.2) principalul 	<ul style="list-style-type: none"> Finalizarea conceptuală și lansarea operațiunilor 3.1.2 și 3.1.3 (1); Inițierea unei campanii de promovare/ informare (sprijinită din AT) pentru creșterea ratei de popularitate în cazul operațiunilor dedicate exclusiv sectorului privat (3.1.1, 3.3.1 și 3.3.2) (2); 	<ul style="list-style-type: none"> Elaborarea unui studiu din AT pentru reevaluarea necesităților la nivelul sectorului privat. Pe baza studiului se pot avea în vedere următoarele opțiuni (2): <ul style="list-style-type: none"> a. extinderea activităților eligibile la nivelul operațiunilor (prin eliminarea, restricțiilor privind numărul maxim de echipamente ce pot fi achiziționate în cadrul proiectelor ori finanțarea serviciilor de consultanță pentru pregătirea cererii de finanțare ce se adresează intervenției 3.1.1); b. prelungirea duratei apelurilor de proiecte (minim 4 luni) pentru a permite elaborarea și depunerea de către sectorul privat (IMM) a unui număr suficient de mare de proiecte de

Întrebări de evaluare	Constatări/ Concluzii	Recomandări	Detalii și instrucțiuni pentru implementarea recomandărilor
	<p>factor extern de influență îl reprezintă accesul limitat la finanțare din cauza dificultăților în ceea ce privește asigurarea contribuției proprii.</p> <ul style="list-style-type: none"> În ceea ce privește potențialii beneficiari din sectorul privat, durata relativ îndelungată a proceselor de selecție (o perioadă mai mare de un an până la momentul contractării), dificultatea obținerii de pre-finanțare și povara administrativă par să afecteze negativ progresul. 		<p>o calitate satisfăcătoare;</p> <p>c. realocarea de fonduri spre alte operațiuni din cadrul AP3 care s-au dovedit a avea o popularitate ridicată (bugetul inițial fiind integral utilizat), în cazul în care analiza aprofundată a nevoilor existente la nivelul sectorului privat fundamentează luarea unei astfel de decizii (investițiile mediului privat în sectorul TIC nu mai constituie o prioritate în cazul adâncirii crizei financiare).</p>
B3. Care sunt principalele motive pentru respingerea proiectelor?	<ul style="list-style-type: none"> Principalul motiv pentru respingerea din motive administrative este reprezentat de nereușita solicitanților de a respecta cerințele de bază privind transmiterea, cerințele de formatare (cererea de finanțare), precum și respectarea termenelor prestabilite Majoritatea cazurilor de respingere pe motive de eligibilitate derivă din neînțelegerea pe deplin / nerespectarea criteriilor de eligibilitate de bază (lipsa de resurse financiare sau a stabilității, lipsa statutului de IMM-uri, furnizarea de informații false), stabilite în documentațiile de finanțare Calitatea proiectelor depuse a fost ridicată, ceea ce a condus la respingerea acestora din cauza insuficienței fondurilor disponibile în 	<ul style="list-style-type: none"> O revizuire la mijlocul perioadei de programare a reglementărilor pentru solicitanții de finanțare ar contribui la scăderea numărului de respingeri care decurg din neconformitatea cu anumite criterii administrative și de eligibilitate (1) 	<ul style="list-style-type: none"> Organizarea de ateliere de lucru dedicate explicării modalităților de întocmire a cererii de finanțare. În cadrul acestor sesiuni de instruire, accentul ar trebui să fie pus pe prezentarea comparativă a unor exemple concrete de bune practici, respectiv a unor erori de întocmire a proiectelor ce trebuie evitate (exemple de: bugete realiste/ nerealiste, obiective relevante/ irelevante, corelare optimă/ insuficientă a obiectivelor, activităților și bugetelor, soluții tehnice finanțabile/ neconforme cu activitățile eligibile, întocmire corectă/ incorectă a analizei cost-beneficiu etc.). În vederea obținerii rezultatelor așteptate este recomandabilă participarea în cadrul atelierelor de lucru a experților OIPSI/ ICI responsabili cu elaborarea ghidurilor solicitantului și cu evaluarea tehnico-economică a proiectelor (1); Publicarea pe site-ul OIPSI a unor instrucțiuni

Întrebări de evaluare	Constatări/ Concluzii	Recomandări	Detalii și instrucțiuni pentru implementarea recomandărilor
	<p>cadrul apelurilor de proiecte, deși punctajele obținute de solicitanți au fost ridicate</p> <ul style="list-style-type: none"> • Respingerea proiectelor din motive tehnico-economice a fost în principal rezultatul nerespectării criteriului "Coerența și calitatea proiectului". 		<p>detaliat privind elaborarea proiectelor (similare cu cele privind implementarea proiectelor ori completarea dosarului cererii de rambursare), precum și a unei liste detaliate cu erori frecvente în elaborarea proiectelor (similară cu aceea prezentată în ghidurile solicitantului, dar care să conțină exemple concrete de tipul celor menționate anterior) (1);</p>
B4. Ce factori au influențat calitatea proiectelor?	<ul style="list-style-type: none"> • Din punct de vedere tehnico-economic, calitatea proiectelor din cadrul primului apel deschis de propuneri de proiecte a fost în general relativ ridicată • Majoritatea proiectelor au respectat criteriile tehnico-economice, dar nu au reușit să fie considerate ca proiecte câștigătoare din cauza diferenței în punctajele obținute în comparație cu proiectele aprobate spre finanțare (diferență nesubstanțială) și din cauza bugetului limitat al apelului de proiecte. 	<ul style="list-style-type: none"> • Îmbunătățirea clarității documentelor ce trebuie depuse prin introducerea unor explicații/ informații suplimentare în cererea de finanțare, precum și detalierea corespunzătoare a criteriilor și grilelor de evaluare din ghidurile solicitantului (a se vedea recomandările din cadrul întrebărilor de progres 6, 7 și 8) (1). • Diminuarea numărului de proiecte care propun bugete nerealiste (2) 	<ul style="list-style-type: none"> • Organizarea unor ateliere de lucru cu solicitanții din sectorul privat și firmele de consultanță în vederea îmbunătățirii capacității acestora de a elabora proiecte viabile, dar și cu beneficiarii în domeniul managementului ciclului de proiect (1). • Introducerea în ghidurile solicitantului a unei liste orientative de prețuri medii pentru anumite categorii de investiții pentru care se poate realiza o astfel de estimare (de exemplu: calculatoare, monitoare, periferice, aplicații informatice și licențe uzuale, abonamente lunare la Internet, achiziționare nume de domeniu pentru website-uri etc.) și introducerea unei mențiuni în ghidurile solicitantului care să precizeze că abaterea semnificativă (cu un procent prestabilit și suficient de generos) a prețurilor oferite de potențialii solicitanți (în cazul investițiilor mai sus menționate) de la prețurile medii orientative trebuie să fie justificată în detaliu în cadrul SF poate conduce la descurajarea prezentării unor bugete „fanteziste”. De

Întrebări de evaluare	Constatări/ Concluzii	Recomandări	Detalii și instrucțiuni pentru implementarea recomandărilor
			<p>asemenea, se recomandă organizarea de ateliere de lucru pentru evaluatori în vederea intensificării schimbului de experiență și creșterii competențelor acestora în estimarea corectă a valorii soluțiilor tehnice propuse în cadrul proiectelor, precum și în identificarea acelor proiecte care propun bugete nerealiste. (2).</p>
<p>B5. Au fost relevante și utile activitățile și documentația realizate de AM și OI-uri în ceea ce privește nevoile aplicanților pentru redactarea proiectelor?</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Documentația pusă la dispoziție în cadrul apelurilor de proiecte a fost utilă, relevantă și bine structurată • Până în prezent nu s-a primit un răspuns relevant ca urmare a consultărilor publice, constând în întrebări sau solicitări de clarificare din partea beneficiarilor 	<ul style="list-style-type: none"> • Adoptarea unei atitudini pro-active în vederea obținerii unui feed-back relevant și consistent din partea entităților interesate (1) 	<ul style="list-style-type: none"> • Organizarea unor întâlniri publice de tip info days (inclusiv la nivel regional) pentru a stimula dezbaterile aspectelor semnalate în urma perioadei de consultare publică (1) • Administrarea de chestionare on-line adresate solicitanților care nu au fost selectați în urma apelurilor anterioare de proiecte (utilizându-se datele de contact din cererile de finanțare), aceștia putând oferi sugestii de îmbunătățire a secțiunilor în redactarea cărora au întâmpinat dificultăți substanțiale (1). • Implicarea firmelor de consultanță în procesul de revizuire a ghidurilor solicitantului poate fi obținută fie în mod direct prin transmiterea de chestionare on-line adresate acestora, în cazul în care OIPSI deține baze de date cu informații relevante, fie indirect prin intermediul beneficiarilor de proiecte care colaborează cu astfel de firme (1). Ca o alternativă, în situația în care OIPSI nu deține informații satisfăcătoare, crearea unor adrese de e-mail dedicate primirii de propuneri de îmbunătățire a ghidurilor solicitantului.

Întrebări de evaluare	Constatări/ Concluzii	Recomandări	Detalii și instrucțiuni pentru implementarea recomandărilor
B6. A fost relevantă și suficientă documentația oferită în cadrul apelurilor de proiecte?	<ul style="list-style-type: none"> Documentația pusă la dispoziție de către OI în cadrul apelurilor de proiecte a fost relevantă și suficientă în ceea ce privește procesul de informare al potențialilor beneficiari, posibilitatea de a veni în întâmpinarea nevoilor potențialilor beneficiari în ceea ce privește redactarea proiectelor, metodologia de evaluare și selecție, etapa de contractare și procesul de implementare. 	<ul style="list-style-type: none"> Având în vedere că majoritatea proiectelor dedicate sectorului public în cadrul AP3 sunt proiecte negeneratoare de venit (de exemplu: proiecte privind conectarea școlilor la internet prin conexiuni broadband ori proiecte de e-learning dezvoltate de instituții de învățământ superior sau biblioteci) se recomandă introducerea în ghidurile solicitantului a unor instrucțiuni de întocmire a analizei cost-beneficiu pentru acest tip de proiecte (similare cu cele privind proiectele generatoare de venit), precum și prezentarea unor exemple concludente în cadrul site-ului OIPSI 	
B7. Ce părți ale documentelor pot fi îmbunătățite și cum?	<ul style="list-style-type: none"> Grilele tehnice și economice au fost modificate de la primele apeluri de proiecte lansate, atât în ceea ce privește punctarea (ajustări minore), precum și în ceea ce privește clarificarea anumitor cerințe. Acestea s-au operat în special în urma consultărilor cu evaluatorii, care au identificat aspectele derutante întâmpinate de solicitanți. 	<ul style="list-style-type: none"> O rafinare ar trebui realizată cu privire la grilele de evaluare tehnico-economică referitor la creșterea gradului de detaliere al criteriilor incluse (1) Introducerea unor modificări ale cererii de finanțare/ ghidurilor solicitantului (2) 	<ul style="list-style-type: none"> În ghidurile aferente tuturor operațiunilor, sunt prevăzute următoarele tipuri de punctaje pentru fiecare criteriu/ subcriteriu: valori minime fixe (de ex. „0 puncte”), repere medii (de ex. „max. 7 puncte”) și respectiv maxime (de ex. „max. 15 puncte”), proiectele putând obține orice punctaj cuprins în aceste intervale de variație (de ex. punctaj intermediar de 12 puncte). Acestor punctaje intermediare nu le-au fost asociate cerințe explicite pentru a fundamenta motivele acordării lor (sub-grile). În vederea creșterii transparenței procesului de evaluare și a evitării potențialelor contestații din partea solicitanților respinși, se poate opta fie pentru menționarea punctajelor intermediare, detaliindu-se cerințele aferente

Întrebări de evaluare	Constatări/ Concluzii	Recomandări	Detalii și instrucțiuni pentru implementarea recomandărilor
			<p>(sub-grile), fie pentru stabilirea unor punctaje sub forma unor valori fixe, de genul 0 puncte (calitate nesatisfăcătoare), 1 punct (calitate parțial satisfăcătoare), 2 puncte (calitate satisfăcătoare), departajarea între proiectele care obțin punctaje similare urmând a se realiza pe baza unor criterii „filtru”, cunoscute dinainte solicitanților (de exemplu, pot fi selectate proiectele care înregistrează un punctaj superior în ceea ce privește calitatea și coerența proiectului/ soluția tehnică/ bugetul proiectului etc.) (1)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Redimensionarea numărului maxim de pagini alocat unor secțiuni ale cererii de finanțare pentru a permite o cât mai bună descriere a proiectelor. De exemplu, în prezent, numărul de pagini admis pentru detalierea unor secțiuni ale cererii de finanțare este supradimensionat (2 pagini în cazul obiectivelor, 3 pagini în cazul măsurilor de informare și publicitate, 2 pagini în cazul descrierii modului în care proiectul respectă egalitatea de șanse), în timp ce alte secțiuni sunt în mod evident subdimensionate (doar 2 pagini pentru descrierea activităților prevăzute a se realiza ori maxim 2 pagini pentru justificarea necesității proiectului) (2) • Clarificarea eligibilității cheltuielilor cu salariile personalului instituției publice beneficiare responsabil cu monitorizarea/ verificarea activității contractorului care furnizează servicii de management al proiectului (în prezent, ghidurile solicitantului precizează că

Întrebări de evaluare	Constatări/ Concluzii	Recomandări	Detalii și instrucțiuni pentru implementarea recomandărilor
			<p>managementul de proiect este eligibil dacă nu este acoperit din serviciile de consultanță, dar nu explică suficient dacă activitățile de supervizare ale managementului de proiect realizat de o terță parte – firmă de consultanță – sunt sau nu eligibile) (2)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Renunțarea la solicitarea unor indicatori suplimentari în vederea facilitării procesului de monitorizare (2) • Clarificarea modului în care trebuie completată secțiunea din cererea de finanțare privind impactul asistenței financiare nerambursabile asupra implementării proiectului (accelerarea implementării vs. caracterul esențial al asistenței pentru implementarea proiectului) și a modului în care este evaluată această secțiune a cererii de finanțare (grilele de evaluare nu fac referire la această secțiune) (2) • Precizarea explicită a secțiunilor din cererea de finanțare/ SF pe baza cărora este judecată fiecare categorie de criterii din grila de evaluare (de exemplu, nu este clar pe baza cărei secțiuni din cererea de finanțare/ SF este evaluat impactul proiectului în organizarea internă a instituțiilor solicitante) (2)
B8. Este sistemul de selecție eficace?	<ul style="list-style-type: none"> • Sistemul de selecție permite filtrarea unor proiecte viabile pentru atingerea obiectivului general al AP3, dar într-o mai mică măsură a obiectivului PO. • Au fost identificate anumite probleme, în principal legate de capacitatea resurselor umane 	<ul style="list-style-type: none"> • Rafinarea sistemului de selecție (1) • Programarea lansărilor de apeluri de propuneri de proiecte trebuie să ia în considerare capacitatea limitată a resurselor umane ale OI 	<ul style="list-style-type: none"> • Prezentarea detaliată în ghidurile solicitantului a principiilor orizontale (dezvoltare durabilă și egalitatea de șanse), inclusiv prin indicarea unei liste exhaustive cu legislația și documentele relevante pe care potențialii solicitanți ar trebui să le consulte pentru elaborarea secțiunilor referitoare la temele

Întrebări de evaluare	Constatări/ Concluzii	Recomandări	Detalii și instrucțiuni pentru implementarea recomandărilor
	<p>(numărul de personal activ față de cel al personalului angajat)</p> <ul style="list-style-type: none"> Nu există un mecanism de măsurare sistematică a resurselor umane (de ex. om-zile) și nu sunt prevăzute cheltuieli per post sau per cerere de finanțare. Lansarea mai multor apeluri de propuneri de proiecte în același timp poate supraîncărca sistemul instituțional. 		<p>orizontale. Aceasta și pentru că atât potențialii solicitanți, cât și firmele de consultanță dețin un nivel limitat de cunoștințe în aceste domenii, dar și un grad scăzut de conștientizare privind aceste teme (1)</p> <ul style="list-style-type: none"> Îmbunătățirea instrucțiunilor de elaborare a analizei cost-beneficiu pentru intervențiile orientate către sectorul public în vederea evitării unor interpretări diferite în etapa de evaluare Pentru a raționaliza încărcarea personalului, este recomandabil să se eșaloneze cu atenție apelurile de proiecte pe întreaga durată a anului, astfel încât să se evite suprapunerile acestora și să se mențină o activitate gestionabilă la nivelul OI (1)

C. Întrebări privind calitatea și eficiența structurilor de management și implementare

C1. Care sunt principalele probleme, constrângeri și punctele slabe ale sistemului?	<ul style="list-style-type: none"> În general sistemul de management al AP3 funcționează corespunzător. Nu există un mecanism de măsurare sistematică a resurselor umane (de ex. om-zile) și nu sunt prevăzute cheltuieli per post sau per cerere de finanțare. Lansarea mai multor apeluri de propuneri de proiecte în același timp poate supraîncărca sistemul instituțional. 	<ul style="list-style-type: none"> Diminuarea deficitului de personal OIPSI (1) Pentru a raționaliza încărcarea personalului, este recomandabil să se eșaloneze cu atenție apelurile de proiecte pe întreaga durată a anului, astfel încât să se evite suprapunerile acestora și să se mențină o activitate gestionabilă la nivelul OI (2) Elaborarea unui sistem motivațional, prin recompensarea angajaților OIPSI care au obținut rezultate deosebite, astfel încât să fie determinată creșterea performanțelor profesionale individuale 	<ul style="list-style-type: none"> Creșterea calității resurselor umane disponibile și prin organizarea și încurajarea participării acestora la programe de instruire, organizarea de sesiuni având ca obiectiv schimbul de experiență sau organizarea de vizite de studiu la organisme similare din alte state membre (1) Susținerea pe termen scurt a activității OIPSI prin contractarea din AT de experți independenți pentru a sprijini personalul existent în gestionarea activităților necesare (evaluare, management și implementare de fonduri) (1) Introducerea unor indicatori de performanță la nivelul fiecărui departament din cadrul OIPSI
---	--	--	--

Întrebări de evaluare	Constatări/ Concluzii	Recomandări	Detalii și instrucțiuni pentru implementarea recomandărilor
		(3)	(ex.: numărul de contracte gestionate de către personalul implicat în implementare, numărul de cereri de rambursare procesate, numărul de proiecte evaluate din punct de vedere administrativ și al eligibilității, durata fiecărei etape în vederea eficientizării proceselor etc.), monitorizarea trimestrială a acestor indicatori de performanță și recompensarea angajaților prin facilitarea participării acestora la vizite de studiu în vederea instruirii și oferirea posibilității de a-și desfășura activitatea pe o perioadă determinată (de exemplu o lună) în cadrul entităților similare din alte state membre în vederea perfecționării acestora și facilitării schimbului de bune practici. (3)
C2. Toate instituțiile implicate în managementul POS CCE își îndeplinesc atribuțiile în conformitate cu Reglementările CE pentru FEDR?	<ul style="list-style-type: none"> Nu a fost identificată nicio dovadă de non-conformitate cu reglementările relevante ale UE. 		
C3. Cum poate fi îmbunătățită calitatea și eficiența sistemul de management, având în vedere atât problemele și punctele slabe ale acestuia, cât și cele mai bune practici identificate în celelalte țări ale UE?	<ul style="list-style-type: none"> În general, sistemul de management al AP3 funcționează corespunzător, dar există o serie de puncte slabe, dintre acestea putându-se menționa: deficitul de personal, utilizarea insuficientă a AT ori colaborarea dificilă cu departamentele de achiziție și juridic. La data de referință, marea majoritate a proiectelor contractate se aflau în fază incipientă de 	<ul style="list-style-type: none"> Instruirea personalului propriu implicat în activitatea de monitorizare în domenii specifice TIC, control financiar, verificarea cererilor de rambursare, etc.; Informarea continuă a beneficiarilor prin intermediul unor servicii de tip help desk, eventual contractate prin AT, în domenii privind managementul ciclului de proiect, achiziții publice, respectarea 	<ul style="list-style-type: none"> Se recomandă suplimentarea pe termen scurt a personalului subdimensionat al OIPSI cu experți contractați prin AT în vederea susținerii angajaților proprii în procesul de implementare și monitorizare a proiectelor contractate;

Întrebări de evaluare	Constatări/ Concluzii	Recomandări	Detalii și instrucțiuni pentru implementarea recomandărilor
	implementare, excepție făcând doar cele din cadrul operațiunii 3.1.1	elementelor de identitate vizuală și a altor aspecte legate de implementarea proiectelor.	

6.4 AXA PRIORITARĂ 4

Întrebări de evaluare	Concluzii	Recomandări	Detalii și instrucțiuni pentru implementarea recomandărilor
A. Întrebări cu caracter general			
A1. Care este progresul atins în implementarea programului în comparație cu obiectivele și țintele identificate inițial?	În general progresul în efectuarea plăților este slab, niciun proiect nefiind contractat la data de 30 septembrie 2009. Există o variabilitate în cadrul operațiunilor din Axa 4. Anumite apeluri sunt deschise și în derulare, altele sunt deschise dar nu pot fi derulate datorită unor factori externi, iar alte apeluri nu au fost încă deschise. Până în data de 30 septembrie 2009,	A nu se lansa apelurile fără a avea toate acordurile necesare finalizate.	Rezolvarea problemei prin intensificarea comunicării la nivelul Comisiei Europene pentru aprobarea schemei de ajutor de stat și finalizarea ghidului pentru operațiunea 4.1.b.1 <u>și 4.3.1.</u> – transport <u>și interconectări</u> . Stabilirea unui termen limită pentru rezolvarea acestei probleme, iar dacă problema nu poate fi realizată în termenul propus se abandonează operațiunea și fondurile sunt realocate către altă operațiune
A2. Este programul pe direcția cea bună în ceea ce privește realizarea indicatorilor și obiectivelor specifice ale POS CCE (perspectivele de realizare a acestora în scopul atingerii obiectivelor POS)?	Nu până la data de 30 septembrie 2009. Este posibil să fie îndeplinite și obiectivele să fie atinse dacă recomandările sunt implementate la timp.	<ul style="list-style-type: none"> • Urgentarea procedurilor de contractare și sprijinirea beneficiarilor în implementare • Analizarea țărilor asumate și luarea unor decizii cu privire la oportunitatea modificării unora dintre acestea 	Revizuirea indicatorilor actuali, asigurarea că aceștia sunt clar definiți, specifici, măsurabili, proporționali. Odată revizuiți, indicatorii nu trebuie să mai sufere modificări pe durata rămasă a derulării programului.
A3. Care sunt factorii, externi și interni, care au influențat în progresul implementării programului la nivelul fiecărui domeniu major de intervenție (cu menționarea specificităților pe fiecare	<ul style="list-style-type: none"> • Resurse personal de la nivelul programului • Rigiditate administrativă • Publicitate inadecvată (nu este ținută neapărat în funcție de specificitățile regionale) 	Vezi recomandările în secțiunea Întrebări Progres – mai jos	Vezi implementarea recomandărilor în secțiunea Întrebări Progres – mai jos

Întrebări de evaluare	Concluzii	Recomandări	Detalii și instrucțiuni pentru implementarea recomandărilor
regiune în parte)?	<ul style="list-style-type: none"> Criza economică internațională 		
A4. Este sistemul de management al POS CCE funcțional și eficient?	Da, este funcțional. Eficiența lui poate fi îmbunătățită prin implementarea recomandarilor	Vezi recomandările în secțiunea Întrebări Progres – mai jos	Vezi implementarea recomandărilor în secțiunea Întrebări Progres – mai jos
A5. Care sunt măsurile pe care trebuie să le ia AM și CM pentru îmbunătățirea absorbției fondurilor comunitare?	Vezi coloana Recomandări	Vezi recomandările în secțiunea Întrebări Progres – mai jos	Vezi implementarea recomandărilor în secțiunea Întrebări Progres – mai jos
A6. În ce măsură dificultățile actuale ale situației financiare/economice globale pot afecta implementarea POS CCE și dacă, în acest context, concluziile evaluării ex-ante a POS CCE rămân valabile?	Actuala criză economică globală a inhibat într-o oarecare măsură depunerile în cadrul anumitor operațiuni, dar nu în toate. Pot fi luate măsuri pentru a depăși acest moment. Așteptările ex-ante ale programului ar putea să nu fie finalizate în totalitate.	Vezi recomandările în secțiunea Întrebări Progres – mai jos	Vezi implementarea recomandărilor în secțiunea Întrebări Progres – mai jos
Întrebări referitoare la progresul POS CCE			
B1. Este echilibrată distribuția cererilor de finanțare pe operațiuni și pe regiuni?	În numărul redus de aplicații analizate până la data de 30 septembrie există un dezechilibru în funcție de operațiune, dar la nivel regional există un oarecare echilibru	<ul style="list-style-type: none"> Stimularea noilor aplicanți în cadrul operațiunilor cu o performanță scăzută Lansarea operațiunilor închise și atingerea unei influențe geografice mai ridicate 	<ul style="list-style-type: none"> Începerea unei promovări și a unui marketing specific pe sub-sectoarele industriei energetice în cazul în care operațiunile au înregistrat o popularitate scăzută. Începerea unei promovări și a unui marketing specific al schemei în regiunile unde există un proiecte potențiale, dar nivelul de interes este scăzut.
B2. Au fost primite suficiente cereri de finanțare la apelurile lansate? Dacă nu,	Nu, din următoarele cauze: <ul style="list-style-type: none"> Anumite apeluri duc lipsă a atractivitate datorită nevoilor 	<ul style="list-style-type: none"> Creșterea numărului aplicațiilor în cadrul operațiunii 4.1.a, 4.1.b.1, 4.3.a, 4.1.b (transport 	<ul style="list-style-type: none"> evidențiere mai importantă a beneficiilor financiare rezultate din eficiența energetică, și a atractivității financiare din cadrul activităților eligibile, incluzând

Întrebări de evaluare	Concluzii	Recomandări	Detalii și instrucțiuni pentru implementarea recomandărilor
de ce?	<p>diferite ale potențialilor beneficiari</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dificultatea asigurării cofinanțării • Anumite apeluri necesită o cooperare externă, precum acorduri internaționale 	și distribuție)	<p>unitățile de co-generare.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Luați în considerare creșterea ratei de intervenție pentru a îmbunătăți atractivitatea pentru aplicanți. • Dacă se dovedește în continuare nefolositor, atunci transferați fondurile către o operațiune activă, ex. 4.2.a • Înlocuiți apelurile competitive cu proiecte cu proceduri simplificate (tip fișă de proiect, care să fie construită de beneficiar cu sprijinul OI) datorită numărului limitat de potențiali beneficiari. • Creați un grup de lucru compus din beneficiari și experți din sectoare energetice cheie și relații internaționale pentru rezolvarea condițiilor din tratatul internațional.
B3. Care sunt principalele motive pentru respingerea proiectelor?	<ul style="list-style-type: none"> • Motivul principal al respingerii administrative (37%), urmat de eligibilitate (11%) • Nu există suficientă experiență de pregătire a proiectelor conform regulilor Ghidului Solicitantului și standardelor redactării unui proiect finanțat cu ajutorul fondurilor europene 	<ul style="list-style-type: none"> • Asigurați mai mult ajutor aplicanților pentru a îi pregăti în procesul de elaborare a cererilor de finanțare pentru a reduce rata de respingere. • Asigurați-vă că proiectele sau aplicanții descalificați sunt identificați și informați cât mai repede posibil pentru a evita pierderea de timp • Derularea periodică a unor sesiuni de comunicare/informare 	<ul style="list-style-type: none"> • Luați în considerare crearea unui help desk interactiv pentru Axa 4 și training adițional. • Asigurați verificarea documentelor esențiale la momentul potrivit, pentru a identifica din timp documentele neeligibile, și evitați solicitarea documentelor necesare într-o etapă ulterioară aplicanților ce ar putea fi descalificați din alte criterii. • Derularea periodică a unor sesiuni de tip infoday cu beneficiarii potențiali, nu numai pe tema completării cererii de finanțare ci și pe teme legate de managementul ciclului de proiect; • Publicarea pe site-ul OIE a unor materiale de informare de tipul Manualul ciclului de proiect
B4. Ce factori au influențat calitatea proiectelor?	Absența unei proceduri în caz de egalitate a punctajelor rezultate din evaluare	Clarificarea ponderii criteriilor majore de selecție și a modului în care proiectele cu punctaje egale pot fi diferențiate în cazuri de egalitate în punctaj.	Datorită punctajului superior acordat criteriului Calitatea și coerența proiectului se poate deduce că este privit ca un criteriu mai important și de aceea ar putea fi decisiv într-o analiză multicriterială. Pentru a clarifica acest lucru propunem ca OIE să identifice criteriile decisive în situații

Întrebări de evaluare	Concluzii	Recomandări	Detalii și instrucțiuni pentru implementarea recomandărilor
			de egalitate (analiza multicriterială).
B5. Au fost relevante și utile activitățile și documentația realizate de AM și OI-uri în ceea ce privește nevoile aplicanților pentru redactarea proiectelor?	<p>Cadru logistic neadecvat pentru a implementa sesiunile de informare</p> <p>Lipsa unei permanențe în realizarea comunicării cu beneficiarii</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Utilizați resurse financiare pentru a procura facilități • Îmbunătățirea comunicării cu beneficiarii la nivel de Axei Prioritare 4 pentru a îmbunătăți calitatea cererilor de finanțare 	<ul style="list-style-type: none"> • Organizați zile de informare / training / conferințe • delegarea unei persoane pentru realizarea permanentă a rolului de informare a beneficiarilor care să interacționeze cu toate structurile responsabile la nivelul OIE pentru colectarea răspunsurilor la cererile de informații. În acest sens, pe modelul legii 544/2001, toate solicitările, inclusiv telefonice, se înregistrează și intră într-un circuit instituțional pentru obținerea răspunsului. Acest lucru conduce la îmbunătățirea calității informațiilor furnizate. Pentru celeritate, o listă cu informații standard trebuie realizată, listă care va oferi posibilitatea oferirii informațiilor pe loc. Pentru informațiile complexe/sintetice, este nevoie de obținerea răspunsului de la structura responsabilă la nivelul OIE. • crearea unui helpdesk interactiv prin subcontractarea serviciului specializat cu ajutorul fondurilor AT.
B6. A fost relevantă și suficientă documentația oferită în cadrul apelurilor de proiecte?	Ghidul Solicitantului pentru operațiunea 4.2.a nu oferă suficiente date pentru ca beneficiarii să înțeleagă ce tip de informații ar trebui să se regăsească în studiile tehnice Confuzii privind numărul și varianta Ghidurilor	<ul style="list-style-type: none"> • Clarificarea tipului de indicatori tehnici care trebuie să se regăsească în toate studiile tehnice de specialitate pentru a asigura o uniformitate a evaluării • Menționarea numărului de versiune/data pe coperta Ghidurilor Solicitantului și pe antetul paginilor 	<ul style="list-style-type: none"> • regăsirea unor indicatori pentru calcularea puterii și capacității energetice: de ex (<i>factori de capacitate sau pierderea la nivel de pală</i>) • corelarea studiilor de resurse pe termen scurt cu cele pe termen lung (ANM) • Menționarea numărului de versiune/data pe coperta Ghidurilor Solicitantului și pe antetul paginilor în faza de redactare a ghidurilor.

Întrebări de evaluare	Concluzii	Recomandări	Detalii și instrucțiuni pentru implementarea recomandărilor
B7. Ce părți ale documentelor pot fi îmbunătățite și cum?	Cererea de finanțare nu conține detalii clare de completare	<p>Introducerea unor limitări în ceea ce privește dimensiunile secțiunilor din cererea de finanțare</p> <p>Definirea și clarificarea opțiunilor la nivelul secțiunii 2.12 IMPACTUL ASISTENȚEI FINANCIARE NERAMBURSABILE ASUPRA IMPLEMENTĂRII PROIECTULUI din cererea de finanțare</p>	<ul style="list-style-type: none"> Introducerea unor limitări în ceea ce privește dimensiunile secțiunilor din cererea de finanțare (între 2-5 pagini pentru a asigura un caracter sintetic). Definirea și clarificarea opțiunilor la nivelul secțiunii 2.12 IMPACTUL ASISTENȚEI FINANCIARE NERAMBURSABILE ASUPRA IMPLEMENTĂRII PROIECTULUI din cererea de finanțare, prin detalierea celor 2 puncte (a și b) și relevanța lor în procesul de selecție Eliminarea sau clarificarea punctului “alți indicatori” din tabelul de la punctul 2.7. Indicatori de monitorizare a proiectului din cauza faptului că de cele mai multe ori, acești indicatori suplimentari nu sunt clar definiți și sunt dificil de monitorizat Eliminarea sau clarificarea punctului “alți indicatori” din tabelul de la punctul 2.7
B8. Este sistemul de selecție eficace?	<p>Funcționează, dar nu într-un mod eficient, fiind afectat de:</p> <ul style="list-style-type: none"> Întârzieri generate de dificultățile apărute în cele două faze cauzate de tratarea diferențiată a verificării administrative (existența unor documente conform cerințelor) și verificării eligibilității (acurateții și legalității documentelor) Dificultăți apărute în evaluarea proiectelor din cauza absenței prețurilor de referință 	<ul style="list-style-type: none"> Asigurarea unei mai bune îndrumări a evaluatorilor Fuzionarea proceselor de verificare administrativă și a eligibilității ar avea ca rezultat grăbirea proceselor, o nevoie mai mică de resurse și mai puține riscuri de a comite erori. Realizarea unei baze de date care să conțină prețuri de referință pentru lucrările/echipamentele din domeniul energetic 	<ul style="list-style-type: none"> Crearea unui manual de lucru separat pentru evaluatori (în oglindă cu actualele Ghiduri ale Aplicantului), care să explice într-o manieră exactă cum trebuie să judece aplicațiile. Dacă se dorește, acesta poate fi publicat pentru a răspunde în totalitate principiilor de transparență. Prin modificarea procedurilor privind atribuțiile structurilor la nivelul OIE. Cele două etape pot fi introduse ca atribuții ale Serviciului Selecție Monitorizare. Utilizarea resurselor disponibile la nivelul AP 5 pentru finanțarea unei baze de date care să conțină prețuri de referință pentru lucrările/echipamentele din domeniul energetic. Această bază de date va avea caracter referențial pentru evaluatori.

Întrebări de evaluare	Concluzii	Recomandări	Detalii și instrucțiuni pentru implementarea recomandărilor
			<ul style="list-style-type: none"> Subcontractarea către un terț a acestui serviciu cu ajutorul resurselor din Asistența Tehnică
Întrebări de referitoare la sistemul de management și implementare			
C1. Care sunt principalele probleme, constrângeri și punctele slabe ale sistemului?	<ul style="list-style-type: none"> Complexitatea administrativă Lipsa seturilor de date standardizate la nivelul industriei energetice Resurse administrative inadecvate în cadrul Organismului Intermediar Promovarea inadecvată a programului 	<ul style="list-style-type: none"> Simplificați etapele de evaluare Creați o bază de date standardizată cu prețurile pentru echipamente / lucrări din sectorul energetic Alocați resurse juridice suplimentare pentru a îmbunătăți colaborarea cu Direcția Juridică și Departamentul pentru Relații Internaționale Inițiați campanii de promovare adiționale 	<ul style="list-style-type: none"> Fuzionați verificarea administrativă cu eligibilitatea într-o singură etapă Folosiți contractele de asistență tehnică pentru procurarea de baze de date în scopul susținerii evaluatorilor și beneficiarilor Folosiți contractele de asistență tehnică pentru a asigura resurse administrative și de evaluare adiționale Crearea unui post juridic separat în cadrul Organismului Intermediar, SAU încheiați un protocol cu Direcția Juridică pentru a acorda prioritate proiectelor OIE; Folosiți contractele de asistență tehnică pentru a procura promovare și publicitate suplimentară
C2. Toate instituțiile implicate în managementul POS CCE își îndeplinesc atribuțiile în conformitate cu Reglementările CE pentru FEDR?	Da	Nici una	Nu este nevoie
C3. Cum poate fi îmbunătățită calitatea și eficiența sistemul de management, având în vedere atât problemele și punctele slabe ale acestuia, cât și cele mai bune practici identificate în celelalte țări		Poate fi îmbunătățit prin eficientizarea procedurilor administrative și folosind mai multe resurse umane.	Această recomandare ar trebui implementată la nivel de program – IB Energie are nevoie de suportul altor departamente (achizitii, juridic) si de asemenea la nivelul politicii publice

Întrebări de evaluare	Concluzii	Recomandări	Detalii și instrucțiuni pentru implementarea recomandărilor
ale UE?			

AXA PRIORITARĂ 5

Întrebări de evaluare	Constatări/ Concluzii	Recomandări	Implementarea recomandărilor
A. Întrebări de evaluare la nivel general			
A1. Care este progresul realizat în implementarea programului comparativ cu obiectivele /țintele finale stabilite inițial și care este rata de progres anuală previzionată ?	<ul style="list-style-type: none"> • În general progresul înregistrat la nivelul AP5 este redus; • Depunerea de Fișe de proiecte este lentă și nu acoperă necesarul de asistență tehnică la nivelul AM/OI-uri; • Contractarea proiectelor de Asistență Tehnică este greoaie; • 10,3% reprezintă valoarea finanțărilor nerambursabile solicitate prin cele 26 de fișe de proiecte elaborate și depuse de AM și OI-uri în totalul alocării POS CCE AT 2007-13, adică mai puțin de jumătate din sumele alocate pentru perioada 2007-09; • 8,2% reprezintă valoarea finanțărilor nerambursabile solicitate prin cele 21 de fișe de proiecte aprobate în totalul alocării POS CCE AT 2007-13; • 1,9%, reprezintă valoarea finanțărilor nerambursabile din proiectele de Asistență Tehnică contractate în totalul alocării POS CCE AT 2007-13; • 13 proiecte de AT au fost contractate în cadrul DMI 5.1 , valoarea finanțărilor nerambursabile fiind de 4,6 mil. RON, reprezentând 7% din alocarea financiară POSCCE 2007-09, respectiv 	<ul style="list-style-type: none"> • Pentru utilizarea într-o mai mare măsură a fondurilor alocate recomandăm finanțarea în cadrul AP AT a cheltuielilor de operare a sistemului de implementare a programului, și anume: finanțarea în proporție de 100% a salariilor membrilor AM și OI-uri; acoperirea chiriilor, asigurarea suportului logistic, etc. • Plaja de cheltuieli eligibile ar trebui lărgită în vederea minimizării cuantumului cheltuielilor neeligibile (modificarea ordinului ministrului care conține lista de cheltuieli eligibile în cadrul AT). Practic, nu ar trebui să existe diferențe între valoarea totală a proiectelor și valoarea cheltuielilor eligibile. Contribuția statului român trebuie să fie minimă în cadrul axei prioritare AT, doar pentru co-finanțarea în proporție de 25% a cheltuielilor eligibile. • abordare strategică a utilizării fondurilor AT printr-o planificare anuală/multi-anuala a utilizării fondurilor (tipuri de proiecte bazate pe nevoile AM/OI-uri, varietate de teme, contracte de valori mai ridicate, alocarea resurselor financiare). În acest sens aceștia consideră necesar elaborarea 	<ul style="list-style-type: none"> • Schimbarea sursei de finanțare a salariilor funcționarilor publici, a personalului contractual implicați în gestionarea POS CCE– acoperirea acestora în procent de 100% din AP AT din cadrul POS CCE; • Adoptarea statutului de funcționar public <i>expert în gestionare fonduri comunitare</i>, constând în posibilitatea stabilirii unei noi grile de salarizare; • O măsură alternativă o constituie angajarea personalului implicat în gestionarea fondurilor comunitare ca personal contractual, având posibilitatea negocierii pachetului salarial în funcție de calificări și experiență; • Proiectarea și punerea în aplicare de scheme motivaționale pentru personalul implicat în gestionarea fondurilor comunitare, în urma evaluării performanțelor înregistrate, • Înlăturarea restricțiilor bugetare pentru unitățile din structura

	<p>1,9% din alocarea financiară POSCCE 2007-13;</p> <ul style="list-style-type: none"> • 8 proiecte de AT au fost contractate în cadrul DMI 5.2, valoarea finanțărilor nerambursabile fiind de 2,7 mil. RON, reprezentând 7,6% din alocarea financiară POSCCE 2007-09, respectiv 2% din alocarea financiară POSCCE 2007-13; • 0% reprezintă valoarea plăților efectuate în cadrul proiectelor de Asistență Tehnică contractate în totalul alocării POS CCE AT 2007-13; • 0% absorbție în cadrul proiectelor de Asistență Tehnică contractate în totalul alocării POS CCE AT 2007-13. 	<p>unui document de planificare (Document Cadru de Implementare pentru Asistență Tehnică). Alocarea resurselor financiare pe AP AT ar trebui să se facă pe categorii de beneficiari, pe operațiuni în cadrul diferitelor categorii de beneficiari în funcție de nevoile acestora, etc.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Implementarea unei scheme de motivare în structurile de management și implementare fonduri comunitare; • Îmbunătățirea relațiilor AM-ului și OI-urilor cu direcțiile suport din cadrul Ministerului (direcția achiziții publice, direcția juridică, direcția financiar-contabilă); • Îmbunătățirea utilizării resurselor, prin angajarea de personal nou, corelarea cu fișele de post, participarea la programe de pregătire, vizite de studiu, stagii de practică atât pentru personalul AM/OI-uri, dar și al departamentelor suport (achiziții publice, contractare, etc) (dezvoltarea capacității interne). O altă posibilitate este reprezentată de contractarea de proiecte de Asistență Tehnică, respectiv contractarea de consultanți independenți care să sprijine AM-ul și OI-urile în management și implementarea fondurilor. 	<p>Guvernului implicate în gestionarea fondurilor comunitare (angajarea de personal nou, care să dețină competența și experiența necesară);</p> <ul style="list-style-type: none"> • Extinderea categoriilor de cheltuieli din Ordinul ministrului cu privire la lista de cheltuieli eligibile; • Dezvoltarea și implementarea de proiecte de AT pentru întărirea capacității administrative la nivelul AM, OI-uri și direcții suport din cadrul Ministerelor care le găzduiesc
A2. Este programul pe direcția cea bună în ceea ce privește realizarea indicatorilor și obiectivelor specifice ale POS CCE (perspectivele	<ul style="list-style-type: none"> • În principal, AM-ul și OI-urile au solicitat fonduri nerambursabile în vederea obținerii de sprijin extern în derularea activităților de evaluare și selecție a cererilor de finanțare, monitorizare, implementare, controlul și auditul proiectelor, comunicare și evaluare program; 	<ul style="list-style-type: none"> • Îmbunătățirea/actualizarea sistemului de indicatori stabiliți la nivel de AP5, pentru a reflecta nevoile beneficiarilor, dar și de a oferi posibilitatea monitorizării progresului la nivelul fiecărui domeniu, respectiv operațiuni indicative; 	<ul style="list-style-type: none"> • Contractarea de proiecte de AT prin care să fie dezvoltat sistemul de indicatori la nivelul POS CCE și la nivelul axelor prioritare. Dezvoltarea unei metodologii cu privire la modul de calcul al indicatorilor de rezultat

de realizare a acestora în scopul atingerii obiectivelor SOP) ?	<ul style="list-style-type: none"> • nu au fost solicitate fonduri în vederea dezvoltării capacității administrative a AM-ului și Ol-urilor pentru o gestionare mai bună a fondurilor (programe de pregătire specifică, schimb de informații profesionale, etc); • Indicatorii de rezultat imediat stabiliți la nivel de AP AT nu sunt în totalitate reprezentativi pentru gama de operațiuni indicative pe care AP AT le finanțează; • indicatori de rezultat nu prezintă beneficiile reale ale rezultatelor imediate asupra grupurilor țintă; • Indicatorii de monitorizare la nivel de proiect constituie într-o mică măsură baza pentru calcularea indicatorilor de rezultat imediat și rezultat stabiliți la nivel de program/axă prioritară; • țintele sunt stabilite pentru întreaga perioadă de implementare (2007-13), fără stabilirea unor ținte intermediare și fără o delimitare între domeniile majore de intervenție, respectiv operațiuni indicative. 	<ul style="list-style-type: none"> • Corelarea indicatorilor de proiect cu cei de rezultat imediat și rezultat; • Contractarea de proiecte de AT în vederea realizării de studii și cercetări pentru monitorizarea nivelului anumitor indicatori la nivel de proiect, respectiv indicatori de rezultat imediat și rezultat. 	imediat și rezultat pe baza indicatorilor de proiect.
A3. Care sunt factorii, externi și interni, care au influențat în progresul implementării programului la nivelul fiecărui domeniu major de intervenție (cu menționarea specificităților pe fiecare regiune în parte)?	<p>Factori externi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • restricții bugetare impuse (interzicerea angajării de personal nou, restricționarea ocupării posturilor vacante), achiziționarea de suport logistic; • complexitatea sistemului de achiziții publice; • creșterea numărului de contestații care blochează procesul de achiziții publice; • piața locală de consultanță în dezvoltare. <p>Factori interni:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Lipsa unei abordări strategice în planificarea nevoilor; 	<ul style="list-style-type: none"> • Modificarea legii achizițiilor publice; • Eliminarea restricțiilor bugetare; • Instruirea personalului; • Abordarea strategică a utilizării AT; • Personal dedicat în cadrul direcțiilor suport; • Angajarea de consultanți independenți pentru sprijinirea structurilor implicate în gestionarea POS CCE. 	<ul style="list-style-type: none"> • Eliminarea restricțiilor bugetare pentru structurile implicate în derularea fondurilor comunitare. Transformarea AM-ului și Ol-urilor în agenții guvernamentale, cu autonomie proprie, cu direcții suport care să deservească întreaga structură. • Crearea unui plan de reținere a persoanelor cu abilități și cunoștințe de care au nevoie structurile implicate în derularea fondurilor

	<ul style="list-style-type: none"> • Experiența insuficientă la nivelul structurilor în gestionarea de fonduri comunitare de o asemenea anvergură; • Ingeniozitate redusă în identificarea necesarului de AT și în elaborare Fișelor de proiecte; • Numărul redus de personal din cadrul SGP, Unitatea AT, și ca o consecință supraîncărcarea acestuia; • Lipsa de personal dedicat din cadrul direcțiilor de achiziții publice, juridice, contabilitate; • Lista incompletă de proceduri cu privire la relația de colaborare dintre AM și celelalte departamente suport (direcția buget și contabilitate internă, direcția achiziții publice). 		<p>comunitare. Implementarea acestui plan presupune evaluarea performanțelor angajaților, recrutarea, selecția și integrarea de nou personal, instruirea și recompensarea.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Participarea la programe de instruire, la schimburi de experiență în vederea specializării personalului din structurile suport; • inițierea unui nou proiect pentru modificarea legii achizițiilor și supunerea acestuia consultărilor publice în vederea limitării/ reducerii volumului mare de contestații; • Elaborarea unui Document Cadru de Implementare pentru AT de către consultanți împreună cu personalul AM și OI-uri.
A4. Este sistemul de management al POS CCE funcțional și eficient?	<p>Factori care afectează eficiența managementului și implementării POS CCE sunt:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Insuficienta experiență a personalului din structurile implicate în gestionarea POS CCE; • Supraîncărcarea personalului din cadrul structurilor implicate în gestionarea acestor fonduri (doar două persoane în cadrul SGP, Unitatea AT din totalul de 4 posturi proiectate – pentru AP AT); • Lipsa de personal dedicat în cadrul direcțiilor suport; • Lipsa de experiență a personalului din cadrul direcției achiziții publice; • Lipsa de proceduri pentru lucrul cu AM pe achiziții publice. 	<ul style="list-style-type: none"> • Participarea la programe de instruire și schimb de experiență în vederea întărirea capacității administrative; • Angajarea de personal nou pentru ocuparea posturilor vacante; • Alocarea de personal dedicat pentru sprijinirea structurilor implicate în gestionarea fondurilor comunitare sau înființarea de servicii la nivelul AM care să sprijine AM și OI-uri în îndeplinirea funcțiilor (achiziții publice, contractare, contabilitate) și care să lucreze îndeaproape cu personalul direcțiilor corespondente la nivel de Minister; • Contractarea de consultanți independenți 	<ul style="list-style-type: none"> • Eliminarea restricțiilor bugetare pentru structurile implicate în derularea fondurilor comunitare. Transformarea AM-ului și OI-urilor în agenții guvernamentale, cu autonomie proprie, cu direcții suport care să deservească întreaga structură. • Crearea unui plan de retenție a persoanelor cu abilități și cunoștințe de care au nevoie structurile implicate în derularea fondurilor comunitare. Implementarea acestui plan presupune evaluarea performanțelor angajaților,

		<p>sau de proiecte de AT în vederea sprijinirii AM și OI-uri în achiziții publice, monitorizare, control,. Audit;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Majorarea salarială și implementarea unor scheme motivaționale în vederea motivării personalului. 	<p>recrutarea, selecția și integrarea de nou personal, instruirea și recompensarea.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Participarea la programe de instruire, la schimburi de experiență în vederea specializării personalului din structurile suport; • Elaborarea unui Document Cadru de Implementare pentru AT de către consultanți împreună cu personalul AM și OI-uri.
A5. Care sunt măsurile pe care trebuie să le ia AM și CM pentru îmbunătățirea absorbției fondurilor comunitare?		<ul style="list-style-type: none"> • Personal dedicat în cadrul direcțiilor suport care să sprijine AM POS CCE și OI-urile din cadrul Ministerului Economiei în managementul și implementarea fondurilor. 	<ul style="list-style-type: none"> • Crearea unui plan de reținere a persoanelor cu abilități și cunoștințe de care au nevoie structurile implicate în derularea fondurilor comunitare. Implementarea acestui plan presupune evaluarea performanțelor angajaților, recrutarea, selecția și integrarea de nou personal, instruirea și recompensarea; • Formularea de recomandări pentru acțiuni de implementare a recomandărilor propuse în Raportul de evaluare intermediară; • o colaborare intensă între diferitele AM-uri și OI-uri care gestionează diferitele programe în vederea transferului de experiență și preluare a bunelor practice.

<p>A6. În ce măsură dificultățile actuale ale situației financiare/economice globale pot afecta implementarea POS CCE și dacă, în acest context, concluziile evaluării ex-ante a POS CCE rămân valabile?</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Restricțiile bugetare impuse de actuala criză economică la nivelul Guvernului reprezintă o barieră în accesarea fondurilor alocate pe AP AT, AM-ul și OI-urile aflându-se în imposibilitatea de a angaja personal nou sau de a ocupa prin transfer posturile vacante decât în anumite condiții restrictive. Restricțiile limitează și asigurarea suportului logistic necesar (achiziția de mașini pe care AM-ul și OI-urile le-ar putea utiliza în misiunile de monitorizare și control) 		<ul style="list-style-type: none"> • Înlăturarea restricțiilor bugetare pentru unitățile din structura Guvernului implicate în gestionarea fondurilor comunitare (angajarea de personal nou, care să dețină competența și experiența necesară); • Transformarea AM-ului și OI-urilor în agenții guvernamentale, cu autonomie proprie, cu direcții suport care să deservească întreaga structură
--	--	--	---

B. Întrebări privind evaluarea progresului POS CCE

<p>B1. Este echilibrată distribuția cererilor de finanțare pe operațiuni și pe regiuni?</p>	<ul style="list-style-type: none"> • fișele de proiecte transmise în cadrul AP AT răspund parțial tematicilor operațiunilor pentru îmbunătățirea capacității administrative a personalului AM și OI-uri pentru o implementare de calitate și eficientă a POS CCE; • un număr redus de tematici a fost ales, care se poate datora faptului că nu există informații suficiente cu privire la sprijinul financiar, sau nu există o motivație suficientă pentru utilizarea inovativă a fondurilor; • dezvoltarea insuficientă a pieței locale de consultanță face dificilă accesarea unei categorii mai largi de asistență tehnică, nevoile reale ale beneficiarilor fiind adresate mai mult din punct de vedere teoretic. 	<ul style="list-style-type: none"> • Inițierea a mai multe și mai diverse teme de proiecte eligibile, bazate pe nevoile reale ale AM-ului, OI-urilor și beneficiarilor în cadrul POS CCE. Opțiunile sunt deja incluse în Programul Operațional, dar nu au fost utilizate pe scară largă; • Contractarea de proiecte de AT sau de consultanți independenți pentru dezvoltarea de Fișe de proiecte pe diverse teme; • Inițierea de proiecte de AT pentru întărirea capacității administrative la nivelul AM, OI-uri; • Inițierea de proiecte de AT care să se axeze pe activități de informare și pregătire a (potențialilor) beneficiari. 	<ul style="list-style-type: none"> • Proiecte de instruire pentru personalul AM și OI-uri pentru îmbunătățirea capacității de dezvoltare a Fișelor de proiecte și conturarea de proiecte de AT; • Contractarea de consultanți independenți sau proiecte de AT pentru dezvoltarea fișelor de proiecte împreună cu reprezentanții AM și OI-uri; • utilizarea acordurilor cadru ca modalitate de contractare. Aceasta presupune gruparea și centralizarea nevoilor orizontale ale beneficiarilor și organizarea unei singure proceduri de achiziții publice pentru diferitele categorii de servicii/bunuri. Acordul cadru oferă flexibilitatea contractării serviciilor/bunurilor în funcție de nevoi prin încheierea unor contracte subsecvente. Această modalitate de contractare poate fi utilizată pentru
---	---	--	---

			contractarea programelor de instruire, schimb de experiență, acțiuni de monitorizare, etc.
B2. Au fost primite suficiente cereri de finanțare la apelurile lansate? Dacă nu, de ce?	<ul style="list-style-type: none"> • 27% din total fonduri au fost alocate pe perioada 2007-09. Din acestea, doar o mica parte a fost solicitată (10,3% din total alocare POS CCE 2007-13 AP AT), aprobată (8,2% din total alocare POS CCE 2007-13 AP AT), respectiv contractată (1,9%). 	<ul style="list-style-type: none"> • planificarea multi-anuală a utilizării fondurilor în cadrul AP AT - elaborarea unui plan (Document cadru de implementare AT) aferent perioadei 2010-13, în vederea planificării necesarului de AT pe baza nevoilor reale și specifice ale AM/OI-urilor, a resurselor financiare necesare, precum și pentru urmărirea corespunzătoare a progresului și a țintelor planificate. • motivarea mai puternică a personalului este necesară pentru accelerarea utilizării extensive a fondurilor (scheme de motivare). 	<ul style="list-style-type: none"> • Elaborarea unui Document Cadru de Implementare pentru AT; • Creșteri salariale și scheme motivaționale.
B3. Care sunt principalele motive pentru respingerea proiectelor?	<ul style="list-style-type: none"> • Până la perioada de referință, nicio Fișă de proiecte individuale/ consolidate nu a fost respinsă, 5 Fișe fiind în proces de evaluare (2 Fișe pe DMI 5.1 și 3 Fișe pe DMI 5.2). 	Nu este cazul.	Nu este cazul.
B4. Ce factori au influențat calitatea proiectelor?	<ul style="list-style-type: none"> • Lipsa de experiență a beneficiarilor în pregătirea Fișelor de proiecte consolidate; • Lipsa de experiență în managementul fișelor de proiecte la o calitate ridicată; • Piața locală de consultanță este încă în perioada de dezvoltare, iar insuficienta sa dezvoltare afectează în prezent calitatea serviciilor de consultanță și implicit calitatea rezultatelor acestora. 	<ul style="list-style-type: none"> • Planificarea nevoilor de AT și a resurselor necesare într-un mod realist și în avans va permite contractarea proiectelor de AT pe bază de cerere (selecția la timp a evaluatorilor, accesul în timp util la resursele financiare pentru derularea misiunilor de monitorizare și control, în vederea evitării eventualelor întârzieri în contractarea proiectelor, aprobarea și contractarea la timp a proiectelor de AT); • Contractarea de AT sau consultanți externi pentru identificarea și dezvoltarea împreună cu beneficiarii a unor Fișe de proiecte mature, care să răspundă nevoilor 	<ul style="list-style-type: none"> • Programe de instruire specifice în următoarele domenii: achiziții publice, managementul contractelor, management financiar, etc.; • Cerințe specifice în cadrul documentațiilor de atribuire pentru selectarea de firme specializate în domeniile în care sunt lansate și contractate diferitele proiecte.

		de AT reale.	
B5. Au fost relevante și utile activitățile și documentația realizate de AM și OI-uri în ceea ce privește nevoile aplicanților pentru redactarea proiectelor?	<ul style="list-style-type: none"> Fișele consolidate de proiect (iar în cazuri excepționale fișele simple) sunt elaborate și îmbunătățite până ajung la maturitate, sunt depuse în mod continuu, iar evaluarea și aprobarea acestora intră în responsabilitatea Comitetelor de Evaluare AT întrunite în acest scop. În cadrul Axei Prioritare AT nu sunt oferite documentații de atribuire standardizate, și nu sunt emise ghiduri pentru solicitanți. 	Nu este cazul.	Nu este cazul.
B6. A fost relevantă și suficientă documentația oferită în cadrul apelurilor de proiecte?	<ul style="list-style-type: none"> În cadrul Axei Prioritare AT nu sunt oferite documentații de atribuire standardizate, și nu sunt emise ghiduri pentru solicitanți. Dosarul de finanțare constă din Fișa de proiecte consolidată, care conține mai multe proiecte de AT cu diferite tematici. 	Nu este cazul.	Nu este cazul.
B7. Ce părți ale documentelor pot fi îmbunătățite și cum?	<ul style="list-style-type: none"> Nu este relevantă în cadrul AP AT, întrucât nu se bazează pe apeluri de proiecte. 	Nu este cazul.	Nu este cazul.
B8. Este sistemul de selecție eficace?	<ul style="list-style-type: none"> Nu se aplică criteriile de selecție, deoarece fișele de proiect se depun pe baze neconcurențiale, în limitele financiare. Având în vedere caracterul special al acestei axe prioritare - număr limitat de beneficiari eligibili, Fișa de proiecte ca documentație de aplicare, mecanismul de aprobare a proiectelor de AT, conform procedurii operaționale, este corespunzător. 	Nu este cazul.	Nu este cazul.
C. Întrebări legate de calitatea și eficiența structurilor de management și implementare			
C1. Care sunt principalele probleme, constrângeri și punctele slabe ale	<ul style="list-style-type: none"> restricțiile bugetare impuse Guvernului; lipsa unei abordări strategice, bazată pe nevoile reale ale AM și OI-uri; 	<ul style="list-style-type: none"> Identificarea și aplicarea de soluții inovative pentru acoperirea diferitelor nevoi ale AM-ului și OI-urilor, care altfel nu ar putea fi 	<ul style="list-style-type: none"> Schimbarea sursei de finanțare a salariilor funcționarilor publici, a personalului contractual implicați în

sistemului?	<ul style="list-style-type: none"> • lipsa de experiență a personalului implicat în managementul fondurilor europene; • gradul de încărcare a personalului implicat; • lipsa personalului în cadrul unității de achiziții publice, dedicat AM și OI-urilor; • Plan Anual de Achiziții Publice comun cu Ministerul Economiei; • lipsa de proceduri pentru unitatea de achiziții publice; • deficiențe în relațiile de colaborare inter-departamentale (direcția de achiziții publice, direcția juridică, direcția financiar- contabilă). 	<p>îndeplinite în contextual restricțiilor bugetare impuse;</p> <ul style="list-style-type: none"> • dezvoltarea unui Plan Anual de Achiziții Publice pentru AM POS CCE, OI IMM și OI Energie separat de Planul Anual de Achiziții Publice al Ministerului • abordare strategică a utilizării fondurilor AT printr-o planificare anuală/multi-anuala a utilizării fondurilor; • În vederea accelerării procesului de contractare prin achiziție publică, identificăm următoarele alternative: <ul style="list-style-type: none"> ○ cointeresarea membrilor Direcției de achiziții publice pentru lansarea și derularea procedurilor de achiziții publice organizate în cadrul AP AT. ○ dedicarea unor persoane din cadrul departamentului de achiziții publice care să se ocupe de întocmirea documentațiilor de atribuire, precum și de derularea proceselor de achiziții publice aferente POS CCE; ○ înființarea unui departament de achiziții publice în cadrul AM POSCCE care să se ocupe de întocmirea documentațiilor de atribuire, precum și de derularea proceselor de achiziții publice aferente POS CCE; • contractarea de consultanți independenți pentru pregătirea documentațiilor de atribuire și asistență pe perioada derulării procesului de achiziții publice; • utilizarea acordurilor cadru ca modalitate de contractare. Aceasta presupune 	<p>gestionarea POS CCE– acoperirea acestora în procent de 100% din AP AT din cadrul POS CCE;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Adoptarea statului de funcționar public <i>expert în gestionare fonduri comunitare</i>, constând în posibilitatea stabilirii unei noi grile de salarizare; • O măsură alternativă o constituie angajarea personalului implicat în gestionarea fondurilor comunitare ca personal contractual, având posibilitatea negocierii pachetului salarial în funcție de calificări și experiență; • Proiectarea și punerea în aplicare de scheme motivaționale pentru personalul implicat în gestionarea fondurilor comunitare, în urma evaluării performanțelor înregistrate, • Înlăturarea restricțiilor bugetare pentru unitățile din structura Guvernului implicate în gestionarea fondurilor comunitare (angajarea de personal nou, care să dețină competența și experiența necesară); • Extinderea categoriilor de cheltuieli din Ordinul ministrului cu privire la lista de cheltuieli eligibile; • Dezvoltarea și implementarea de proiecte de AT pentru întărirea capacității administrative la nivelul AM, OI-uri și direcții suport din cadrul Ministerelor care le găzduiesc
-------------	---	--	--

		<p>gruparea și centralizarea nevoilor orizontale ale beneficiarilor și organizarea unei singure proceduri de achiziții publice pentru diferitele categorii de servicii/bunuri. Acordul cadru oferă flexibilitatea contractării serviciilor/bunurilor în funcție de nevoi prin încheierea unor contracte subsecvente.</p> <ul style="list-style-type: none"> • organizarea de cursuri specializate și participarea la vizite de studiu pentru membrii Direcției de achiziții publice, în vederea familiarizării acestora cu specificul proiectelor de Asistență Tehnică; • întocmirea unei proceduri de achiziții publice în relația cu AM; • pregătirea unor formate standard pentru documentele care fac parte din Documentația de atribuire; • întocmirea unui manual al evaluatorului; • stabilirea unor plafoane pentru onorariile de consultanță; • Implementarea unei scheme de motivare în structurile de management și implementare fonduri comunitare; • modificarea Hotărârii nr. 1860/ 21.12.2006, prin alinierea cuantumului cheltuielilor care pot fi decontate funcționarilor publicii la nivelul prețurilor practicate pe piață. 	<p>;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Devoltara unui Plan Anual de Achiziții Publice pentru AM POS CCE, OI IMM și OI Energie separat de Planul Anual de Achiziții Publice al Ministerului; • modificarea Hotărârii nr. 1860/ 21.12.2006, prin alinierea cuantumului cheltuielilor care pot fi decontate funcționarilor publicii la nivelul prețurilor practicate pe piață.
C2. Toate instituțiile implicate în managementul POS CCE își îndeplinesc atribuțiile în conformitate cu Reglementările CE pentru	<p>Sistemul a fost auditat în ceea ce privește conformitatea acestuia cu regulamentele CE. Nu a fost identificată nicio dificultate în ceea ce privește conformitatea cu reglementările europene.</p> <p>Nu există o cerință cu privire la utilizarea</p>		

FEDR?	fondurilor Guvernului României pentru AM și OI-uri. Conform art. 46 din Regulamentul CE nr. 1083/2006, AP AT urmărește și consolidarea mijloacelor administrative necesare pentru gestionarea fondurilor.		
C3. Cum poate fi îmbunătățită calitatea și eficiența sistemul de management, având în vedere atât problemele și punctele slabe ale acestuia, cât și cele mai bune practici identificate în celelalte țări ale UE?		<ul style="list-style-type: none"> • Pentru utilizarea într-o mai mare măsură a fondurilor alocate recomandăm finanțarea în cadrul AP AT a cheltuielilor de operare a sistemului de implementare a programului, și anume: finanțarea în proporție de 100% a salariilor membrilor AM și OI-uri; acoperirea chiriilor, asigurarea suportului logistic, etc. • Plaja de cheltuieli eligibile ar trebui lărgită în vederea minimizării cuantumului cheltuielilor neeligibile (modificarea ordinului ministrului care conține lista de cheltuieli eligibile în cadrul AT). Practic, nu ar trebui să existe diferențe între valoarea totală a proiectelor și valoarea cheltuielilor eligibile. Contribuția statului român trebuie să fie minimă în cadrul axei prioritare AT, doar pentru co-finanțarea în proporție de 25% a cheltuielilor eligibile 	<ul style="list-style-type: none"> • Transformarea AM-ului și OI-urilor în agenții guvernamentale, cu autonomie proprie, cu direcții suport care să deservească întreaga structură. Creșterea salariilor personalului AM și OI-uri, înlăturarea restricțiilor bugetare impuse de Guvern, etc.

ANEXA 7. METODOLOGIE ȘI ACTIVITĂȚI

Evaluarea Intermediară a Programului Operațional Creșterea Competitivității Economice constituie primul exercițiu de acest tip de la momentul lansării Programului, în 2007, și face parte dintr-un demers mai extins al Autorității de Management, concretizat în *Planul de evaluare POS CCE pentru perioada 2007-2013*.

Obiectivul general al evaluării intermediare este acela de a contribui la îmbunătățirea implementării intervențiilor finanțate prin POS CCE și a utilizării resurselor alocate, cu scopul de a analiza modul de implementare a POS CCE din punct de vedere al eficacității și eficienței și de a furniza factorilor de decizie ai POS CCE (AM și Comitet de Monitorizare) recomandări pentru eficientizarea gestionării programului.

Evaluarea s-a concentrat în mod special trei problematici, după cum urmează:

- (i) **Evaluarea rezultatelor tuturor apelurilor lansate până la data de 30 septembrie 2009³ pentru finanțare prin POS CCE**, respectiv: analiza calității cererilor de finanțare transmise, documentația și activitățile realizate de AM și OI-uri ca suport pentru solicitanți din punct de vedere al relevanței și eficacității, în vederea îmbunătățirii capacității de absorbție și pregătirea lansării următoarelor apeluri de propuneri de proiecte;
 - (ii) **Evaluarea eficienței sistemului de management al POS CCE, prin prisma progresului înregistrat în atingerea indicatorilor propuși;**
 - (iii) În plus, s-a realizat o **analiză a posibilelor efecte pe care dificultățile actuale ale situației financiare/economice globale le poate avea asupra implementării POS CCE**; în acest context, valabilitatea evaluării ex-ante a POS CCE a fost verificată;
- Întrebările de evaluare aferente fiecărei tematici menționate anterior sunt prezentate în paginile următoare.

METODOLOGIE

Activitățile derulate pe parcursul evaluării s-au desfășurat pe două paliere:

- ✓ Orizontal, la nivel de Program Operațional: acestea au fost stabilite, planificate și implementate la nivel central, în mod evident din motive de economie de scară. Acestea au inclus analiza documentelor relevante la nivel de program, analiza progresului prin metoda decompoziției, consultări cu *stakeholderii* (interviuri, seminarii, sondaj online);
- ✓ Vertical, la nivel de Axă Prioritară: trebuie subliniat faptul că activitățile la nivel de AP au fost stabilite și planificate tot la nivel central, pentru a asigura coordonarea și consistența la nivelul echipei, dar au fost implementate la nivel de axă printr-un responsabil de axă (expert cheie). Activitățile la nivel de axă prioritară au inclus, în principal, analiza de documente și consultări cu *stakeholderii* relevanți și s-au derulat în paralel pentru toate axele, utilizând o abordare, o metodologie și *template-uri* comune de evaluare, elaborate și agreeate la nivel central. Cu toate acestea, evaluările la nivel de axă diferă sensibil în funcție de conținut, stadiul implementării, natura organismului de implementare și de aspectele tehnice.

Este important de subliniat faptul că activitățile desfășurate la ambele niveluri de evaluare contribuie la realizarea evaluării în ansamblu, inclusiv evaluarea la nivelul fiecărei Axe Prioritare. Experții la nivel de Axă Prioritară utilizează informații colectate la ambele nivele pentru a concepe o evaluare holistică a axei pentru care aceștia sunt responsabili.

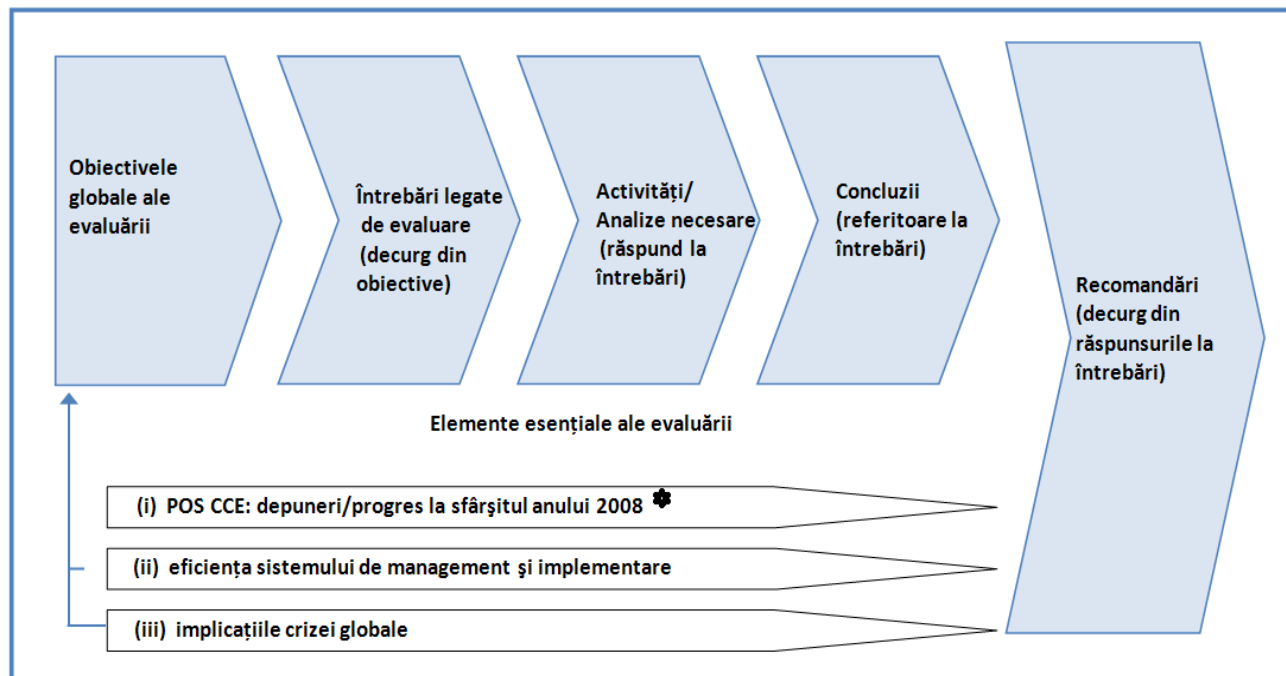
Figura următoare sintetizează abordarea Consultantului privind evaluarea intermediară a POS CCE. Aceasta reflectă cerințele Caietului de Sarcini și reprezintă baza metodologiilor și activităților. În mod concret, aceasta prezintă:

- ✓ Cele trei teme de evaluare: progresul înregistrat până în prezent, eficacitatea sistemului de management și implementare și implicațiile crizei globale;
- ✓ Lista activităților propuse de noi este menită să ofere răspunsurile la întrebările de evaluare, utilizând o gamă variată de metode și surse de informare.
- ✓ Activitățile reprezintă baza concluziilor noastre, care vor răspunde la întrebările cheie de evaluare pe cele trei teme de evaluare;

³ Data de referință pentru evaluare a fost inițial 31 decembrie 2008.

- ✓ Recomandările se bazează pe concluzii și sunt în relație directă atât cu cele trei teme, cât și cu întrebările specifice fiecărei teme.

Fig. 1 POS CCE: Evaluare intermediară: Abordare metodologică

Notă*: S-a agreat ca analiza cantitativă formală să fie bazată pe progresul înregistrat până la sfârșitul lunii septembrie 2009; aceasta coincide cu Raportarea de toamnă 2009 realizată pentru reuniunea Comitetului de Monitorizare.

SURSE DE INFORMARE/DOCUMENTARE

Pe parcursul evaluării au fost utilizate mai multe surse de informare; rezultatele obținute în urma derulării unor activități au constituit surse de informații pentru alte activități:

- ✓ Documentele disponibile: documente de programare, ghidurile solicitanților, proceduri, rapoarte și alte documente furnizate de către Autoritatea de Management sau de Organismele Intermediare, date statistice (INS, CNP, Eurostat, OECD și FMI);
- ✓ Consultările cu *stakeholderii*: Autoritatea de Management, Organismele Intermediare, ACIS, Membrii Comitetului de Monitorizare, beneficiari, consultanți etc.
- ✓ Progresul realizat până în prezent (așa cum rezultă din analiza cantitativă): baza de date SMIS, completată cu datele furnizate către AM/OI-uri;
- ✓ Sondajul online în rândul solicitanților POS CCE;
- ✓ Comparații internaționale selectate cu alte programe de competitivitate din Slovacia, Ungaria, Irlanda.

Fig. 2 Surse de informații utilizate

ACTIVITĂȚI / MOMENTE CHEIE	SURSE DE INFORMAȚII
ACTIVITĂȚI LA NIVEL DE PROGRAM	
P1 Inițierea proiectului	Caietul de sarcini, Oferta tehnică
P2 Analiza documentației existente la nivel central	Documente de programare, ghidurile solicitanților, proceduri, rapoarte și alte documente furnizate de către Autoritatea de Management

P3 Evaluarea mediului extern	Date statistice (INS, CNP, Eurostat, OECD și FMI);
P4 Analiza aplicațiilor prin metoda descompunerii	Baza de date SMIS, completată cu datele furnizate către AM/OI-uri
P5 Evaluarea calității aplicațiilor	Rapoartele de evaluare consolidate sau individuale, analiza prin metoda decompoziției, consultările cu stakeholderii
P6 Evaluarea performanței indicatorilor la nivel de POS	Date statistice (INS, CNP, Eurostat, OECD și FMI);
P7 Consultări la nivel central / Ateliere de lucru	Informații AM (date de contact)
P8 Consultarea aplicanților (sondaj)	Informații AM (date de contact)
P9 Prezentarea unor studii de caz internaționale (și evaluarea sistemului de management și implementare)	Documente și proceduri AM; Consultări cu stakeholderii, Consultări cu experți din Irlanda, Slovacia și Ungaria
P10 Raportare	Toate sursele de informare menționate
ACTIVITĂȚI LA NIVEL DE AXĂ PRIORITARĂ	
A1 Analiza documentației existente la nivel de axă prioritară	Documente de programare, ghidurile solicitanților, proceduri, rapoarte și alte documente furnizate de către Autoritatea de Management sau de Organismele Intermediare
A2 Analiza indicatorilor la nivel de axă prioritară	Informații AM/OI-uri
A3 Consultări la nivel de axă prioritară	Informații AM/OI-uri
A4 Analiza sistemului de implementare la nivel de OI	Proceduri AM/OI-uri, consultări
A5 Raportare	Toate sursele de informații menționate

ACTIVITĂȚI

Activitățile derulate au fost de mai multe tipuri:

- ✓ Dezvoltarea de instrumente de lucru: metodologii de analiză, chestionar pentru solicitanți, agende de lucru și ghiduri pentru întâlniri;
- ✓ Identificare și colectare de informații și date statistice;
- ✓ Analiză de birou a documentelor disponibile;
- ✓ Derularea de interviuri și întâlniri cu reprezentanții AM POS CCE / Organisme intermediare;
- ✓ Alte activități de ordin administrativ (raportare).

Analiza documentației existente la nivel central a constat în: identificarea și colectarea documentelor existente on-line, pe site-urile oficiale ale Autorității de Management, ale Organismelor Intermediare, ACIS, precum și ale altor instituții relevante (Comisia Europeană, Comisia Națională de Prognoză, Institutul național de statistică, Banca Națională, etc.). În paralel s-au colectat documente și informații cu privire la: proiectele depuse și procesate, procedurile interne de lucru, rapoarte etc. În etapa de întocmire a Rapoartelor de Evaluare – Intermediar și Final - documentele și informațiile colectate au fost utilizate

pentru realizarea analizei sistemului de management și implementare și, de asemenea, pentru verificarea și validarea constatărilor evaluării.

Evaluarea mediului extern a constat în analizarea posibilelor implicații ale crizei financiare asupra progresului POS CCE și în verificarea validității analizei ex-ante. Această activitate a presupus reanalizarea premiselor economice de bază din Programul Operațional, CSNR și Evaluarea ex-ante și examinarea evoluțiilor ulterioare ale principalilor indicatori macro-economici relevanți. O atenție specială a fost acordată deschiderii externe a economiei românești (balanța comercială), ca indicator de competitivitate. Totodată, au fost analizate modificările survenite în ipotezele inițiale ale POS CCE, în contextul crizei economice: evoluția negativă a cererii, vulnerabilitatea finanțelor publice, reducerea investițiilor, diminuarea finanțărilor pentru sectorul CDI sau creșterea fiscalității și diminuarea veniturilor IMM-urilor sunt doar unele dintre aspectele analizate în cadrul acestei activități. De asemenea, a fost re-examinată analiza SWOT inițială și s-au analizat perspectivele pentru perioada următoare (2012-2013), în ceea ce privește climatul economic: evoluția PIB, evoluția forței de muncă și a șomajului, evoluția prețurilor de consum și a prețurilor producției industriale, deflatorii. Ultima etapă a acestei activități a fost extragerea elementelor relevante pentru progresul POS CCE, respectiv identificarea implicațiilor pentru evoluția Programului în perioada următoare.

Analiza prin metoda decompoziției (descompunerii) a început prin identificarea surselor de date disponibile și colectarea acestora. S-au utilizat datele înregistrate în SMIS, furnizate de către ACIS și datele centralizate de către AM (rapoarte lunare/trimestriale, rapoarte pentru CM etc.) și astfel s-a construit o bază de date cu proiectele depuse/evaluate/contractate până la data de 30.09.2009. Următoarea etapă a analizei a constat în construirea unui model de analiză adaptat datelor existente și la realizarea analizei propriu-zise; rezultatele obținute se referă la: progresul fizic al Programului (proiecte depuse, evaluate, contractate, plăți), distribuția pe operațiuni, regiuni și tipuri de beneficiari, calitatea proiectelor și principalele motive de respingere etc. Acolo unde s-a considerat relevant, au fost întocmite analize grafice. Aceste informații au constituit inputuri pentru celelalte activități.

Evaluarea calității aplicațiilor a constat mai întâi în identificarea surselor de informații disponibile și în colectarea datelor. Acolo unde a fost posibil, s-a optat pentru utilizarea rapoartelor consolidate de evaluare, a doua sursă de informații fiind rapoartele individuale de evaluare, la nivel de proiect. Calitatea aplicațiilor s-a analizat pe fiecare dintre principalele etape de evaluare (administrativă, eligibilitate, tehnico-economică) și s-au extras elementele definitorii, relevante la nivel de program. Rezultatele obținute au fost coroborate și completate cu informațiile colectate din alte surse (analiza prin metoda decompoziției, sondaj etc.).

Evaluarea performanței indicatorilor la nivel de POS a constat mai întâi în colectarea și centralizarea indicatorilor la nivel de PO și mai apoi în realizarea unor comparații între valorile de bază, țintele inițiale, țintele revizuite (unde a fost cazul) și valorile obținute până în prezent. Au fost analizați indicatorii macroeconomici relevanți (PIB, productivitate, cheltuieli cu CDI, accesul la broadband) precum și evoluția indicelui competitivității globale pentru România.

Consultările la nivel central / Workshops a avut ca scop colectarea de informații de natură calitativă cu privire la toate aspectele supuse analizei. Într-o primă etapă s-au solicitat și s-au derulat o serie de întâlniri cu reprezentanții AM POS CCE, în cadrul cărora au fost identificați actorii –cheie relevanți. În a doua etapă s-au organizat întâlnirile de lucru propriu-zise; discuțiile care au avut loc au fost sintetizate și utilizate pentru completarea diferitelor componente ale analizei. În perioada aprilie – mai s-au organizat două workshop-uri, unul cu membrii Comitetului de Monitorizare al POS CCE și unul având ca temă prezentarea experienței altor state membre în implementarea programelor de competitivitate.

Consultarea aplicanților (sondaj online) a avut ca scop evidențierea perspectivei solicitanților și beneficiarilor cu privire la procesul de accesare a fondurilor prin POS CCE, de la pregătirea proiectului și până în implementare.. Aplicarea sondajului a constat în achiziționarea unui domeniu dedicat www.sondajamposcce.ro, transmiterea invitațiilor derularea efectivă, între 12 – 31 martie. Activitatea s-a prelungit față de planificarea inițială, din cauza ratei mici de răspuns din partea aplicanților. Chestionarele au fost distribuite și în cadrul workshop-urilor cu beneficiarii.

Analiza sistemului de management și implementare (inclusiv prin prezentarea unor studii de caz) s-a derulat aprilie-mai 2010. Au fost stabilite țările pentru care se vor elabora studiile de caz: Irlanda, Ungaria fuseseră prezentate încă din oferta tehnică iar Slovacia a fost aleasă în urma unei analize interne. De asemenea, a fost stabilită metodologia și elementele cheie de analiză: progresul programului, construcția programului, sistemul de management și implementare etc.

Activitățile la nivel de axă prioritară s-au derulat în paralel pentru toate axele iar rezultatele au fost utilizate ca inputuri pentru elaborarea analizei la nivel de program.

Activitatea A1. Analiza documentației existente la nivel de axă prioritară a constat în identificarea și colectarea documentelor existente on-line, pe site-urile oficiale ale organismelor intermediare și ale altor instituții relevante la nivel de

axă, precum și în solicitarea și centralizarea documentelor relevante la nivelul fiecărui organism intermediar (proceduri, rapoarte etc.). Informațiile primite au fost analizate.

În etapa de întocmire a Rapoartelor de Evaluare – Intermediar și Final - documentele și informațiile colectate au fost utilizate pentru realizarea analizei sistemului de management și implementare și, de asemenea, pentru verificarea și validarea constatărilor evaluării.

Activitatea A2. Analiza indicatorilor la nivel de axă prioritară a constat în identificarea și colectarea indicatorilor disponibili la nivelul fiecărei axe prioritare și realizarea de comparații cu țintele asumate inițial. Datorită faptului că majoritatea proiectelor sunt încă la începutul implementării iar primii indicatori au fost colectați la sfârșitul anului 2009, analiza s-a realizat în baza estimărilor organismelor intermediare și ale experților.

Activitatea A3. Consultări la nivel de axă prioritară s-a derulat în mod similar cu Activitatea P7. Consultări la nivel de program dar a avut o abordare centrată pe fiecare axă prioritară în parte. În perioada următoare vor fi organizate o serie de seminarii cu beneficiarii.

În luna aprilie 2010 s-au derulat patru workshop-uri cu beneficiarii, câte unul pentru fiecare axă prioritară, cu excepția AP5, după cum urmează: Seminar AP1 – 12.04.2010, Seminar AP2 – 15.04.2010, Seminar AP3 – 13.04.2010, Seminar AP4 – 22.04.2010.

Activitatea A4. Analiza sistemului de implementare s-a derulat în perioada aprilie-mai 2010. A fost agreată o metodologie comună de analiză, care are în vedere criteriile de eficacitate și eficiență, prin prisma: progresului înregistrat, capacității instituționale, rezultatelor obținute. Rezultatele analizei au fost incluse în Raportul Final, Secțiunea dedicată axelor prioritare.

Activitatea A5. Raportare a constat în elaborarea capitolelor de analiză la nivel de axă prioritară, cuprinse în Rapoartele de Evaluare – Intermediar și Final și în formularea de inputuri pentru realizarea analizei la nivel de program.